

KV SPERLINGENS BACKE - MKB FÖR KULTURMILJÖ

GRANSKNINGSHANDLING 2019-05-29

MKB för kulturmiljö, kv Sperlingens Backe, Stockholm 2019-05-29.
Utredningen är utförd av Tengbom genom Anna Krus och har granskats av Lisa Sundström, båda byggnads-
antikvarier och sakkunniga på kulturvärden - K.
Beställare: Sturegallerian AB genom Charlotta Rosén TAM GROUP.
Övergripande illustrationer för hela kvarteret är framtagna av Sweco.
Illustrationer för ensklida byggnader är framtagna av respektive arkitektkontor: AIX, BDP, Sweco,
Andreas Martin-Löf, General Architects och Wingårdhs.
Fotomontage gatuvyer och siluetter är framtagna av Stockholms stad och Sweco.
Färgade montage/vyer är framtagna av Stockholms stad.
Framsidas rendering är gjord av Tomorrow.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. SAMMANFATTNING	5		
2. INLEDNING	9		
3. KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	11		
4. PLANFÖRSLAG 2019	15		
4.1 Konsekvensbeskrivning byggnader	16		
Översikt	16		
Byggnader som bevaras	18		
Byggnader som rivs	34		
Byggnader som uppförs	36		
4.2 Konsekvensbeskrivning kvarteret	40		
Den klassiska stenstaden	40		
Den moderna staden	41		
Den postmoderna staden	42		
Byggnadshöjder	44		
4.3 Konsekvensbeskrivning stadsmiljö	48		
Kvarteret som fond för Kungsgatan	49		
Kvarteret som del av Birger Jarlsgatan	60		
Kvarterer som del av stadsmiljön för övrigt	72		
4.4 Konsekvensbeskrivning stadens siluett	88		
		5. 0-ALTERNATIV - GÄLLANDE DETALJPLAN	99
		5.1 Konsekvensbeskrivning byggnader	100
		Byggnader som bevaras	100
		5.2 Konsekvensbeskrivning kvarteret	101
		Den klassiska stenstaden	101
		Den moderna staden	101
		Den postmoderna staden	101
		Byggnadshöjder	102
		5.3 Konsekvensbeskrivning stadsmiljö	106
		Kvarteret som fond för Kungsgatan	107
		Kvarteret som del av Birger Jarlsgatan	120
		Kvarteret som del av stadsmiljön för övrigt	132
		5.4 Konsekvensbeskrivning stadens siluett	148

1. SAMMANFATTNING

PLANFÖRSLAGET

KONSEKVENSBESKRIVNING BYGGNADER OCH KVARTER

DEN KLASSISKA STENSTADEN

Planförslaget innebär att samtliga gathus från den klassiska stenstadens tidslager bevaras och genomgår olika former av ombyggnader. Några byggnader byggs på med nya våningsplan mot innergårdarna. Samtliga gårdsrum integreras i den nya gallerian och genomgår olika former av ombyggnader. Gårdsflyglar till Freys hyrverk samt delar av Jugendhusets vinkelbyggda gårdsflygel rivs. Föreslagna ändringar innebär både positiva och negativa konsekvenser för möjligheten att avläsa och uppleva den klassiska stenstadens arkitektur och stadsbyggnadsprinciper.

En positiv konsekvens är att förvanskade fasader mot Stureplan och Birger Jarlsgatan återfår en mer ursprunglig utformning. Bångska palatsets fasad rekonstrueras till ett ursprungligt utförande och fasaderna på Stureplan 2 samt bottenvåningen på Marmorhallarna återfår en mer ursprunglig karaktär. Det innebär att ursprungliga arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas. Därmed förstärks bebyggelsens upplevelsemässiga funktion som del av Birger Jarlsgatans representativa stadsmiljö och läsbarheten med avseende på den klassiska stenstadens arkitektoniska uttryck ökar. För Bångska palatset och Stureplan 2 innebär planförslaget att byggnadernas kulturhistoriska värde i det avseendet stärks. För Bångska palatset innebär förslaget även den positiva konsekvensen att det ursprungliga gårdsrummet återskapas.

En annan positiv konsekvens är att Privatgatans funktion som öppet gaturum återställs och att idag inbyggda/överbyggda / sammanbyggda bottenvåningar mellan Freys Hyrverk och de två flankerande byggnaderna längs med Privatgatan friställs. Det medför att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återställs och att läsbarheten med avseende på den ursprungliga gatumiljön och bebyggelsestrukturen ökar.

En negativ konsekvens av planförslaget är att bevarade slutna gårdsrum byggs om och integreras i en ny galleriastruktur samt att delar av Jugendhusets vinkelbyggda gårdsflygel rivs. Det medför stora ingrepp i befintliga byggnaders stomme och struktur och innebär att informationsbärande byggnadsdelar och miljöskapande karaktärsdrag i de inre gårdsmiljöerna förloras. Samtidigt innebär den nya galleriastrukturen att gårdsrummen görs om till inre torgrum och blir allmänt tillgängliga. Det innebär att fler bereds möjlighet att avläsa och uppleva kvarterets gårdsbildningar. Det gäller Bångska palatsets återskapade gårdsrum, Marmorhallarnas arkitektoniskt gestaltade gårdsrum och Jugendhusets omgestaltade gårdsrum. Rivningen av flygelbyggnader till Freys hyrverk är i sammanhanget mindre betydelsefullt. Byggnaderna är senare tillkomna, förändrade såväl exteriört som interiört och den ursprungliga gårdsplanen har överbyggts och integrerats i befintlig galleria.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms föreslagna åtgärder medföra positiva konsekvenser för möjligheten att avläsa och uppleva den klassiska stenstadsbebyggelsen i kvarteret. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet, och att värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas, bedöms planförslaget vara förenligt med de kulturhistoriska värden som befintliga byggnader från den klassiska stenstaden representerar i kvarteret.

DEN MODERNA STENSTADEN

Planförslaget innebär att Hörnbyggnaden på Birger Jarlsgatan/Grev Turegatan bevaras medan Ostermans bilhall/garage på Grev Turegatan rivs och ersätts av en ny byggnad. Det medför att möjligheten att avläsa och uppleva den moderna stadens tidslager försvagas och att en särskilt värdefull kulturhistoriskt byggnad rivs. Samtidigt bibehålls periodens arkitektoniskt mest högklassiga byggnad och dess förvanskade bottenvåning mot Birger Jarlsgatan byggs om och återfår en mer ursprunglig karaktär. Det innebär att den bevarade byggnadens funktion som del av den representativa stadsmiljön längs med Birger Jarlsgatan förstärks.

Utöver direkt berörda byggnader representeras den moderna staden även av genomförda förenklingar av den äldre bebyggelsens fasader. Omgestaltningen av dessa fasader minskar därmed möjligheten att avläsa och uppleva den moderna stadens avskalade arkitekturideal och dess påverkan på den klassiska stenstadens mer dekorativt inriktade arkitektur.

SAMLAD BEDÖMNING

Föreslagna åtgärder innebär att möjligheten att avläsa och uppleva det tidslager som den moderna staden representerar bevaras men försvagas. Förslaget bedöms inte påverka riksintresset men medför negativa konsekvenser för kulturhistoriska värden på lokal nivå.

DEN POSTMODERNA STADEN

Planförslaget innebär att den postmodernistiska gallerian rivs och ersätts av en ny galleria. Sturebadets rekonstruerade simhall bevaras men övriga byggnader från 1980-talet rivs. Vissa fragment från 1980-talets galleria, såsom Sturebadets entréfunktion från Sturegatan och Stureplan 4:s postmodernistiskt scenografiska fasadrekonstruktion, bevaras och integreras i den nya gallerian. Gallerians grundprincip med ett handelsstråk som leder genom kvarterets ursprungliga och nya byggnader bibehålls och förstärks i den nya gallerian. Bottenvåningarna på Grev Turegatan 9 & 13, Freys hyrverk och Bångska palatset bibehåller sin galleriafunktion med butiker och restauranger i bottenplan. Fler gårdsrum öppnas upp och integreras i den nya strukturen. Möjligheten att röra sig genom kvarteret ökar.

SAMLAD BEDÖMNING

Föreslagna åtgärder innebär att möjligheten att avläsa och uppleva det tidslager som den postmoderna staden representerar kraftigt reduceras. Förslaget bedöms inte påverka riksintresset men medför negativa konsekvenser för kulturhistoriska värden på lokal nivå.

KONSEKVENSBESKRIVNING STADSMILJÖ

KUNGSGATAN

Med avseende på kvarterets funktion som fond för Kungsgatan innebär planförslaget att ett uppbrutet taklandskap med ett flertal mindre uppskjutande volymer ersätts av ett mer sammanhängande taklandskap med ett fåtal större uppskjutande volymer. De nya volymerna framträder tydligt i taksiluetten på långt håll och blir mindre synliga på nära håll. Synliga delar gestaltas i mörka kulörer för att inordna sig i taklandskapet på ett medvetet sätt.

I de vyer som studerats ligger tillkommande volymer något högre än befintliga byggnader i vissa vyer och på samma nivå eller lägre i andra vyer, men volymmässigt upptar de en större del av vyn. Det innebär att den samlade volymen av taklandskapet ökar. Föreslagna nya byggnader medför viss negativ påverkan på stadsmiljön och på upplevelsen av Bångska palatset som fondbyggnad längs vissa sträckor utmed Kungsgatan och marginell påverkan längs andra sträckor.

I planförslaget ingår även en rekonstruktion av Bångska palatsets förvanskade fasad. Det innebär att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas vilket medför positiva konsekvenser för byggnadens upplevelsemässiga funktion som fond i stadsmiljön.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms föreslagna byggnader volymmässigt och i kombination med föreslagen rekonstruktion av Bångska palatsets fasad vara förenliga med kvarterets funktion som fond för Kungsgatan och med det uttryck som Kungsgatan representerar i riksintresset.

BIRGER JARLSGATAN/STUREPLAN

Med avseende på kvarterets funktion som del av Birger Jarlsgatan och Stureplans representativa stadsmiljö innebär planförslaget att nya volymer tillkommer i taklandskapet bakom Stureplan 4. Kvarterets taksiluett präglas här av två olika karaktärer. Den norra delen med Bångska palatset och Stureplan 4 karaktäriseras av en arkitektoniskt gestaltad takfot med balustrader och uppskjutande fasadpartier som bildar en variationsrik men huvudsakligen jämn taklinje. Den södra delen med Stureplan 2 och Marmorhallarna karaktäriseras av ett skorstensrikt uppbrutet taklandskap med synliga takfall i mörk plåt.

Den lägre tillkommande volymen bakom Stureplan 4 gestaltas som en jämn låg uppskjutande volym i mörk plåt som i de vyer den syns inordnar sig i gathusets balustradförsedda jämna taklinje. Takvåningen inordnar sig i det befintliga taklandskapet på ett medvetet sätt.

Den högre volymen bakom Stureplan 4 gestaltas som ett uppbrutet taklandskap med smala uppskjutande takkupor ovanför en rak taklinje. I vyer där den nya takvolymen tecknar sig mot ett uppbrutet taklandskap bidrar denna gestaltning till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av taklandskapet. I vyer där taklandskapet präglas av en balustradförsedd takfot medför gestaltningen att de uppskjutande takkuporna kontrasterar mot balustradens jämna linjer. Takplanets uppskjutande byggnadsdelar döljs delvis av den uppstickande takdekorationen på Stureplan 4 vilket delvis minskar denna kontrastverkan.

Analyser av vyer från norra Birger Jarlsgatan ner mot Stureplan visar att det högre kontorshusets takvåningar medför viss negativ påverkan på stadsmiljön i vissa vyer och marginell påverkan i andra vyer. Delar av sträckan påverkas inte alls av förslaget. Analyser av vyer från korsningen Kungsgatan/Stureplan visar att det nya kontorshusets takvåningar medför viss negativ påverkan på kvarterssiluetten från Stureplan i vyer rakt framifrån och marginell påverkan på övriga vyer. Samtliga tillkommande volymer gestaltas i mörk plåt för att läsas/uppfattas som en del av taklandskapet. På själva Stureplan skymts de nya takvåningarna helt bakom gathusens höga fasader.

De uppskjutande takkupornas fönster inför ett transparant inslag för byggnadsdelar som traditionellt har en sluten karaktär i den klassiska stenstadens taklandskap. Utformningen signalerar att det är ett samtida tillskott i taklandskapet. Den lugna rytmen och välutformade gestaltningen skapar ett intressant och värdigt nytt uttryck som inordnar sig i miljön på ett medvetet sätt och utan att dominera vyn.

I planförslaget ingår även en rekonstruktion av Bångska palatsets förvanskade fasad samt återskapande av Stureplan 2:s ursprungliga gatufasad och takburspråk. Det innebär att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas vilket medför positiva konsekvenser för byggnadernas upplevelsemässiga funktion i stadsmiljön.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms föreslagna nya byggnader volymmässigt och i kombination med föreslagna fasadåtgärder på gathusen vara förenliga med kvarterets funktion som del av den representativa miljön kring Birger Jarlsgatan/Stureplan och med det uttryck Birger Jarlsgatan/Stureplan representerar i riksintresset.

ÖVRIG STADSMILJÖ - PRIMÄRA VYER

HUMLEGÅRDEN/STUREGATAN

De övre planen på den nya hotellbyggnaden på Humlegårdsgatan fyller i vissa längre vyer upp det idag obebyggda luftrummet i taklandskapet längs med Humlegårdsgatans inre delar. Höjd-, volym- och gestaltningsmässigt läses/uppfattas byggnaden som ett tydligt nytt tidslager. Ju närmre man kommer hörnet Humlegårdsgatan/Sturegatan desto mindre syns den nya stegvis trap-pade byggnadsvolymen. Förslaget innebär en tydlig förändring av taklandskapet men begränsad påverkan på stadsmiljön. Den omgivande miljön präglas av en blandning av stenstadsbebyggelse och nyare byggnader och från Humlegården dominerar det stora öppna parkrummet. Det gör att påverkan på stadsmiljön som helhet är begränsad. Väl inne på Humlegårdsgatan syns inte de övre våningsplanen. Sammantaget bedöms planförslaget vara förenligt med riksintresset.

ÖSTERMALMSTORG

Planförslaget skymtar på avstånd från Östermalmstorg. Det innebär marginell förändring av taklandskapet, marginell påverkan på stadsmiljön och ingen påverkan på riksintresset.

ÖVRIG STADSMILJÖ - SEKUNDÄRA VYER

BRAHEGATAN

Tillkommande volymer innebär att en jämn taksiluett ersätts av en högre, mer varierad/oregelbunden taksiluett med uppskjutande byggnadsvolymer på olika avstånd och nivåer. Det innebär en höjd- och volymmässig ökning av skalan i kvarteret. Hotellbyggnadens ljusa takvåningar uppfattas som ett tydligt nytt tidslager. Planförslaget innebär en stor förändring av taklandskapet och en tydlig påverkan på stadsmiljön. Då det handlar om en sidogata av sekundär betydelse bedöms de negativa konsekvenserna för stadsmiljön som helhet vara begränsade.

LÄSTMAKARGATAN

Tillkommande volymer innebär att en jämn taksiluett ersätts av en högre, mer varierad/oregelbunden taksiluett med uppskjutande byggnadsvolymer på olika avstånd och nivåer. Det innebär en höjd- och volymmässig ökning av skalan i kvarteret. Det nya kontorshusets övre takvåningar framträder tydligt i vyn. Takvåningarna är gestaltade med mörka fasader och smala takkupor vilket bidrar till att den högre volymen uppfattas/läses som en del av ett taklandskap. Takvolymens sidoordnade placering i gatuvyn gör att byggnaden, trots den ökade skalan, inte dominerar vyn. Planförslaget innebär en stor förändring av taklandskapet och en tydlig påverkan på stadsmiljön. Då det handlar om en sidogata av sekundär betydelse bedöms de negativa konsekvenserna för stadsmiljön som helhet vara begränsade.

JAKOBSBERGSGATAN/RIDDARGATAN

Planförslaget är knappt synligt från dessa vyer. Det innebär marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

KONSEKVENSBESKRIVNING STADENS SILUETT

SAMLAD BEDÖMNING

Planförslaget skymtar i taklandskapet i tre av de längre vyerna och syns inte alls i övriga vyer. Förslaget bedöms medföra liten förändring av taklandskapet, ingen förändring av stadssiluetten och marginell påverkan de uttryck som vyer och blickfång representerar i riksintresset.

0-ALTERNATIVET

KONSEKVENSBESKRIVNING BYGGNADER OCH KVARTER

DEN KLASSISKA STENSTADEN

0-alternativet innebär att samtliga byggnader från den klassiska stenstaden bevaras i befintligt skick förutom Marmorhallarna som görs om till hotell och byggs på med tre våningsplan. Påbyggnaden kommer dominera vissa vyer och riskerar att överordna sig kvarterets gathus mot Birger Jarlsgatans representativa stadsmiljö. 0-alternativet riskerar därmed att försvåra möjligheten att avläsa och uppleva kvarteret från en av värdekärnorna i riksintresset.

SAMLAD BEDÖMNING

Ett förverkligande av gällande detaljplan bedöms medföra stora negativa konsekvenser på det uttryck som den klassiska stenstaden representerar i riksintresset.

DEN MODERNA STADEN

0-alternativet innebär att samtliga byggnader från den moderna staden bevaras och att Ostermans bilhall/garage byggs på med tre våningar. Det innebär att möjligheten att avläsa och uppleva tidslagret från den moderna staden i huvudsak bevaras. Påbyggnaden på Ostermans bilhall/garage påverkar inte upplevelsen av byggnaden. Även förenklingen av de äldre byggnadernas fasader med av avhyvlade ornament bibehålls. Det innebär att möjligheten att avläsa och uppleva den moderna stadens avskalade arkitekturideal och dess påverkan på den klassiska stenstadens mer dekorativt inriktade arkitektur bevaras. Möjligheten att avläsa och uppleva den moderna staden påverkas inte av alternativet.

SAMLAD BEDÖMNING

Ett förverkligande av gällande detaljplan påverkar inte det uttryck som den moderna staden representerar i kvarteret.

DEN POSTMODERNA STADEN

0-alternativet innebär att samtliga byggnader från den postmoderna stadens tidslager bibehålls. Sturegallerian och det ur arkitektonisk synvinkel intressanta inglasade gaturummet på Privatgatan bevaras. Möjligheten att avläsa och uppleva den postmoderna staden bibehålls i oförändrad utsträckning.

SAMLAD BEDÖMNING

Ett förverkligande av gällande detaljplan påverkar inte det uttryck som den postmoderna staden representerar i kvarteret.

KONSEKVENSBESKRIVNING STADSMILJÖ

KUNGSGATAN

Med avseende på kvarterets funktion som fond för Kungsgatan medför ett förverkligande av gällande plan ingen påverkan. Detaljplanens påbyggnader syns först när man närmar sig Stureplan.

BIRGER JARLSGATAN/STUREPLAN

Med avseende på kvarterets funktion som del av Birger Jarlsgatan och Stureplans representativa stadsmiljö medför ett förverkligande av gällande plan stor förändring av taklandskapet och stor negativ påverkan på stadsmiljön. Analysen av vyer från norra Birger Jarlsgatan ner mot Stureplan visar att tillkommande takvolymerna på Marmorhallarna medför stor negativ påverkan på samtliga vyer. Tillkommande takvolymerna på Ostermans bilhall/garage medför stor negativ påverkan på vissa vyer.

SAMLAD BEDÖMNING

Ett genomförande av gällande detaljplan bedöms medföra stor negativ påverkan på kvarterets funktion som del av den representativa miljön kring Birger Jarlsgatan/Stureplan och på det uttryck Birger Jarlsgatan/Stureplan representerar i riksintresset.

ÖVRIG STADSMILJÖ - PRIMÄRA VYER

HUMLEGÅRDEN/STUREGATAN/ÖSTERMALMSTORG

Ingen påverkan.

ÖVRIG STADSMILJÖ SEKUNDÄRA VYER

BRAHEGATAN

Påbyggnader enligt gällande detaljplan är knappt urskiljningsbara från denna vy. Det innebär marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

LÄSTMAKARGATAN

Tillkommande volymer på Marmorhallarna och Ostermans bilhall/garage framträder tydligt i vyn.

Påbyggnadernas höjd, volym och placering gör att de riskerar att dominera taklandskapet och medföra stora negativa konsekvenser för stadsmiljön.

JAKOBSBERGSGATAN

Ingen påverkan.

KONSEKVENSBESKRIVNING STADENS SILUETT

SAMLAD BEDÖMNING

Påbyggnader enligt gällande detaljplan framträder tydligt i vyerna från Fjällgatan och Katarinavägen men utan att dominera stadsvyerna och utan att påverka stadssiluetten. Övriga vyer påverkas inte av förslaget. Ett förverkligande av detaljplanen bedöms medföra begränsad påverkan på de uttryck som vyer, blickfång och stadssiluetten representerar i riksintresset.

2. INLEDNING

2. INLEDNING

BAKGRUND

Stockholms stadsbyggnadskontor har upprättat förslag till detaljplan för del av Kvarteret Sperlingens backe i stadsdelen Östermalm. Kvarteret ligger inom riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. I samband med det programsamråd som hölls i september 2015 bedömde stadsbyggnadskontoret att ett genomförande av detaljplanen kunde komma att medföra sådan betydande miljöpåverkan att en miljöbedömning behövde göras. Det beslutades därför att en miljökonsekvensbeskrivning skulle tas fram under detaljplaneskedet. Under vår/sommar 2017 hölls plansamråd och sedan dess har förslaget omarbetats och ska nu ut på granskning. MKBn har uppdaterats utifrån det omarbetade förslaget.

SYFTE/UPPLÄGG/UNDERLAG

Syftet med att genomföra en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planarbetet. Miljöbedömningen ska fungera som stöd för planarbetet och ge underlag i arbetet med att hitta en lämplig utformning av planen. Miljöbedömningen fokuserar uteslutande på kulturmiljöaspekten av planförslaget. Syftet är att bedöma vilka konsekvenser föreslagen utveckling får på de kulturmiljövärden som kvarteret representerar. Miljöbedömningen görs både med utgångspunkt från Plan- och bygglagen och Miljöbalken. Analysen görs på fyra nivåer: Byggnader, Kvarteret, Stadsmiljön och Stadsiluetten. På så sätt hanteras såväl riksintresset som det lokala kulturmiljöintresset. Upplägget i MKBn följer denna struktur.

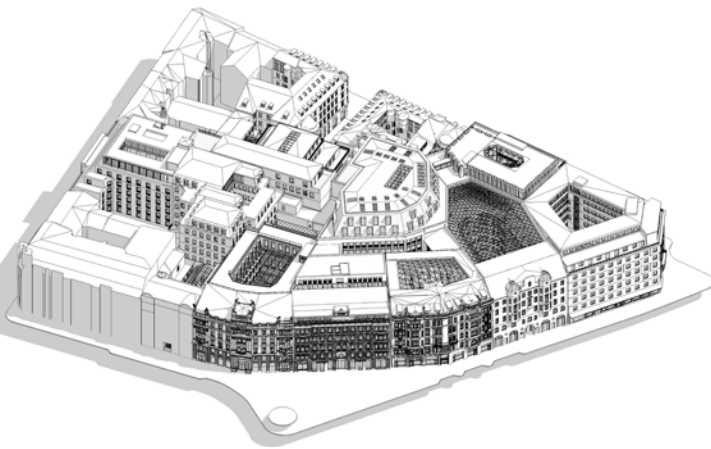
PLANFÖRSLAGET

Huvudsyftet med detaljplanen är att stärka innerstadens konkurrenskraft gentemot andra kraftigt expanderade delar av regionen. Målsättningen är att vitalisera kvarteret genom ett mer funktionsblandat innehåll med fler bostäder, kontorsarbetsplatser, hotell och centrumändamål såsom handel. Ett annat syfte är att stärka kvarterets kopplingar till den omkringliggande staden och att öka flödet genom kvarteret. Planen syftar därmed till att öka exploateringen, möjliggöra rivning för delar av kvarteret och skydda kulturhistoriskt värdefulla byggnader med utökade skydds- och varsamhetsbestämmelser. Planförslaget berör de flesta men inte alla byggnader i kvarteret. Hörnbyggnaderna på Grev Turegatan/Sturegatan och Humlegårdsgatan/Sturegatan ligger utanför planen.

O-ALTERNATIV

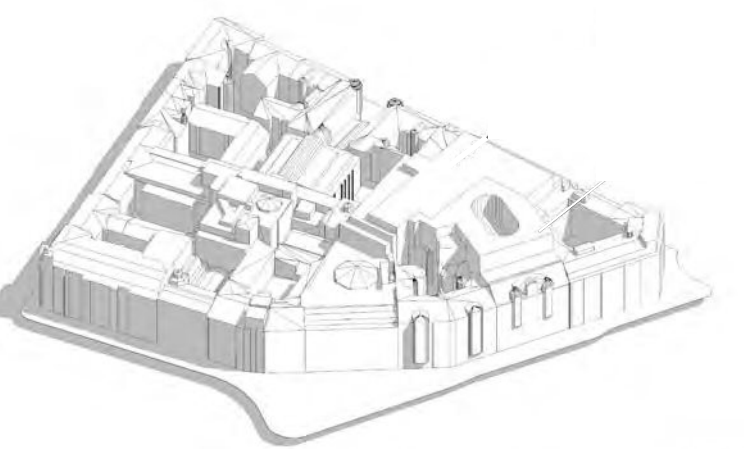
En MKB ska alltid redovisa ett s.k. 0-alternativ vilket är en beskrivning av miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs. För Kv Sperlingens backe södra del finns en ej genomförd detaljplan från 2006 som medger påbyggnad i tre våningar för hotell på Marmorhallarna/Birger Jarlsgatan 18 och på Ostermans bilhall/garage på Grev Turegatan 5-7. Stadsbyggnadskontoret har bedömt att ett genomförande av denna detaljplan är en sannolik utveckling om planen inte genomförs. För den norra delen av kvarteret gäller en detaljplan från 1985. Planen upprättades för att möjliggöra uppförandet av ett befintligt kontorshus på Humlegårdsgatan 15-17 och Sturegallerian. För fastigheterna på Stureplan 2 och hörnet Birger Jarlsgatan/Grev Turegatan gäller en detaljplan från 1936. Planen upprättades för att möjliggöra uppförandet av dessa två byggnader. Båda dessa planer har genomförts och innehåller inga outnyttjade byggrätter. Samtliga planer innehåller bestämmelser som enligt vår bedömning innebär att befintliga byggnader ska bevaras. 0-alternativet analyseras utifrån samma struktur som planförslaget.

PLANFÖRSLAGET

Byggnader markerade i grått visar planområdet. Byggnader och byggnadsdelar markerade i mörkgrått visar ny- och påbyggnad enligt planförslaget. Byggnader i vitt ligger utan för planen.

O-ALTERNATIVET

Byggnader markerade i grått visar planområdet. Byggnadsdelar markerade i mörkgrått visar påbyggnad enligt gällande plan. Byggnader i vitt ligger utan för planen.

STADSMUSEETS KULTURHISTORISKA KLASSIFICERING

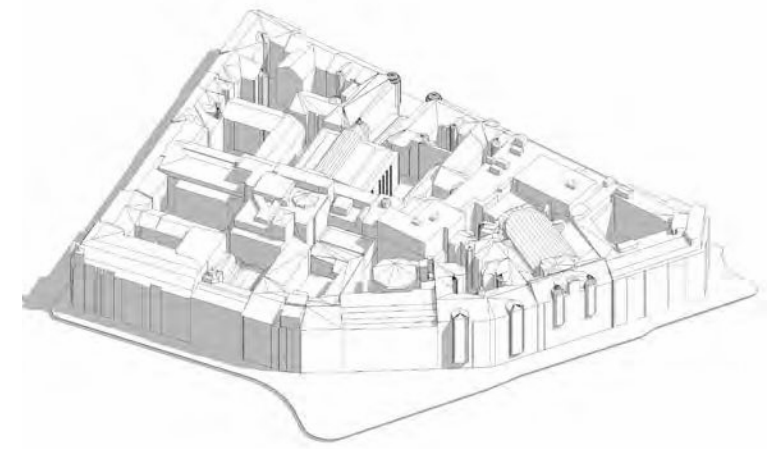

Illustration över Stockholms stadsmuseums byggnadsklassificering. Klassningen redovisas endast för de byggnader som ingår i planområdet. Vitmarkerade byggnader ligger utanför planen. Den gråmarkerade byggnaden är ännu inte inventerad.

RIKSINTRESSET

Kvarteret ingår i riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115). Uttrycken för riksintresset finns definierade i riksantikvarieämbetets formella riksintressebeskrivning. Av dessa uttryck bedöms kv Sperlingens Backe representera följande:

- Det sena 1800-talets stadsbyggande med esplanadsystemet och gator av olika bredd och karaktär, och byggnader i bestämda hushöjder.
- Den täta och enhetliga stenstadsbebyggelsen.
- Kontor, bankpalats, försäkringsbolag, varuhus och andra handelns och näringslivets byggnader.
- Nöjeslivets, samvaron och rekreationslivets byggnader och miljöer.
- Stockholms särdrag: Vyer från viktiga utsiktspunkter och blickfång.
- Stockholms särdrag: Stadssiluetten med den begränsade hushöjden där i stort sett bara kyrktorn och offentliga byggnader tillätits höja sig över mängden.

Inom riksintresset finns ett antal utpekade värdekärnor som representerar särskilt viktiga miljöer varav två är relevanta i detta sammanhang. Det handlar dels om Kungsgatan där kvarteret har en viktig funktion som fond, dels Birger Jarlsgatan/Stureplan där kvarteret ingår som en viktig del i gatans representativa stadsmiljö.

För en fördjupad beskrivning av riksintresset hänvisas till "Känslig-Tålighetsanalys, Kv Sperlingens backe - Sturegallerian, Stockholm. Del 1, Kulturmiljöanalys (dnr 2014-00404).

LOKALT KULTURMILJÖINTRESSE

Byggnaderna i kvarteret är kulturhistoriskt klassifierade av Stockholms stadsmuseum. Inom området finns blå-, grön- och gulklassade byggnader. Blåklassade byggnader har ett synnerligen stort kulturhistorisk värde motsvarande kulturmiljölagens fordringar på ett byggnadsminne. Grönklassade byggnader har ett särskilt kulturhistoriskt värde. Gulklassade byggnader har ett visst kulturhistoriskt värde och/eller ett värde för stadsbilden. Gråmarkerade byggnader är inte inventerade.

3. KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

3. KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

KULTURHISTORISKA UTGÅNGSPUNKTER

Ur ett kulturhistoriskt perspektiv definieras kulturhistoriska värden utifrån två perspektiv: byggnaders funktion som källa till kunskap och byggnaders funktion som källa till upplevelse. Kunskapsbärande värden är kopplade till bebyggelsens funktion som historiska dokument och utgår från ett perspektiv där byggnader och miljöer betraktas som en materialisering av rådande ekonomiska, institutionella, kulturella och sociala förutsättningar/villkor. De anses därmed kunna förmedla information om det förflutna. Upplevelsebärande värden är kopplade till bebyggelsemiljöers estetiskt/rumsliga funktioner och utgår från ett arkitektoniskt/stadsmiljömässigt perspektiv. Syftet med bevarande är att bibehålla bebyggelsens funktion som bärare av information om det förflutna och som bärare av estetiskt/rumsliga kvaliteter. Vilka bebyggelsemiljöer och enskilda byggnader som anses särskilt värdefulla beror på vilken kunskap och upplevelse de anses kunna förmedla samt på hur välbevarade och tydliga de framstår.

En byggnads funktion som källa till kunskap om det förflutna kan aldrig återskapas när den väl förändrats. Förändringar som görs idag kan enbart förmedla information om samtiden, aldrig om det förflutna. Däremot kan en byggnads upplevelsemässiga funktion som estetiskt/rumsligt och miljöskapande objekt i ett stadsmässigt sammanhang återskapas genom återställande av förlorade arkitektoniska kvaliteter.

KULTURHISTORISKA UNDERLAG

Syftet med kulturhistoriska förundersökningar och kulturmiljöanalyser är att beskriva en byggnad eller en bebyggelsemiljös historiska utveckling, analysera vilken kunskap och upplevelse den förmedlar och definiera värdebärande byggnader, byggnadsdelar, karaktärsdrag och kvaliteter. Med stöd av sådana underlag kan förutsättningar för utveckling definieras, möjliga förändringar diskuteras och konsekvenser av konkreta utvecklingsförslag bedömas. Målsättningen är att analysera hur ett utvecklingsförslag påverkar möjligheten att avläsa och uppleva den kunskap och de estetiskt/rumsliga kvaliteter som befintlig bebyggelse representerar i olika avseenden.

I kv Sperlingens backe har arbetet med att fördjupa kunskapen om kvarteret pågått sedan 2013. Det har resulterat i ett stort antal analyser som omfattar såväl de enskilda byggnaderna som den samlade kvartersbebyggelsen och dess funktion i den omgivande stadsmiljön. Målsättningen har varit att förstå den ovanligt komplexa struktur som kvartersbebyggelsen representerar. Dessa rapporter utgör underlag för MKBn. För fördjupad historik, värdediskussion och nulägesbeskrivningar hänvisas till dessa dokument (dnr 2014-004044).

KV SPERLINGS BACKES FUNKTION SOM KÄLLA TILL KUNSKAP OCH UPPELVEELSE

Den övergripande strukturen i området kring Stureplan präglas av två överlappande planeringsideal: 1640-talets regelbundna struktur med rätvinkliga rutnät av gator och kvarter och det sena 1800-talets vurm för breda, trädplanterade esplanader, boulevarder och nya platsbildningar. Tillsammans vittnar de om två historiskt viktiga perioder. Stormaktstidens målmedvetna ambition att utveckla Stockholm till en representativ huvudstad och det sena 1800-talets expansiva utveckling som möjliggjorde genomförandet av dessa ambitioner. 1800-talet är också den period då Östermalm utvecklas från agrart omland till urban storstadsmiljö.

Spåren från 1600-talets planeringsideal och utvecklingsambitioner finns i olika grad kvar i den underliggande stadsstrukturens gatusträckningar, kvartersindelning och torg. I området kring Stureplan är det framförallt i de gator som ännu har kvar dåtidens smalare gatubredder som spåren från 1600-talets kan avläsas. Det sena 1800-talets stadsbyggnadsideal är däremot tydligt avläsbart såväl i planstruktur som bebyggelse. Birger Jarlsgatans breda boulevard och Stureplans öppna platsbildning med omgivande stenstadsbebyggelse präglas fortfarande till stor del av en påkostad f.d. bostadsarkitektur från förra sekelskiftet. Även Humlegårdsgatan och Grev Turegatan domineras av bostadsbebyggelse från förra sekelskiftet. Karaktäristiskt är den täta stenstadsbebyggelsen med sluten kvartersstruktur som med avseende på skala och byggnadstypologi inordnar sig i en enhetlig bebyggelsekaraktär men som med avseende på den enskilda byggnadens formspråk präglas av en variationsrik och individuellt utformad fasadgestaltning.

Ur kulturhistorisk synvinkel utgör detta tidslager en viktig funktion som källa till kunskap om det sena 1800-talets stadsbyggande och den allt större reglering kring planering och byggande som från 1870-talet präglade utvecklingen utanför den gamla stadskärnan och som gav upphov till den täta och enhetliga stenstadsbebyggelse som präglar stadsmiljön på malmarna. Det är samma reglering som skapat den stockholmska stadssiluetten där i stort sett bara kyrktorn och offentliga byggnader tillåts höja sig över den jämna och enhetliga hushöjden. Kvartersbebyggelsen har också en central upplevelsemässig funktion i stadsmiljön, dels som del av den representativa gatumiljön kring Birger Jarlsgatan och Stureplans platsbildning dels som en del av det mer småskaliga och väldefinierade gaturummet längs med Grev Turegatans och Humlegårdsgatans av 1600-talet präglade gatustruktur. Möjligheten att avläsa och uppleva detta tidslager representerar kärnvärdet i miljön.

Det andra tidslagret inom kvarteret representeras dels av 1930-talets rivningar och nybyggnationer, dels av de fasadförenklingar som genomfördes under 1930-1960-talet. Båda fenomenen bottnar i en reaktion mot stenstadens utifrån tidens synvinkel förlegade arkitektur och introducerandet av ett mer mot funktion orienterat arkitektoniskt ideal. Ur kulturhistorisk synvinkel representerar funktionalismen ett skede som på ett tydligt och medvetet sätt bryter mot traditionella uttryck. Karaktäristiskt är ett avskalat och enkelt uttryck och avsaknad av ornamentik och fasadutsmyckningar. Det var en uppgörelse med 1800-talets stilekticism och en reaktion mot användningen av ornament som ett sätt att markera ställning och status.

1930-talet representeras av två byggnader: fastigheten i hörnet Birger Jarlsgatan/Grev Turegatan och Ostermans byggnad på Grev Turegatan. Ur riksintressesynvinkel är det hörnfastigheten som är intressant. Den inordnar sig i den omgivande byggnadskontexten på ett medvetet sätt och har samtidigt ett tydligt eget uttryck. Med avseende på det för Sperlingens backe viktigaste tidslagret, det sena 1800-talets stadsbyggande och stenstadens täta och enhetliga bebyggelse, representerar hörnfastigheten på grund av sitt framträdande läge också en viktig och värdig del av den representativa miljön kring Birger Jarlsgatan. Ostermans bilhall/garage ingår inte i riksintresset men representerar ett stort lokal kulturmiljöintresse.

Vad avser fasadförenklingar är det ett för Stockholm tidstypiskt fenomen. Det är så vanligt att det har kommit att bli en del av stadens särdrag och därmed också en del av stadsbebyggelsens upplevelsemässiga funktion. När det gäller fondbyggnader och andra i stadsbilden exponerade lägen kan dock det avskalade uttrycket ha en ur stadsmiljömässig synvinkel negativ effekt, delvis beroende på i vilken grad förenklingen genomförts. I en del fall har endast det ”yttersta lagret” skalats bort och delar av den ursprungliga fasadutformningen är därför i visst avseende läsbar, det finns fortfarande ett arkitektoniskt uttryck som bibehållits. Exempel på detta är Stureplan 2, som trots avhyvlade ornament delvis har bevarat delar av den ursprungliga arkitekturens karaktär. I andra fall har fasader genomgått mer brutala förenklingar där i princip alla spår av tidigare ornament hyvlats bort. Bångska exemplifierar en sådan mer brutal variant av förenkling där byggnadens ursprungliga arkitektur genomgått en total förvanskning.

Det yngsta tidslagret representeras av 1980-talets galleriprojekt. Det genomfördes under 1987-1990 och syftade till att vitalisera platsen och skapa nya förutsättningar för handel. Ur kulturhistorisk synvinkel är det svårt att värdera postmodernismens gallerior. Tiden som passerat sedan de uppfördes är inte tillräcklig för att skapa den distans som är nödvändig för en saklig bedömning och den samlade kunskap som behövs för att kunna värdera enskilda projekt saknas. Handelns koncept och gestaltning är också ett av de fenomen som snabbt blir förlegade i samband med att nya konsumtionsmönster och konsumtionsideal introduceras. Det är på grund av att de så snabbt blir omoderna som ombyggnader blir aktuella redan efter tre decennier. 1980-talsbebyggelsen ingår inte i riksintresset och är inte klassificerad av Stockholms stadsmuseum.

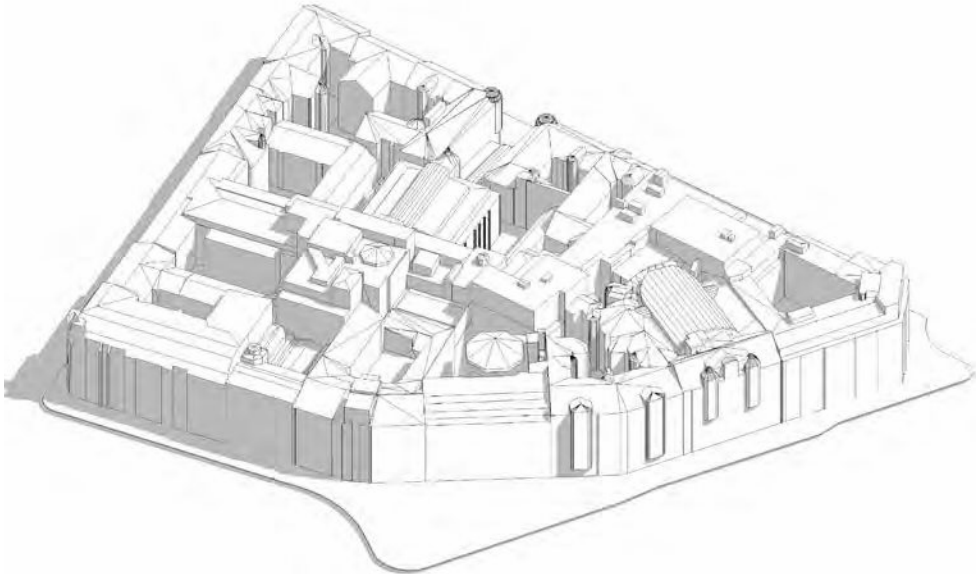
KULTURHISTORISK DISKUSSION

Kvarteret består av tre huvudsakliga tidslager: Den klassiska stenstaden, Den moderna staden och Den postmoderna staden. Dessa tre tidslager är också sammanvävda på olika sätt: den moderna staden avspeglas i den klassiska bebyggelsens förenklade och avhyvlade fasader, den postmoderna staden avspeglas i Stureplan 4:s scenografiskt restaurerade fasad, i den glasöverbyggda Privatgatan som tidigare var en del av kvarterets ursprungliga struktur osv. Det innebär att en föreslagen åtgärd, t ex rivning av Privatgatans glasöverbyggnad, kan vara positiv med avseende på läsbarheten av den ursprungliga kvartersstrukturen men negativ med avseende på läsbarheten av den postmodernistiska årsringen. Avgörande i detta sammanhang är vilken kulturhistorisk betydelse olika årsringar har i förhållande till varandra. Ur kulturhistorisk synvinkel utgörs det primära tidslagret av den ursprungliga, klassiska stenstadsbebyggelsen. Det är denna bebyggelsen som representerar kärnvärdet i kvarteret.

De tre tidslager som definierar kvarteret präglar också dess skala och byggnadshöjder. Den klassiska stenstadens bebyggelse karaktäriseras av en enhetlig skala med byggnader i bestämda hushöjder, 5 våningar mot breda gator och fyra våningar mot smala gator. Med den moderna stadens byggnader introducerades en ny skala i kvarterets inre delar men principen med bestämda hushöjder mot gata bibehölls. Den postmoderna stadens bebyggelse, som i princip utgörs av en huvudbyggnad, följde samma logik med höga byggnadsvolymer i kvarterets inre och en bibehållen skala mot gatan. Konsekvensbedömningen görs med utgångspunkt från befintliga förhållanden och från de redan höga byggnadsvolymer som finns i kvarterets inre delar.

Den avvikande kvartersstrukturen, kv Sperlingens Backe har en storlek och form som avsevärt skiljer sig från den traditionella stenstadens kvartersstruktur, har i kombination med dess centrala och attraktiva läge, på olika sätt präglat utvecklingen i kvarteret såväl under historisk, som under modern och postmodern tid. Det var dessa faktorer som skapade förutsättningar för den speciella kombinationen av ståtliga bostadspalats mot Birger Jarlsgatan/Stureplan/Sturegatan och en stallbyggnad med plats för 100 hästar mot Grev Turegatan. Även Sturebadets simhall kan kopplas till kvarterets ovanliga storlek. Båda dessa verksamheter ligger i kvarterets inre delar och kräver utrymmen som vanligtvis saknas i den klassiska stenstadens bostadskvarter. Kvarterets ovanliga storlek och centrala placering var också en förutsättning för etablerandet av Ostermans bilhall/garage på 1930-talet. Byggnaden sträcker sig långt in i kvarteret och tillkom genom uppköp och rivning av tre äldre fastigheter. Den speciella kvartersstrukturen i kombination med det attraktiva läget var också en förutsättning för Sturegallerian som möjliggjordes genom fastighetssammanslagning, rivning, ombyggnad och nybyggnation. Den avvikande kvarterstrukturen, det centrala läget och kvarterets speciella bebyggelsestruktur är också en förutsättning för den utveckling som nu föreslås.

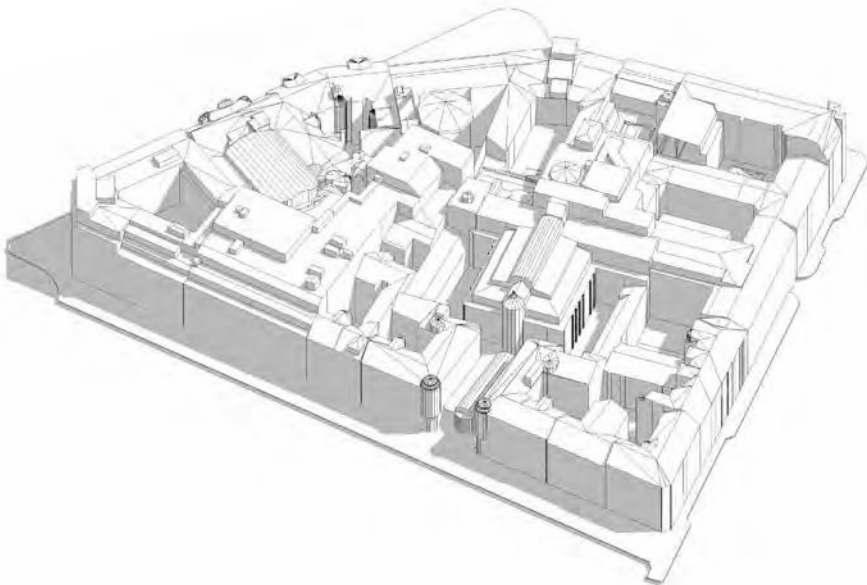
Flera av de förändringar med avseende på byggnadshöjder och utökade takvolymer som i MKBn bedöms genomförbara i kv Sperlingens Backe hade varit otänkbara i ett normalt/vanligt stenstadskvarter. Där karaktäriseras bebyggelsen av den klassiska stenstadens smala, rektangulära kvartersstruktur med enhetligt bebyggelseskala som följer det sena 1800-talets stadsbyggnadsprinciper. I kv Sperlingens Backe saknas motsvarande enhetlighet såväl med avseende på kvartersstruktur som hushöjder. I det avseende är kvarteret ett atypiskt stenstadskvarter. Det innebär andra möjligheter med avseende på volym- och skalökning.

DEN KLASSISKA STENSTADEN

DEN MODERNA STADEN

DEN POSTMODERNA STADEN

4. PLANFÖRLAGET 2019

4.1 KONSEKVENSBESKRIVNING BYGGNADER

1A STUREBADET/GATHUSET

- Byggnaden bevaras och renoveras.
- Bakomliggande kontorshus från 1980-talet rivs.
- Ny byggnad i 8 våningar uppförs bakom gathuset (11A).

1B STUREBADET/SIMHALLEN

- Simhallsbyggnaden från 1980-talet bevaras.
- Det rekonstruerade simhallsrummet bevaras.
- Västra fasaden omgestaltas, byggs på med två våningar och blir fond för Bångska palatsets återskapade innergård.
- Norra fasaden omgestaltas. Befintlig ljusgård rivs och ersätts av en ny ljusgård.
- Ett nytt inre torg tillskapas.

2 BÅNGSKA PALATSET

- Gathus och flyglar bevaras och renoveras.
- Gatufasadens ursprungliga utformning rekonstrueras.
- Ursprunglig gårdsbildning återskapas.
- Vinden byggs om till nytt våningsplan.

3 STUREPLAN 4

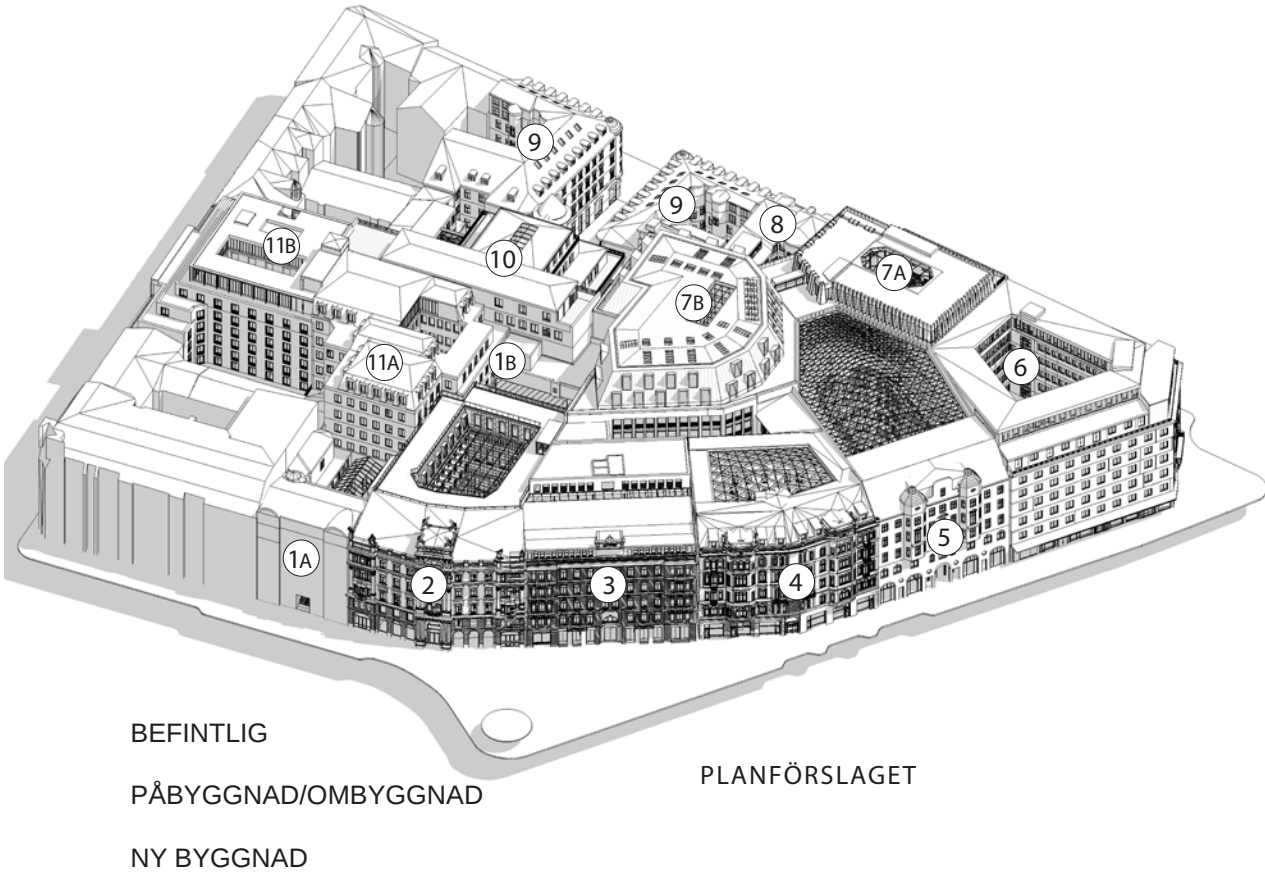
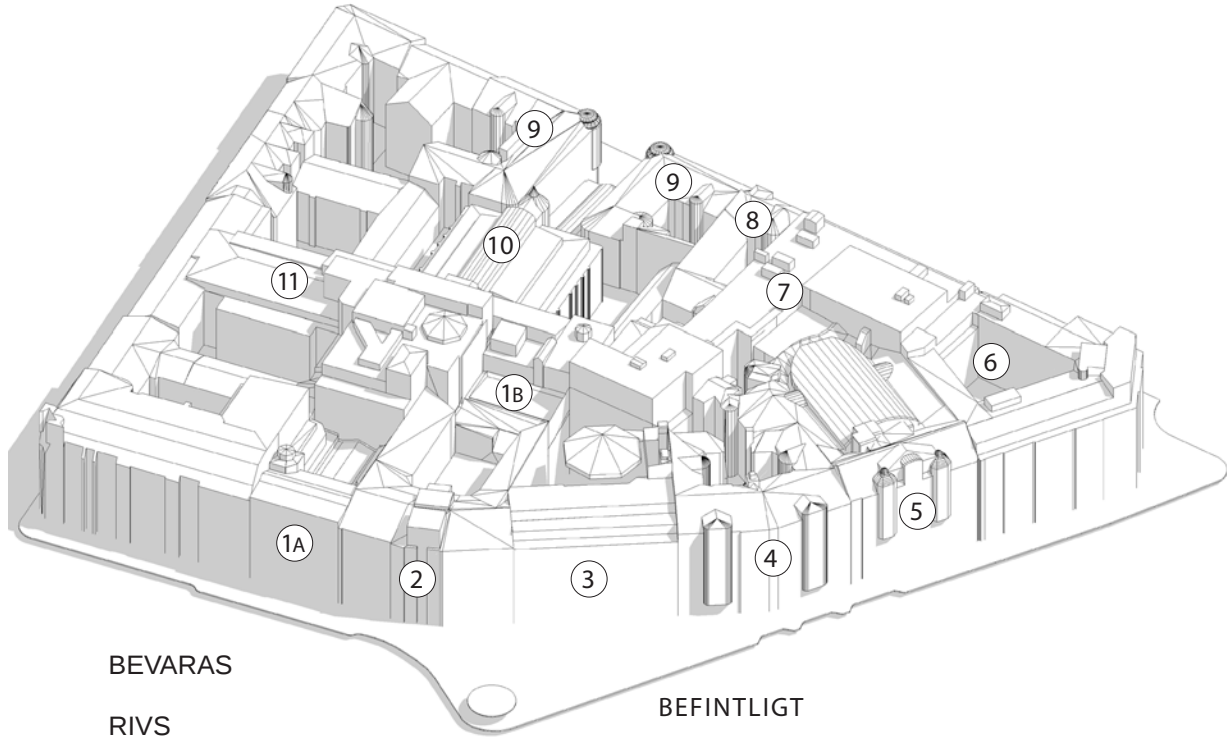
- Byggnaden bevaras och renoveras.
- Bakomliggande kontorshus/ljusgård från 1980-talet rivs.
- Ny byggnad i 7 våningar uppförs.
- I kvarterets inre del uppförs ett nytt kontorshus i 9 vån (7B).

4 STUREPLAN 2

- Byggnaden bevaras och renoveras.
- Fasad med gata återfår en mer ursprunglig karaktär.
- Gårdsflyglarna byggs samman i plan 2 - 5 och innergården förses med glastak.

5 MARMORHALLARNA/BIRGER JARLSGATAN 18

- Huvudelen (gathus/gårdshus/innergård) av byggnaden bevaras och renoveras.
- De bakre delarna, som delvis är sammanbyggda med Ostermans bilhall/garage rivs och byggnaden byggs samman med den nya byggnaden på Grev Turegatan 5.
- De välbevarade övre delarna av gatufasaden bevaras. Ursprunglig gestaltning av botten våningar i fasad mot gatan återskapas.
- Gårdsrummets övre fasader bevaras, en sentida gårdsbyggnad rivs, bottenvåningen omgestaltas och gården återfår sin ursprungliga karaktär och rymd. Marmorgolvet från den ostermanska perioden rivs.
- Gathusets vind mot gården byggs om till nytt våningsplan.
- Gårdshusets tak, vindsplan och befintligt plasttak rivs och ersätts av ett nytt öppet våningsplan med ett nytt högre glastak.
- Innergården blir ett nytt offentligt rum kopplat till T-banan.

6 HÖRNHUSET BIRGER JARLSGATAN/GREV TUREGATAN

- Byggnaden bevaras.
- Byggnaden byggs på med ett indraget våningsplan.
- Tunnelbanenedgången flyttas. Bottenvåning mot Birger Jarlsgatan återfår en mer ursprunglig karaktär.

7 OSTERMANS BILHALL/GARAGE GREV TUREGATAN 3-5

- Bilhall/garage rivs.
- Ny byggnad i 4-8 våningar uppförs (7A).
- Byggnadskropp mot gata trappas i tre steg från 4 till 8 våningar.
- Fasad mot gata gestaltas med två olika fasader.
- En mer småskalig/ursprunglig fastighetsindelingskaraktär återskapas mot gata.

8 JUGENDHUSET/GREV TUREGATAN 7

- Gathuset bevaras och renoveras.
- Delar av den vinkelbyggda gårdsflygeln rivs.
- Innergårdens bjälklag rivs. Ny gård tillskapas i marknivå.
- Gården förses med glastak och blir en del av den nya gallerian.
- Takkupor mot gården omgestaltas/utökas.
- Fasad mot gata bevaras och renoveras.

9 HÖRNHUSEN PRIVATGATAN/GREV TUREGATAN 9 OCH 13

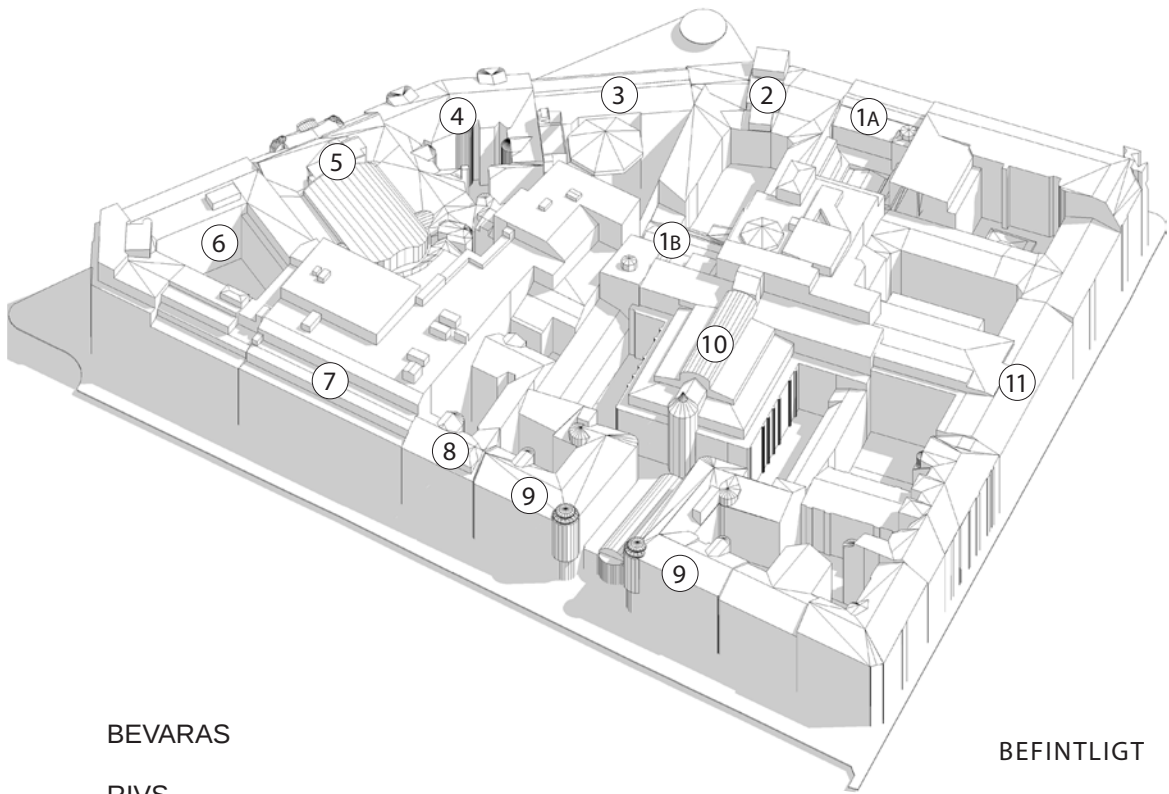
- Byggnaderna bevaras och renoveras.
- Delar av butiksvåningar bevaras, delar byggs om. Ursprunglig karaktär respekteras/återskapas.
- Ursprungliga butiksentréer bevaras.
- Nya butiksentréer tas upp i de bakre flyglarna mot det nya galleriastråket.
- Innergårdar byggs om. Befintliga gårdsbjälklag rivs och höjs en våning.
- Vindsplan byggs om till nytt våningsplan och höjs en våning mot innergården.
- Glasöverbyggnaden på Privatgatan rivs. Det ursprungliga gaturummet lyfts fram/återskapas.
- Nytt glastak uppförs mot Freys.

10 FREYS HYRVERK/GREV TUREGATAN 11

- Huvudbyggnaden bevaras och renoveras.
- Glasöverbyggnaden framför byggnaden rivs och byggnaden återfår sin funktion som fond i gaturummet.
- Det övre våningsplanet byggs om/breddas.
- Bakre delen byggs om i plan 5-7. Indragna våningsplan flyttas ut och placeras i fasadliv.
- Bakre delen byggs på en vån.
- Flygelbyggnaderna rivs och ersätts av nya byggnader i 4 respektive 9 våningar.
- Befintlig byggnad bakom Freys rivs och ersätts av ny byggnad (11A).
- Nytt glastak uppförs mot Privatgatan framför byggnaden.

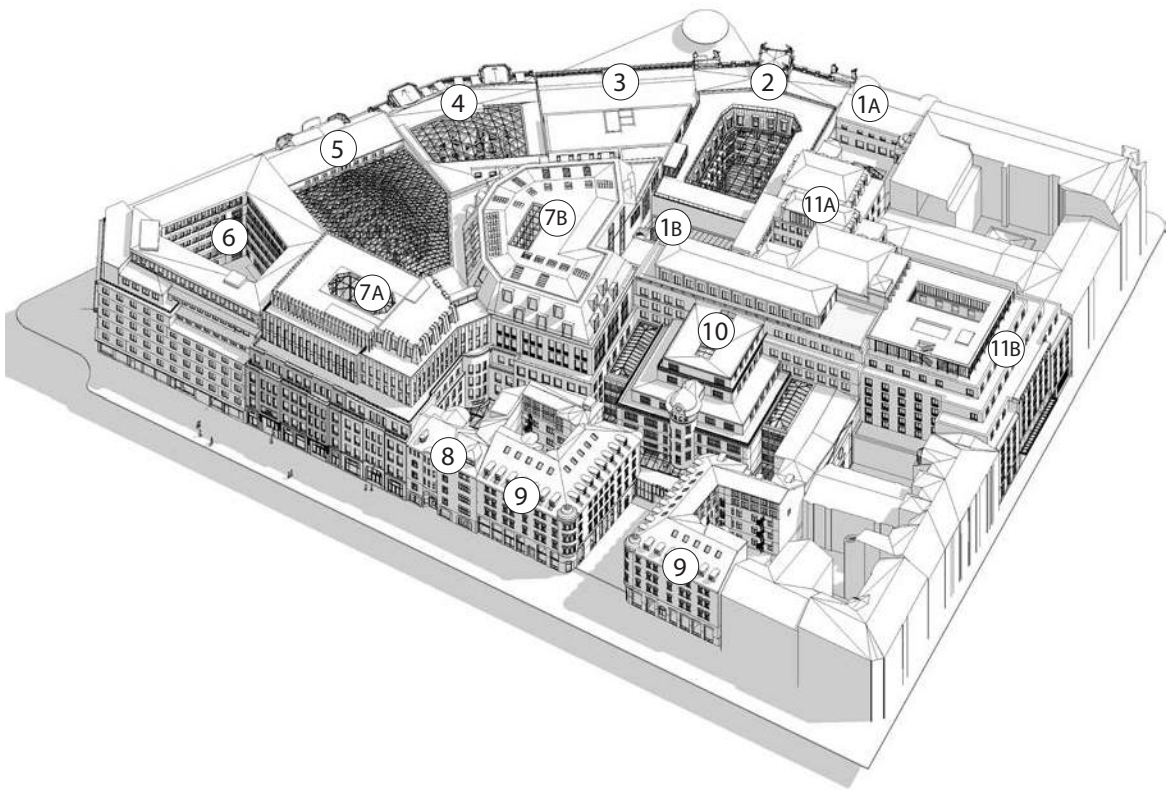
11 HUMLEGÅRDSGATAN 15-19

- Befintlig byggnad rivs.
- En ny byggnad uppförs (11B)
- Mot Humlegårdsgatan trappas byggnaden från 5-9 våningar.
- Mot franskreformerta kyrkans innergård uppförs en lägre byggnad i 1 våning.

BEVARAS
RIVS

BEFINTLIGT

BEFINTLIG
PÅBYGGNAD/OMBYGGNAD
NY BYGGNAD

PLANFORSLAGET

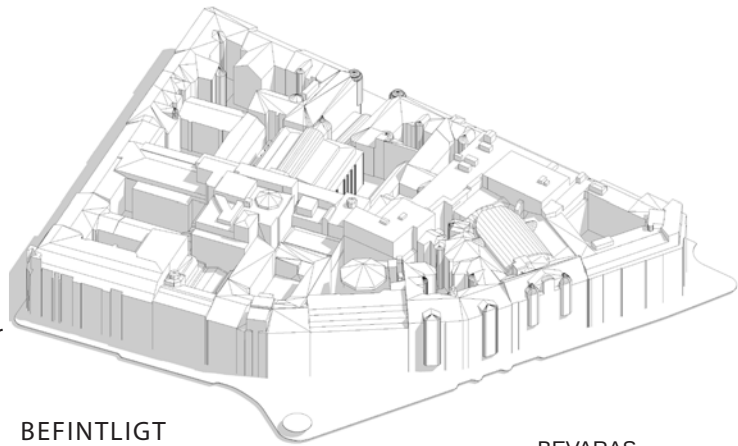
BYGGNADER SOM BEVARAS

STUREBADET

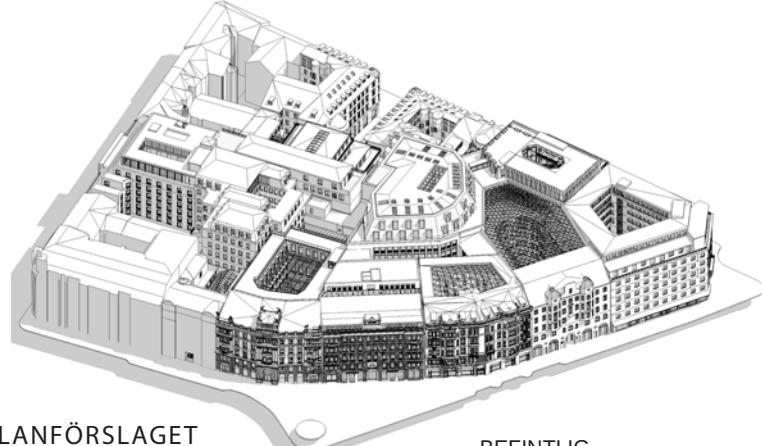
PLANFÖRSLAGET

- STUREBADET/GATHUS (Byggnadsminne)
- Sturebadet/Sturegatan 4 renoveras.
 - Byggnadsminnet Sturebadet berörs inte för övrigt.
 - Bakomliggande kontorshus från 1980-talet rivs.
 - Ny byggnad i 8 våningar uppförs bakom gathuset.

- STUREBADET/SIMHALLEN (Byggnadsminne)
- Simhallsbyggnaden från 1980-talet bevaras.
 - Det rekonstruerade simhallsrummet och herrturken berörs ej av förslaget.
 - Västra fasaden omgestaltas, byggs på med två våningar, och blir fond för Bångska palatsets återskapade innergård.
 - Norra fasaden omgestaltas. Befintlig ljusgård framför simhallen rivs och ersätts av en ny ljusgård.
 - Ett nytt inre torg tillskapas.
 - Gallerigången under simhallen byggs om till handelslokaler.

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

BEVARAS

BEFINTLIG

PÅBYGGNAD/OMBYGGNAD

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnader med synnerligen stort kulturhistoriskt värde (blåmarkerad i stadsmuseets värderingskarta)

Sturebadet byggnadsminnesförklarades 1986. Byggnadsminnet omfattar delar av badhuset från 1885 och den rekonstruerade simhallen (invigd 1990). Sturebadet består idag av två separata byggnader: ett gathus uppfört på 1890-talet och en simhall uppförd på 1980-talet. De två byggnaderna utgjorde tidigare en sammanhängande enhet men till följd av en brand på 1980-talet revs simhallen med framförliggande ljusgård. Även delar av gathusets inre del skadades och revs. Därmed försvann den fysiska kopplingen mellan gathus och simhall. Idag uppfattas och fungerar byggnaderna som två helt separata enheter.

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

STUREBADET

ANNAN BYGGNAD

GALLERIASTRÅK/LJUSGÅRD

BEVARANDESTATUS

Sturebadet från 1885 präglas dels av delar som i hög grad är bevarade, dels av utrymmen som är helt förändrade och som bär få, eller inga, spår av den ursprungliga utformningen.

GATHUSET/EXTERIÖR MOT GATA

Fasaden är i stort mycket välbevarad. Takbalustrad och den norra frontespisens fönster rekonstruerades under slutet av 1900-talet. Den sekundärt tillkomna kontorsvåningen döljs till stora delar bakom balustraden. Sockelvåningen förändrades helt under 1930- och 40-talen. Omkring 1990 återskapades den kraftfullt artikulerade rusticeringen. 1900-talets butiksfönster gjordes samtidigt om till fönsterdörrar, vilka avdelades med runda pelare i syfte att återskapa fasadens arkitektoniska indelning med bärande och burna delar. Byggnadens fönster är utbytta.

GATHUSET/EXTERIÖR MOT GÅRD

Taket och fasaden mot gården har förändrats under 1900-talet och saknar helt ursprungliga delar och detaljer.

SIMHALL/EXTERIÖR MOT GÅRD

Simhallsbyggnadens exteriör nyuppfördes till följd av branden 1985.

SIMHALL/INTERIÖR

Året efter branden påbörjades en pietetsfull rekonstruktion av simhallen. Den placerades i sitt ursprungliga läge men inuti en ny byggnad som helt formades utifrån 1980-talets funktionsbehov och arkitektur. Stor omsorg lades på materialval, utformning och färgsättning vad gäller golv, läktare, fondvägg, badhytter och annan inredning. Simhallens norra fönster vetter mot Sturegallerians stora ljusgård. Längsidorna i simhallen hade ursprungligen fönster mot långsgående gårdar i öster och väster. I dag har simhallen endast delvis fönster mot en gård i väster.

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

STUREBADET/GATHUS

- Fasaden mot Sturegatan, och då framförallt från bottenvåningen och uppåt.
- Ursprunglig stomme och äldre mellanväggar (tillkomna före 1930).
- Gjutjärnspelarna i källaren.
- Entrétrappan, trapphallarna, de två trapphusen, förstugan och atriets med ursprunglig och äldre (före 1930) konstruktion, inredning och måleri.
- Ursprunglig och äldre (före 1930) fast inredning på våning 2-3 tr.

STUREBADET/SIMHALL

- Simhallen och all rekonstruerad inredning i denna.
- Herrturken och all rekonstruerad inredning i denna.

KONSEKVENSBESKRIVNING

Gathuset påverkas inte av planförslaget. Byggnaden bevaras och renoveras. Funktionen som entré till gallerian genom befintlig öppning i atriets östra del bibehålls.

Simhallsbyggnadens placering i kvarteret synliggörs och förstärks. Idag igenbyggda bottenvåningar på västra fasaden friläggs. Fasaden omgestaltas, utökas i två våningar och blir fond för Bångska palatsets återskapade gård. Den rekonstruerade simhallsdelen och herrturken påverkas inte av förslaget.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms planförslaget medföra positiva konsekvenser för byggnaderna. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL. Bedömningar utifrån kulturmiljölagen görs av länsstyrelsen.

Nytt torg norr om Sturebadets simhall med badets omgestaltade fasad som fond i vyn.

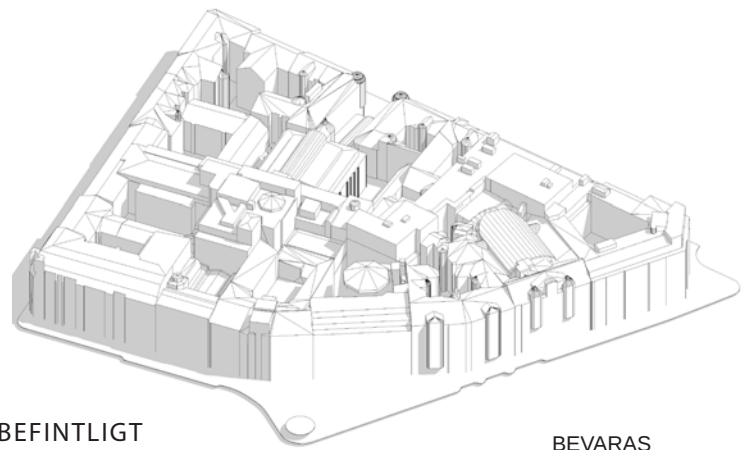
Bångska palatsets återskapade gårdsrums med Sturebadets simhall som fond i vyn.

4.1 KONSEKVENSBESKRIVNING BYGGNADER

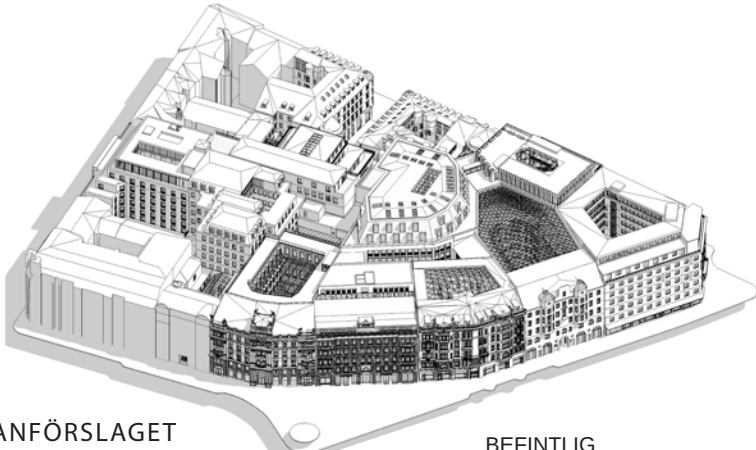
BÅNGSKA PALATSET

PLANFÖRSLAGET

- Gathus och flyglar bevaras och renoveras.
- Gatufasadens ursprungliga utformning rekonstrueras.
- En senare tillkommen gårdsöverbyggnad i två plan rivs.
- Gårdsflyglarnas ursprungliga fasadlägen mot gården återskapas.
- Den ursprungliga gårdsbildningen återställs.
- Gården förses med glastak och blir entrétorg i den nya gallerian.
- Vinden byggs om till nytt våningsplan och får nya takkupor mot gården.
- En takterras anordnas.

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

BEVARAS
RIVS

BEFINTLIG
PÅBYGGNAD/OMBYGGNAD

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnad med visst kulturhistoriskt värde och/eller ett värde för stadsbilden (gulmarkerad i stadsmuseets värderingskarta)

BEVARANDESTATUS

En genomgående ombyggnad på 1930-talet och 1950-talets fasadförenkling har inneburit en kraftig förvanskning av byggnaden.

EXTERIÖR

På fasaden mot Stureplan finns inga bevarade ursprungliga detaljer. Enstaka detaljer såsom vissa pilastrar, en gördelgesims, takgesimsen och attikornas indelning i fält, har likheter med den ursprungliga arkitekturen, men i ett kraftigt reducerat formspråk. Fönsteromfattningar, kolonner, pilastrar, reliefer, statyer, balustrar m.m. har avlägsnats. Det rundbågiga fönstret i attikan har byggts igen. Bottenvåningen och våningen ovanför är ombyggda i omgångar och bevarar inget från den ursprungliga byggnadens arkitektur. Vid Stureplan finns entrén till galleriagången, i ett läge där det tidigare fanns butiksfönster. Fönstren är utbytta i mitten av 1930-talet men bevarar ursprunglig indelning från 1883. Butiksfönstren är dock sentida. De ursprungliga fasaderna mot gården är till de nedre två våningarnaa dold och förvanskade till följd av nya gårdsbjälklag. De två gårdstrapphusen är rivna och ersatta med utvändiga spiraltrappor.

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

- Karaktären av stenstadshus.
- Byggnadsvolymen mot gatan, som del av Stureplan och som fondmotiv för Kungsgatan.
- Bevarade delar av planlösningen på våningarna 2-4 trappor.

Uppgifterna hämtade från antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För information om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta dokument.

KONSEKVENS

Byggnadens ursprungliga struktur med gathus och flygelbyggnader som omsluter en inre gårdsbildning i fem våningar återskapas. Det återskapade gårdsrummet förses med glastak och blir entrétorg i den nya gallerian. Fasaderna mot gatan rekonstrueras i enlighet med ursprungligt utförande. Förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter mot gatan återskapas. Byggnadens upplevelsemässiga funktion som del av Stureplans representativa stadsmiljö återupprättas. Möjligheten att avläsa och uppleva byggnadens ursprungliga struktur återskapas.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms planförslaget medföra positiva konsekvenser för byggnaden. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL.

URSPRUNGLIG FASAD

BEFINTLIG FASAD

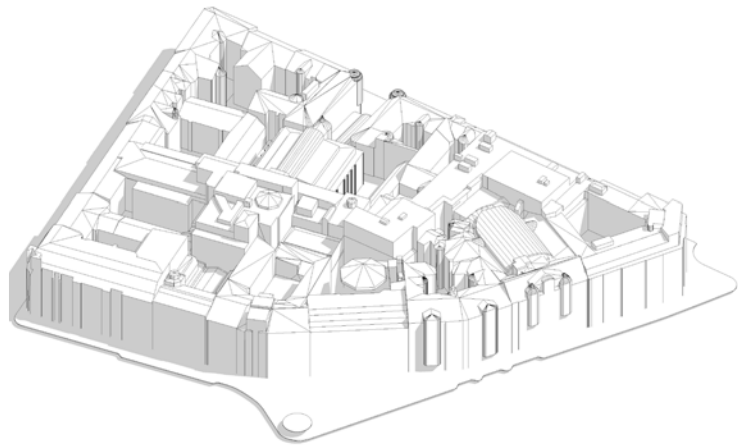
PLANFÖRSLAGETS FASAD

STUREPLAN 4

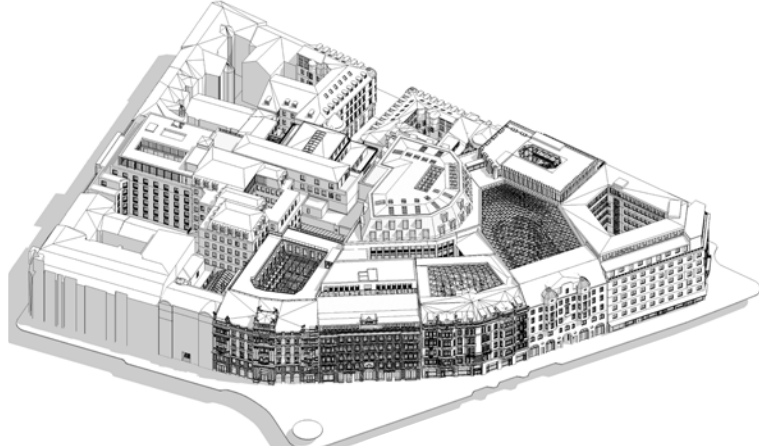
PLANFÖRSLAGET

- Gathuset och dess postmodernistiska fasadrekonstruktion bevaras och renoveras.
- Bakomliggande kontorshus från 1980-talet rivs.
- Ny byggnad i 7 våningar uppförs bakom gathuset.
- Ett ljusschakt med sammanbindande länk tillskapas mellan ursprunglig och ny byggnad.

BEFINTLIGT

BEVARAS
RIVS

PLANFÖRSLAGET

BEFINTLIG
NY BYGGNAD

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnaden är klassad som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grönmarkerad i stadsmuseets värderingskarta)

BEVARANDESTATUS

EXTERIÖR

Gatufasaden är ett försök till rekonstruktion av den ursprungliga fasaden. I början av 1950-talet rensades fasaden från ornament och rusticering, balkongerna gjordes helt släta och det enda som bevarades var takets balustrad och takfotens tandsnitt. På 1980-talet bestämdes att den ursprungliga fasaden hade varit av sådan stadsbildsmässig vikt att den skulle rekonstrueras. Då nybyggnadsritningarna inte överensstämde med utförandet och då det endast fanns ett fåtal foton på den ursprungliga byggnaden saknades underlag för en regelrätt rekonstruktion. Man valde istället att gjuta av fasadelement från andra, samtida byggnader för att på så sätt återskapa en tidsmässigt korrekt karaktär. Resultat blev den relativt fria rekonstruktion som präglar dagens fasad. Även det halvmånformiga fönstret ovan den forna huvudentrén är en rekonstruktion då fönstret på 1950-talet hade gjorts rektangulärt. Genom dessa ändringar har fasaden gått från att vara ett specifikt uttryck för Stureplan 4, till att förmedla en bild av 1880-talets formspråk som sådant.

Stadsbildsmässigt fyller fasaden sin funktion då den bildar en helhet med de omkringliggande fasaderna och ger en upplevelse av den tid då kvarteret och gaturummet tillkom. Bottenvåningen är dock kraftigt omgjord och indragen i fasadlivet.

Gårdsfasaden försvann helt då gårdsflyglarna revs på 1980-talet. Det enda som minner om innergården är trapphusets glasade fönster mot det som en gång var gården. Byggnaden har idag ett stort kringbyggt ljusschakt istället för ett gårdsrum och det forna gårdsplanet är idag en del av Sturegallerian.

Uppgifterna hämtade från antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För information om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta dokument.

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

EXTERIÖR

- Ursprungliga delar och stomme.
- Fasadkompositionen.

INTERIÖR

- Det bevarade trapphusets rika ornamentik, marmorgolv, trappa och originalfönster.
- Bevarad planlösning i bostadsvåningarna.
- Bostadsvåningarnas bevarade dörrar, ornamentik och beslag.
- Äldre snickerier som fyllningspanel, foder, höga fotlister etc.
- Äldre parkettgolv och ursprungliga parkettgolv med mörka träinläggningar.

PLANFÖRSLAGETS FASAD

KONSEKVENS

Planförslaget innebär att det utskjutande trekantsformade skyltfönsterpartiet mot Stureplan avlägsnas och ersätts av ett entréparti i glas. Övriga delar av befintlig fasad påverkas inte av förslaget. Fasadens postmodernistiska fasadrekonstruktion bevaras och byggnaden stadsmässiga funktion som del av den representativa miljön kring Stureplan bibehålls.

Mot gården innebär planförslaget att befintlig gårdsbyggnad från 1980-talet rivs, att gathusets stomme mot gården friställs/blottläggs och att en ny byggnad uppförs. Det innebär att ett atrium från 1980-talet försvinner. Mellan gathuset och den nya byggnaden skapas ett öppet utrymme i form av ett ljusschakt. På så sätt synliggörs gränsen mellan ursprungligt och nytt på ett tydligt sätt.

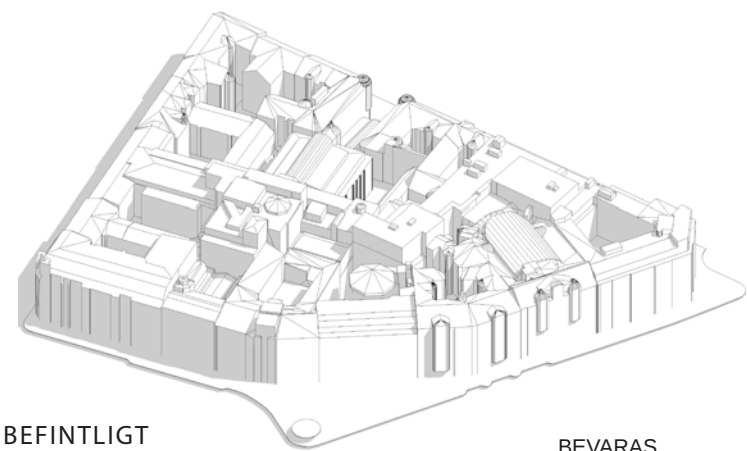
SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms planförslaget medföra viss negativ påverkan på det postmodernistiska tidslagret och viss positiv påverkan på det ursprungliga stenstadstidslagret. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL.

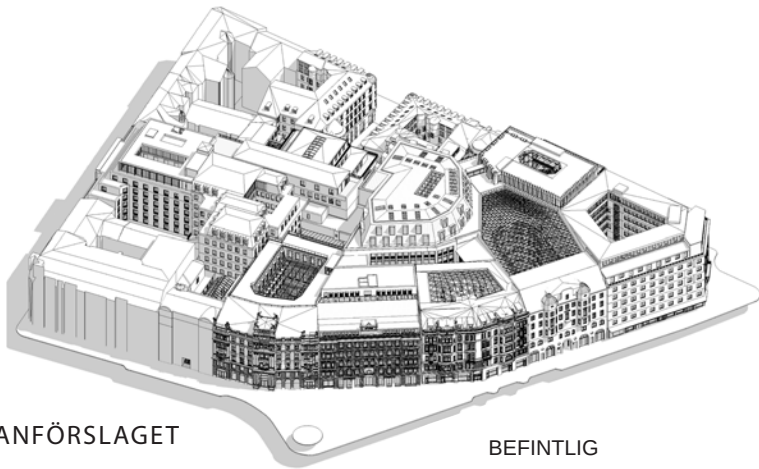
STUREPLAN 2

PLANFÖRSLAGET

- Byggnaden bevaras och renoveras.
- Fasaden mot Birger Jarlsgatan återfår en mer ursprunglig karaktär.
- Gårdsflyglarna byggs samman i bakkant på våning 2-5.
- Gården förses med glastak.
- Nya fönsteröppningar tas upp i nordöstra brandgaveln.
- Den ena flygeln och bakre delen byggs på med teknikutrymmen.

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

BEFINTLIG
PÅBYGGNAD/OMBYGGNAD

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnad med visst kulturhistoriskt värde och/eller ett värde för stadsbilden (gulmarkerad i stadsmuseets värderingskarta)

BEVARANDESTATUS

EXTERIÖR

Byggnadens fasad mot Stureplan har förändrats i omgångar och är sedan den senaste omputsningen under 1990-talet kraftigt förenklad. Fönsterlägen i de övre våningarna är dock de samma. Den ornamentsrika gestaltningen från 1890-talet revs redan under 1950-talet och ersattes av en stiliserad tolkning av den ursprungliga fasaden. Även huvudentré och butiksentréer är förändrade och moderniserade. Porten är nyttillverkad i äldre stil. Fönsterkarmarna mot gatan är ursprungliga med snidade detaljer, bland annat halvkolonner längs mittposten. Fönsterbågarna är utbytta. Det kopparklädda skärmtaket tillkom troligtvis i samband med fasadombyggnaden 1950-talet. Vid samma ombyggnad tillkom fasadens balkongdörrsöppningar.

Innergårdens har slätputsade fasader. Befintlig färgsättning är från 1990-talet. Gården är sedan 1920-talet överbyggd i ett plan men väl bevarad i övrigt. Dess ursprungliga struktur är tydligt avläsbar. Fönsterkarmarna utåt gården är ursprungliga med snidade detaljer, bland annat halvkolonner längs mittposten. Fönsterbågarna är utbytta.

Taklandskapet förändrades i samband med att vinden inreddes till kontor. Det ursprungliga balustradräcket togs bort, taket ändrades och takkupor togs upp.

Uppgifterna hämtade från Antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För information om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

EXTERIÖR

- Fastighetens putsade karaktär.
- Ursprungliga fönsterlägen.
- Taklandskapet.
- Byggnadens höjd och proportioner.
- Innergårdens form och struktur.

INTERIÖR

- Ursprungliga stommar och vägglägen.
- Bevarade snickerier.
- Bevarad stuckatur och putsdekor.
- Ursprungliga fönster- och dörrpartier.
- Planlösningen med representativa rum mot gatan eller gården och mindre, funktionella rum inåt lägenheten.
- Huvudtrapphuset samt de båda mindre kökstrapphusen.
- Öppna spisar och kakelugnar.

KONSEKVENS

Förslaget innebär att den avhyvlade gatufasadens ursprungliga putsdekor, att takburspråkens ursprungliga utformning rekonstrueras och att bottenvåningens ursprungliga karaktär återskapas. Byggnaden återfår en ursprunglig arkitektonisk detaljering och dess stadsbildsmässiga funktion som del av den representativa miljön kring Stureplan stärks.

Sammanfogningen av de båda gårdsflyglarna innebär att byggnadens ursprungliga struktur delvis förändras. Samtidigt möjliggör det nya glastaket att gården kan tas i bruk för publik verksamhet.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms planförslaget medföra positiva konsekvenser för byggnaden. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL.

BEFINTLIG FASAD

PLANFÖRSLAGETS FASAD

Innergården glömmas över och tas i bruk av verksamhet med publik karaktär.

MARMORHALLARNA/BIRGER JARLSGATAN 18

PLANFÖRSLAGET

- Huvudelen (gathus/gårdshus/innergård) av byggnaden bevaras och renoveras.
- De bakre delarna, som delvis är sammanbyggda med Ostermans bilhall/garage, rivs och byggnaden byggs samman med den nya byggnaden på Grev Turegatan 5.
- Ursprunglig gestaltning av bottenvåningar i fasad mot gatan återskapas. De välbevarade övre delarna av gatufasaden bevaras.
- Gårdsrummets övre fasader bevaras, en sentida gårdsbyggad rivs, bottenvåningen omgestaltas och gården återfår sin ursprungliga karaktär och rymd. Marmorgolvet från den ostermanska perioden rivs.
- Gathusets vind mot gården byggs om till nytt våningsplan.
- Gårdshusets plåttak, vindsplan och befintligt plasttak rivs och ersätts av ett nytt öppet våningsplan med ett nytt högre glastak.
- Innergården blir ett nytt offentligt rum kopplat till T-banan.

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnaden är klassad som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grönmarkerad i stadsmuseets värderingskarta)

BEVARANDESTATUS

EXTERIÖR

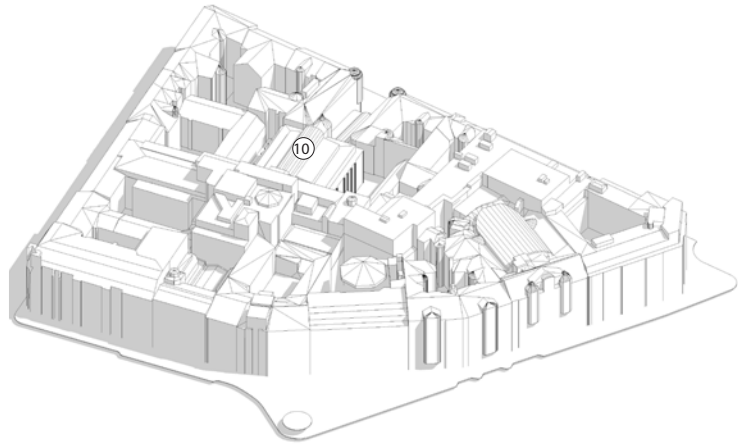
Fasadens övre del är väl bevarad medan sockelvåningen har förändrats. Det ursprungliga höga sockelpartiet har entrésolerats, vilket medfört stora förändringar. Entrépartiet är helt ombyggt, tidigare höga välvda butiksfönster har sänkts och fått rakt överstycke, nya fönster har tillkommit på entrésolvåningen. Entrépartiet byggdes om på 1980-talet och präglas idag ett postmodernistiskt uttryck, med välvd portal i granit flankerad av två in-dragna siodentréer. Endast delar av den ursprungliga rusticeringen har bevarats. Fönstren är utbytta mot moderna bågar men ursprungliga kors- och mittposter är bevarade.

Innergården är idag överbyggd men dess putsade fasader är väl bevarade. Sockelvåning-en förändrades i samband med entrésoleringen och de ursprungliga höga portikerna är har byggt om och ersatts av lägre, raka öppningar. Ursprungliga balkongerna revs på 1970-talet. En sentida gårdsbyggnad tar upp hälften av gårdsytan. Golvet är belagt med ett rutigt marmorgolv, en lämning från Ostermans marmorhallar. Fönstren är utbytta men bevarar uppbyggnaden med mitt- och tvärpost. Gården är idag täckt av ett tak av korrugerad opalvit plast buret av en vitmålad välvd limträkonstruktion.

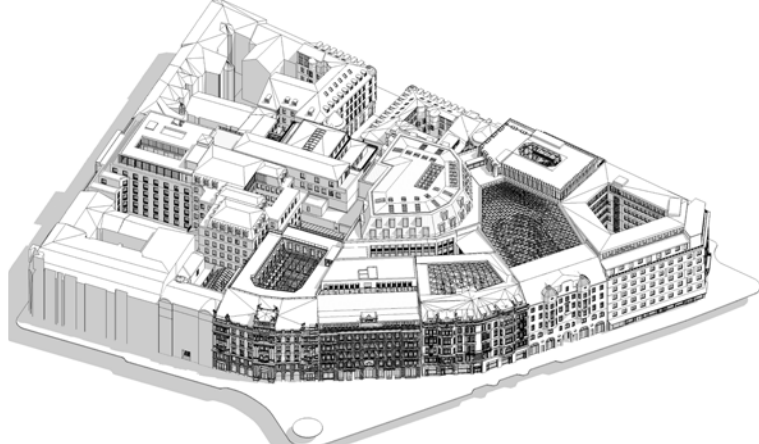

PLANFÖRSLAGETS FASAD

Uppgifterna hämtade från antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För informa-tion om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta dokument.

BEFINTLIGT

BEVARAS
RIVS

PLANFÖRSLAGET

BEFINTLIG
PÅBYGGNAD/OMBYGGNAD

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

EXTERIÖR

- Stenfasaden och den rika dekoren mot Birger Jarlsgatan.
- Fönster- och dörrlägen samt bevarade originalfönster.
- Den väl bevarade innergårdens putskaraktär, öppenhet och fasader.
- Byggnadens höjd och proportioner.

INTERIÖR

- Ursprungliga stommar och vägglägen.
- Bevarade snickerier.
- Bevarad stuckatur och putsdekor.
- Ursprungliga fönster- och dörrpartier.
- Planlösningen med representativa rum mot gatan eller gården och mindre, funktionella rum inåt lägenheten.
- Marmorgolvet och bevarade fragment av den fasta inredningen från Ostermans marmorhallar.
- Öppna spisar och kakelugnar.

KONSEKVENS

Föreslagna åtgärder innebär att bottenvåningens ursprungliga karaktär mot Birger Jarlsgatan återskapas och att gårdsrummets ursprungliga rymd och karaktär återställs. Gårdsrummet blir ett allmänt tillgängligt inre torgrum. Det medför att fler får möjlighet att avläsa och uppleva ett välbevarat och arkitektoniskt gestaltat gårdsrum från förra sekelskiftet.

Rivningen av gårdsflyglarnas tak, vindsvåning och plasttak innebär att ur-sprungliga takstolar rivs och ersätts av ett nytt öppet våningsplan som täcks av ett nytt, högre glastak. Det medför att gårdsflyglarnas ursprungliga mörka plåttaklandskap försvinner och att ett nytt transparent tidslager tillskapas.

I de vyer som studerats syns den övre delen av det nya glastaket från Lästma-karegatan. Glastaket bedöms medföra viss förändring av taklandskapet men liten påverkan på stadsmiljön. I övriga vyer syns inte taket.

För upplevelsen av gårdsrummet innebär det nya, högre glastaket att gårdsrummets får en större, högre rymd och att det befintliga plasttaket ersätts av ett gestaltat glastak. De negativa konsekvenser som rivningen av vindsvåning och tak innebär kompenseras av de positiva konsekvenser som återskapandet och tillgängliggörandet av gårdsrummet medför.

Föreslagna ändringar beaktar huvuddelen av de värdebärande karaktärsdrag som definierats i den antikvariska förundersökningen. Undantaget är "marmor-golvet och bevarade fragment av den fasta inredningen från Ostermans bil-hallar". De negativa konsekvenser som planförslaget innebär med avseende på läsbarhet av perioden då byggnaden utgjorde del av Ostermans bilfirma kompenseras av de positiva konsekvenser som ett återställande av byggnadens ursprungliga fasadutformning och gårdskaraktär medför.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms planförslaget medföra positiva konsekvenser för byggnaden. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL.

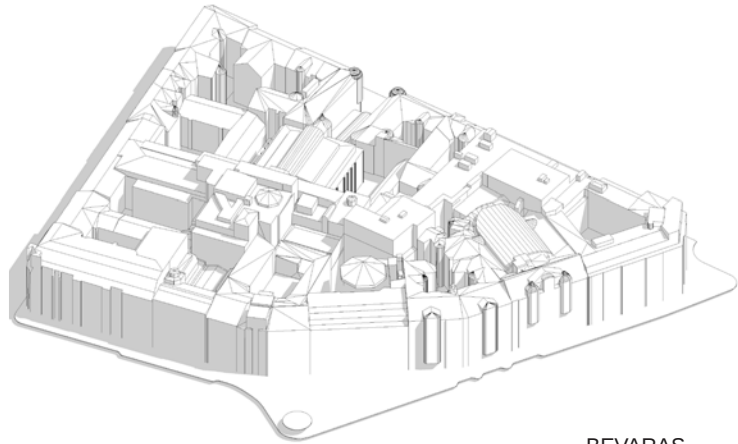

Innergården blir ett nytt offentligt rum kopplat till T-banan

HÖRNBYGGNAD BIRGER JARLSGATAN/GREV TUREGATAN

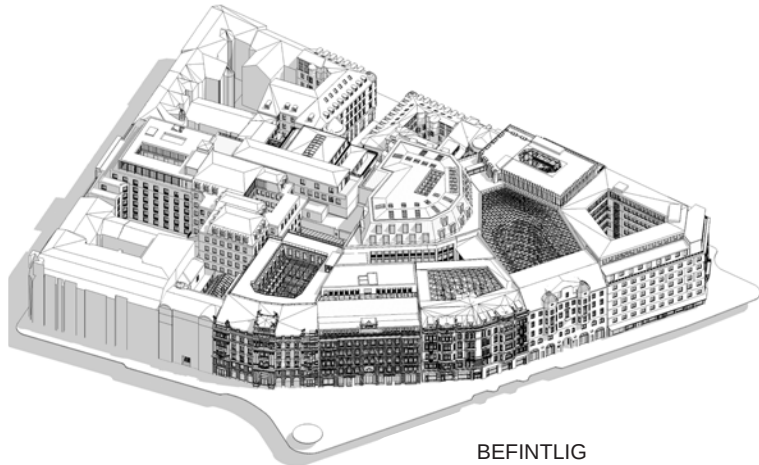
PLANFÖRSLAGET

- Byggnaden bevaras.
- Tunnelbanenedgången flyttas.
- Bottenvåning mot Birger Jarlsgatan återfår en mer ursprunglig karaktär.
- Övriga delar av fasaderna bevaras.
- Byggnaden byggs på med ett indraget våningsplan.

BEFINTLIGT

BEVARAS

PLANFÖRSLAGET

BEFINTLIG

PÅBYGGNAD/OMBYGGNAD

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnaden är klassad som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grönmarkerad i stadsmuseets värderingskarta).

BEVARANDESTATUS

EXTERIÖR

Kontorsvåningarnas gatufasader med marmorskivor och teakfönster är helt oförändrade sedan byggnadsåret 1937. Marmorskivorna har gulnat och teakfönstrens glas har bytts ut mot kraftiga ljudisolerande glas. Bottenvåningens butiksfasader har ändrats mot Birger Jarlsgatan, men det glasade entrépartiet på kortfasaden och flera butiker mot Grev Turegatan står kvar i ursprungligt skick.

Gårdsfasadernas fönster är ursprungliga. De stora glaspartierna mot trapphusen har byggts på mot utsidan, troligen av energiskäl. Putsen har en sentida avfärgning. Dörrarna mot gården är utbytta. Gårdens tätskikt har delvis gjorts om. De ursprungliga betongglasen har ersatts med sten. 1991 gjordes luftintagen på gården om och 1995 tillkom evakueringskanalerna från restaurang TGI Friday. Terrasserna har endast förändrats marginellt, förutom utbyggnaden på terrassen som gjordes redan år 1939.

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

Ej preciserade på samma sätt som i övriga förundersökningar.

KONSEKVENS

Planförslaget innebär att byggnaden byggs på med ett indraget våningsplan. Det medför att solterrasser försvinner, att gårdsfasaderna förhöjs och att den arkitektoniskt gestaltade innergården blir djupare och mörkare. Upplevelsen av byggnadens gatufasader påverkas inte av åtgärden. Påbyggnaden placeras på en redan indragen takvåning och syns inte från gatunivå.

Omgestaltningen av bottenvåningen mot Birger Jarlsgatan innebär att byggnaden återfår en mer ursprunglig utformning. Det innebär att för-lorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återställs. Därmed förstärks byggnadens upplevelsemässiga funktion som del av Birger Jarlsgatans representativa stadsmiljö.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms planförslaget medföra positiva konsekvenser för byggnaden. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande bedöms planförslaget och att värdefulla byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL.

Tunnelbanenedgången flyttas och bottenvåningen mot Birger Jarlsgatan återfår en mer ursprunglig utformning.

JUGENDHUSET/GREV TUREGATAN 7

PLANFÖRSLAGET

- Gathuset bevaras och renoveras.
- Den bakre delen av den vinkelbyggda gårdsflygeln rivs.
- Innergårdens bjälklag rivs. Ny gård tillskapas i marknivå.
- Gården förses med glastak och blir en del av gallerian.
- Takkupor mot gården omgestaltas/utökas.
- Fasad mot gata underhålls och renoveras.

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnaden är klassad som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grönmarkerad i Stadsmuseets värderingskarta)

BEVARANDESTATUS

EXTERIÖR

Byggnadens fasad är mycket väl bevarad men i behov av underhåll. Sättningsskador i form av sprickor har uppstått under några fönsteröppningar och fragment av slätputsen har fallit ned.

Sockelvåningen är i huvudsak bevarad med undantag för valvöppningarnas fönster som bytts mot entrépartier till de butiker som nyttjar lokalerna innanför. Även porten är utbytt mot en modern variant. Putsdekoren kring porten misspyrds av tekniska installationer och skyltar. Fönster är ursprungliga.

Innergården bevarar sin putskaraktär och fönsteröppningar. Fönsterpartierna mot kontorslokalerna är ursprungliga medan de mot bostäderna är utbytta mot helglasade aluminiumpartier. Den överbyggda gårdens lanterniner är kvar och ytan har fått en ny tjärpappsbeklädnad. En ventilationskanal från 1980-talet löper längs gårdens ena hörn upp till takfoten men påverkar inte upplevelsen i någon större utsträckning.

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

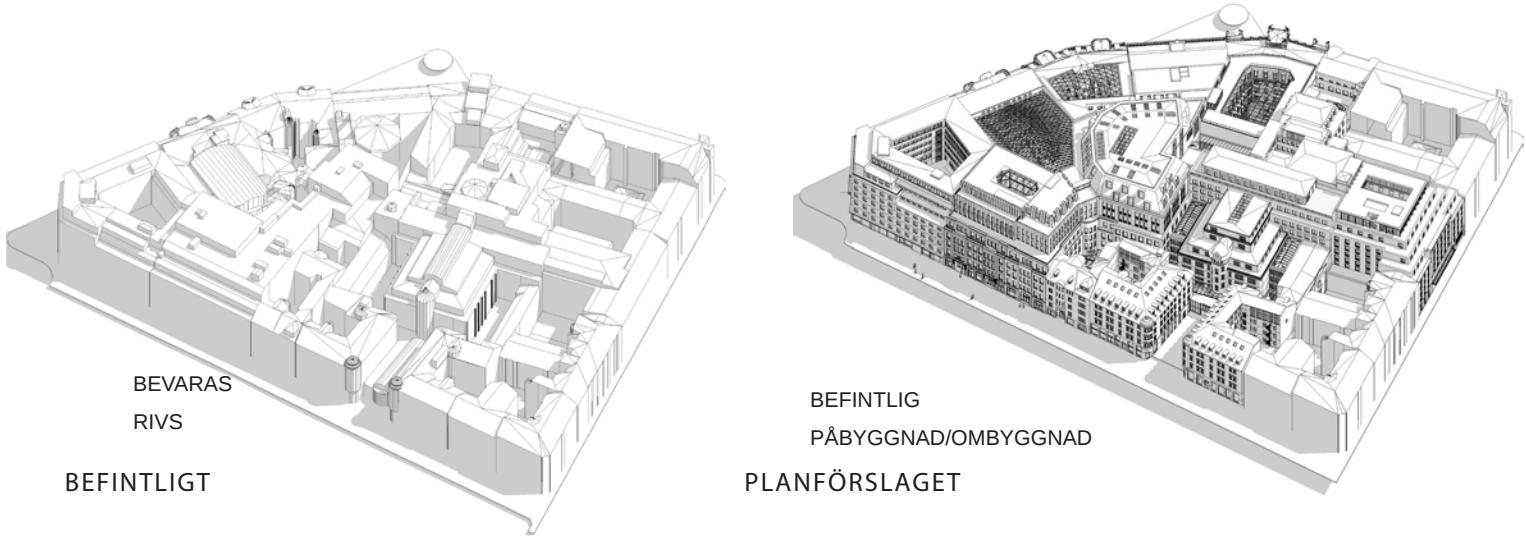
EXTERIÖR

- Fasaden mot Grev Turegatan med sockelvåning av kalksten, slätputsad fasad och putsdekorationer i portalomfattningen.
- Fönster- och dörlägen samt bevarade originalfönster.
- Den välbevarade innergårdens putskaraktär, rumslighet, lanterniner och fasader.
- Byggnadens höjd och proportioner.

INTERIÖR

- Ursprungliga stommar och vägglägen.
- Bevarade snickerier.
- Bevarad stuckatur och putsdekor.
- Ursprungliga fönster- och dörrpartier.
- Planlösningen med representativa rum mot gatan eller gården och mindre, funktionella rum inåt lägenheten.
- De båda trapphusen samt halvtrappan från bottenvåningen till första våningen och port gången från gatuhuset till gårdshuset.
- Öppna spisar och kakelugnar.

Uppgifterna hämtade från antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För information om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta dokument.

KONSEKVENSBESKRIVNING

Rivningen av den bakre delen av den vinkelbyggda gårdsflygeln och sänkning av gårdsbjälklaget innebär att en välbevarad ursprunglig gårdsstruktur försvinner. Det innebär negativa konsekvenser för möjligheten att avläsa och uppleva det ursprungliga, slutna och småskaliga gårdsrummet. Rivningen medför också att välbevarade ursprungliga planlösningar försvinner. Det innebär att läsbarheten av den för stenstaden karaktäristiska bostadsstrukturen med mindre, enklare bostäder i den inre delen och större mer påkostade bostäder i den främre delen försvinner. Därmed försvagas byggnadens funktion som källa till kunskap om den klassiska stenstadens bebyggelsestruktur.

Den nya gårdsnivån innebär att murar som idag utgör del av bottenvåningens interiöra struktur friställs, omgestaltas och blir en del av gårdens exteriör. I det nya markplanet inreds nya lokaler för handel.

Den avrivna bakre delen av gårdsflygeln ersätts av en ny byggnad som trappas från 5-9 våningar. Intilliggande byggnad på Grev Turegatan 3-5, som idag definierar gårdsrummets östra del, rivs och ersätts av en ny byggnad. Ett nytt gårdsrum, till hälften definierat av bevarade delar av befintlig byggnad och till hälften av nya byggnader, tillskapas. Gårdsrummet öppnas upp, kopplas till det nya galleriastråket och inglasas. Glastaket placeras i nivå med bjälklaget på plan 2. Bevarade delar av fasader mot gården renoveras. Ursprungliga fönster bevaras. Ej ursprungliga fönster byts ut och ersätts av nya fönster med material och utformning lika ursprungliga fönster.

Befintliga takkupor mot innergården rivs och ersätts av nya större kupor. De nya takkupornas fönster utformas med material och utformning lika ursprungliga fönster.

Den välbevarade fasaden mot Grev Turegatan bevaras och renoveras. Byggnadens funktion som del av gatumiljön bibehålls.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms planförslaget, trots de negativa konsekvenser som en rivning av delar av den vinkelbyggda gårdsflygeln samt rivning av gårdsbjälklaget innebär, vara en rimlig åtgärd för att få till den nya galleriagången som är ett huvudsyfte med projektet. Under förutsättning att omgestaltningen av gårdsrummet utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL.

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

Jugendhusets nya gårdsrum.

GREV TUREGATAN 9 & 13

PLANFÖRSLAGET

- Byggnaderna bevaras och renoveras.
- Delar av butiksvåningar bevaras, delar byggs om. Ursprunglig karaktär respekteras/återskapas.
- Ursprungliga butiksentréer bevaras.
- Nya butiksentréer tas upp i de bakre flyglarna mot den nya galleriagången.
- Innergården byggs om. Befintligt gårdsbjälklag rivs och höjs en våning.
- Vindsplan byggs om till nytt våningsplan och höjs en våning mot innergården.
- Glasöverbyggnaden rivs. Det ursprungliga gaturummet lyfts fram/återskapas.
- Nytt glastak uppförs mot Freys hyrverk.

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR - GREV TUREGATAN 9

Byggnaden är klassad som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grönmarkerad i stadsmuseets värderingskarta).

BEVARANDESTATUS

EXTERIÖR

Fasaden ovan bottenvåningen är mycket välbevarad medan bottenvåningen har genomgått stora förändringar.

Mot Grev Turegatan har affärslokalerna slagits ihop och de usprungliga entréerna, utom den på hörnet, har ersatts av stora skyltfönster eller dörrpartier. Mot Privatgatan ligger delar av byggnaden inne i gallerian och bottenvåningen har gjorts om till butiker vilket medfört stora fasadförändringar i fasadmuren. Samtliga entréportar är utbytta. Bevarade delar i bottenvåningen utgörs av hörnportarnas sandstensdekor och överljusintag, murverket mellan affärsentréerna och vattbräda i kalksten.

Ovan bottenvåningen är gatufasaderna i stort sett helt ursprungliga. Fönster är utbytta men har samma indelning som de ursprungliga och bevarar därmed det en del av det ursprungliga uttrycket.

Gårdsfasaderna är putsade och delvis förändrade. Tidigare balkonger är borttagna och ersatta med franska fönster med moderna räcken. Längs med fasaden går en ventilationstrumma och i en del fönster har den övre luften bytts ut mot ventilationsdon. I ena hörnet har en modern utrymningstrappa tillkommit. Lanterninen som ger källaren ljus är sentida. I övrigt bevarar gården en ursprungliga karaktär.

Taklandskapet är förändrat men bevarar sin oregelbundenhete runda avtäckningarna av trapphusen som bryter igenom takfoten ger en ursprunglig karaktär. Taket bevara sin ursprungliga sadeltaksform. Idag är dock vinden inredd och taket har försetts med kupor.

VÄRDEBÄRANDE KARAKTÄRSDRAG/BYGGNADSDELAR

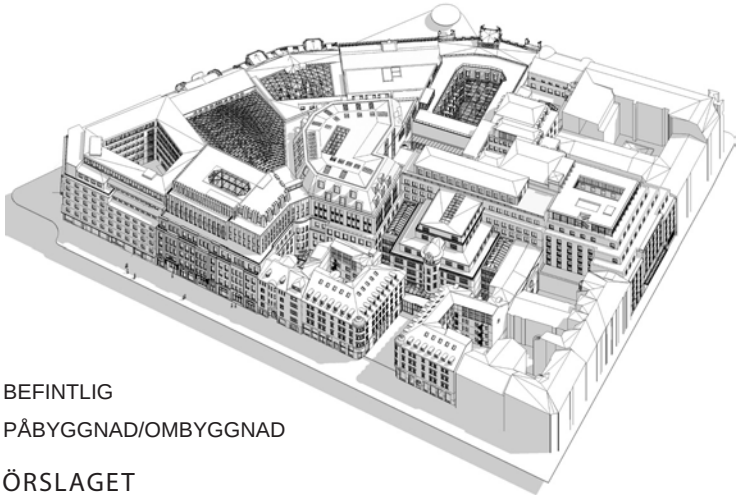
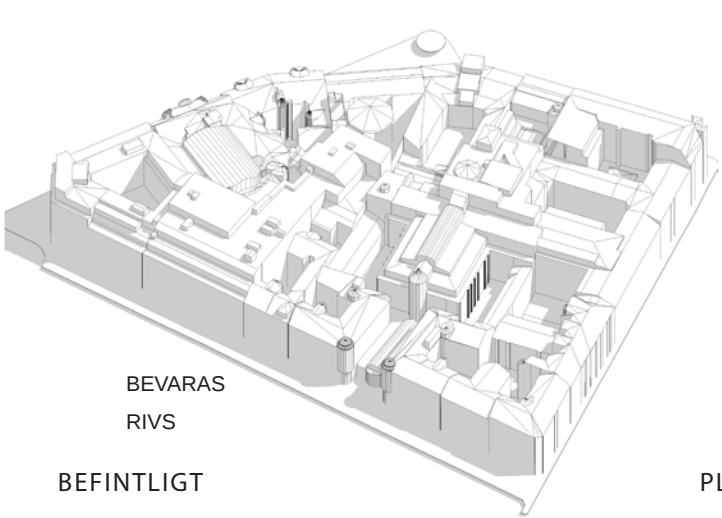
EXTERIÖR

- Ursprungliga delar och stomme.
- Det oregelbundna taklandskapet och torntakets dekorativa utformning.
- Vindens ursprungliga takstolar med sammankopplingar i smidesjärn.
- Skorstensstockar och ventilationskanaler.
- Fasadens rubbelmur, hårdbrända tegel och dekorativa kalk- och sandstensstensdetaljer.
- Fönstrens placering, gruppering och indelning.

INTERIÖR

- Bostadsvåningarnas trapphus med mönsterlagda marmorgolv, trapplopp i kalksten, stuckatur, putsdekor, handledare och smidesräcke.
- De forna lägenheternas stuckatur och takrosetter.
- Ursprungliga fönsterfoder, träpaneler i och under fönstren, de forna kökens enkla putsavslutning kring fönstren.
- Parkettgolv med iläggningar och ursprungliga golvfoder.
- Kökstrapphuset, dess enkelhet, sträckning och trapplopp i kalksten samt det bevarade fönstret högst upp.

Uppgifterna hämtade från antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För information om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta dokument.

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR - GREV TUREGATAN 13

Byggnaden är klassad som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grönmarkerad i stadsmuseets värderingskarta).

BEVARANDESTATUS

EXTERIÖR

Fasaden är i stora delar mycket välbevarad. Bottenvåningen mot Grev Turegatan har delvis bevarade ursprungliga affärsentréer. Bottenvåningens fasader mot Privatgatan är mer förändrad med förlängda fönstermuröppningar och moderna butiksentréer. Portarna bevarar organiskt formade överljus och sandstensomfattningar, den ena med tidstypiska kartuscher och blom- och fruktrankor i hög relief. Ovan bottenvåningen är gatufasaderna i stort sett helt ursprungliga. Fönstren är utbytta men har samma indelning som ursprungliga fönster. Taket bevarar sin ursprungliga sadeltaksform. Idag är dock vinden inredd och taket har försetts med kupor.

Gårdsfasaden är putsad. Tidigare balkonger är borttagna och ersatta med franska fönster med moderna räcken. Huvudtrapphusets blyspröjsade fönster, de övriga två trapphusen och de smala, tidigare köksfönstren är ursprungliga. Övriga fönster är utbytta. Lanterninen på gården fanns med redan på ursprungsritningarna.

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

EXTERIÖR

- Ursprunglig stomme.
- Det oregelbundna taklandskapet och torntakets dekorativa utformning.
- Skorstensstockar och ventilationskanaler.
- Fasadens ursprungliga organisation och material.
- Ursprungliga fönster och dess glasning, i flera fall med blyinfattning eller präglat råglas.
- De bevarade affärsentréerna, utformning och material.

INTERIÖR

- Bostadsvåningarnas trapphus med mönsterlagda marmorgolv, trapplopp i kalksten, stuckatur, putsdekor, handledare, smidesräcke m.m.
- Trapphusets lägenhetsdörrar och dörrar till köksingångar samt dörrar med överljus till de forna toalettutrymmena.
- Kökstrapphuset, dess enkelhet, sträckning och trapplopp i kalksten.
- Bevarad planlösning.
- Bevarad stuckatur och takrosetter samt bemålat tak i entrén.
- Ursprungliga snickerier t.ex. dörrar, foder, höga fotlister och platsbyggd inredning.
- Parkettgolv med iläggningar och ursprungliga golvfoder.

Uppgifterna hämtade från antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För information om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta dokument.

GREV TUREGATAN 9 & 13

KONSEKVENS

Rivningen av glasöverbyggnaden på Privatgatan innebär att det ursprungliga gaturummet återskapas och att byggnadernas gatufasader synliggörs. Idag inbyggda/överbyggda/sammanbyggda delar av byggnadernas fasader och bottenvåningar mot Freys hyrverk friställs. Gränsen mellan stenstadsbebyggelse och ny galleriagång tydliggörs. Möjligheten att i markplan avläsa och uppleva byggnadernas struktur återskapas. Samtidigt rivs en arkitektoniskt intressant glasöverbyggnad från det postmodernistiska tidslagret.

Butiksvåningarna mot Privatgatan byggs om, muröppningar förlängs, entresolvåningen tas bort och ett bevarat fönster från perioden då entresolplanet var bostadsvåning försvinner. Förändrade entréer och fönsterpartier byts ut och återfår en mer ursprunglig karaktär. Nya fönster och entréer utformas så att de inordnar sig i den ursprungliga arkitekturen på ett medvetet sätt.

Bevarade ursprungliga butiksentréer mot Grev Turegatan 13 bibehålls. Förändrade fönster- och entrépartier på Grev Turegatan 9 återfår en mer ursprunglig utformning. Ursprungliga detaljer och murverk bibehålls.

Nya butikspartier tillskapas mot den nya galleriagången på byggnadernas norra fasader. Nya fönster och entréer utformas så att de inordnar sig i den ursprungliga arkitekturen på ett medvetet sätt.

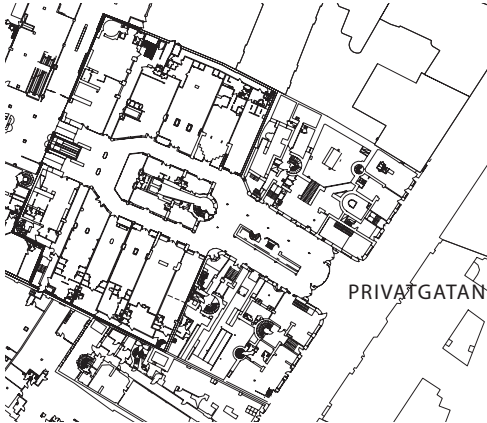
Gårdsbjälklagen rivs, bjälklaget höjs och nya lokaler tillskapas under gården.

Förändringarna av takvåningarna innebär att ursprungliga takstolar rivs och att taknocken höjs två meter. Ovanför takfoten mot gården tillkommer två nya takvåningar med stora uppglasade fasadpartier. Befintliga takkupor mot gatan rivs och ersätts av nya takkupor. Förändringen syns inte från gatan och påverkar inte upplevelsen av byggnaderna som del av Grev Turegatans gaturum men med avseende på innergårdarna medför förslaget stora förändringar. Tillkommande våningsplan mot gårdarna utformas som ateljévåningar med höga fönster i två plan. Fasaderna ovanför det nya, förhöjda gårdsbjälklaget bibehåller sin enkla, slätputsade karaktär. Ursprungliga fönster bevaras och utbytta fönster ersätts av nya fönster med ursprunglig karaktär.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms de positiva konsekvenser som planförslaget innebär med avseende på återskapat ursprungligt gaturum och ökad läsbarhet av byggnadernas ursprungliga struktur uppväga de negativa konsekvenser som ändring av takvåningar och innergårdar innebär. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL.

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

GREV TUREGATAN 9 & 13

ANNAN BYGGNAD

GALLERIASTRÅK/LJUSGÅRD

PLANFÖRSLAGET

GREV TUREGATAN 9

GREV TUREGATAN 9

GREV TUREGATAN 13

GREV TUREGATAN 13

FREYS HYRVERK

PLANFÖRSLAGET

- Huvudbyggnaden bevaras och renoveras.
- Del av bottenvåningens entréöppningar bevaras, delar byggs om. Ursprunglig karaktär respekteras.
- Det övre våningsplanet byggs om/breddas.
- Bakre delen byggs om i våning 5-7. Indragna våningsplan flyttas ut och placeras i fasadliv.
- Flygelbyggnaderna rivs och ersätts av nya byggnader i 4 respektive 9 våningar.
- Befintlig byggnad bakom Freys rivs och ersätts av ny byggnad.
- Byggnadens bakre del byggs samman med den nya byggnaden
- Glasöverbyggnaden över Privatgatan rivs.
- Nytt glastak uppförs mot Freys och de nya flygelbyggnaderna.

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnaden är klassad som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grönmarkerad i stadsmuseets värderingskarta).

BEVARANDESTATUS

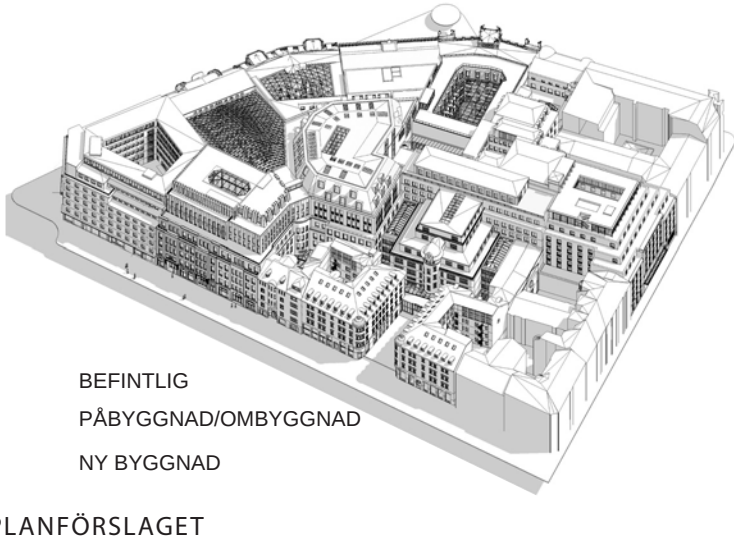
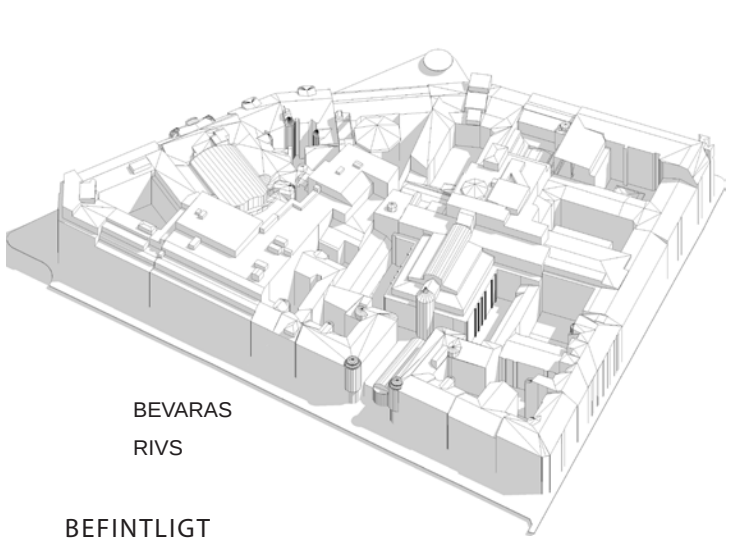
EXTERIÖR

Fasaderna är förenklade men ändå relativt välbevarade, flertalet detaljer minner om den jugendinspirerade fasad som uppfördes 1900. Från Grev Turegatan är det idag svårt att uppleva miljön då innergården överglasades 1989, blickpunkten blir istället på det entréparti av stål och glas som uppfördes i samband med Sturegallerian.

Tornet och dess branta takfall upplevs delvis från gatunivå. Stuprör av röd plåt leder vattnet från 1990-talets takterasser. Gavelhissarna är numera rivna, öppningarna i muren har ersatts av fönster. Fasadens detaljer i granit är bevarade, framför allt sockelvåningens granitblock med runda, utanpåliggande fogar. Huvudbyggnadens portik och huggna granitblock är svårästa bland de moderna materialen.

Fönster och portar är utbytta. Fönsterpartierna är av aluminium och klarglas med utanpåliggande spröjs. Sockelvåningens fönster ter sig äldre med bågar av trä med en innerbåge av trädglas.

Uppgifterna hämtade från antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För information om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta dokument.

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

EXTERIÖR - HUVUDBYGGNADEN

- Fasadens granitdetaljer och bevarade putskaraktär.
- Den synliga byggnadskonstruktionen från 1900 bestående av bremervälv som vilar på stålbalkar och stålpelare.
- Stora öppna magasins- och verkstadslokaler med exponerad konstruktion.
- Till stor del bevarad stomme av tegel.
- Byggnadens funktion som rumsbildande element i gaturummet.

EXTERIÖR - FLYGELBYGGNADERNA

- Fasadernas bevarade putskaraktär.
- Byggnadernas rumsbildande funktion.
- Till stor del bevarad stomme.

INTERIÖR

- Saknas
- Fastighetens interiörer är idag kraftigt förändrade då lokalerna gått från att ha varit magasin och verkstad till kontor. Våningarnas innerväggar har flyttats och bytt position ett flertal gånger till följd av anpassning för olika hyresgäster. Få ursprungliga detaljer är bevarade utan fastigheten präglas av moderna kontorsytor och kommersiella butiksytor i anslutning till Sturegallerian.

PLANFÖRSLAGET

KONSEKVEN

Rivningen av glasöverbyggnaden på Privatgatan innebär att det ursprungliga gaturummet återställs och att Freys funktion som fondmotiv återskapas. Bottenvåning mot f.d. Privatgatan byggs om, entréöppningar höjs och fönsteröppningar förlängs ner till mark. Ändringar utformas så att de inordnar sig i den ursprungliga arkitekturen på ett medvetet sätt. Övriga delar av fasad mot gata bevaras och fönster återfår en mer ursprunglig utformning.

Huvudbyggnaden består av en främre del och en bakre del. För den främre delen innebär planförslaget för övrigt att idag inbyggda/överbyggda/sammanbyggda delar mellan huvudbyggnad och flygelbyggnader i markplan rivs och ersätts av två nya länkbyggnader. De nya byggnaderna placeras en bit in från huvudbyggnadens främre del. Möjligheten att avläsa och uppleva byggnadens struktur ökar.

Befintlig takvåning rivs och ersätts av ett nytt, bredare våningsplan. Det bredare våningsplanet kommer att synas från gatunivå men utformas så att det inordnar sig i byggnadens karaktär på ett medvetet sätt.

För den bakre delen innebär planförslaget att de tre nedre våningarna bevaras och återfår en mer ursprunglig fönsterutformning medan de tre övre våningarna byggs om, får nya fasader och byggs på med ett indraget våningsplan. Påbyggnaden påverkar inte vyer från Grev Turegatan men syns från vissa andra vyer. I de vyer som studerats bedöms tillkommande våningsplan ha begränsad påverkan på upplevelsen av stadsmiljön.

Rivningen av flygelbyggnaderna medför viss negativ påverkan på det lokala kulturmiljöintresset. Då de är senare tillkomna, enklare utförda, förändrade både exteriört och interiört bedöms dock den negativa påverkan vara begränsad. Den östra flygeln ersätts av en ny byggnad och den västra flygeln ersätts av en ny byggnadsvolym som utgör del av det nya kontorshuset som uppförs i mitten av kvarteret.

SAMLAD BEDÖMNING

De positiva konsekvenser som planförslaget innebär med avseende på återskapat ursprungligt gaturum, återskapad funktion som fond i stadsmiljön och ökad läsbarhet av byggnadens ursprungliga struktur bedöms uppväga de negativa konsekvenser som rivning av flyglar, påbyggnad och andra ändringar innebär. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas bedöms planförslaget vara förenligt med PBL.

Privatgatans ursprungliga gaturum friställs och Freys Hyrverks funktion som fondbyggnad stärks.

BYGGNADER SOM RIVS

OSTERMANS BILHALL/GARAGE GREV TUREGATAN 5

PLANFÖRSLAGET

- Byggnaden rivs.
- Ny byggnad i 8 vån uppförs.
- Byggnadskropp mot gata trappas från 4 till 8 vån.
- Fasad mot gata gestaltas med två olika fasader.
- Längre in i kvarteret, bakom Stureplan 4, uppförs ytterligare en ny byggnad.

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Byggnaden är klassad som särskilt kulturhistoriskt värdefull (grönmarkerad i stadsmuseets värderingskarta)

BEVARANDESTATUS

EXTERIÖR

Gatufasaden är idag välbevarad till sin karaktär men förändrad i detaljnivå. Bottenvåningens skyltfönster har bytts ut sedan uppförandet men utformningen av partiet är likt. Burspråket har med åren fått fin patina och är ett väl gestaltat exempel på 1930-talets funktionalistiska formspråk.

De övre våningarnas fönsterrader är intakta men fönstren i sig har bytts ut till ospröjsade fönsterbågar. Den översta våningens fönsterrad har kompletterats med solskydd i form av screenmarkiser som löper vertikalt längs stålskenor monterade i fönsterkarmarna. De två indragna våningsplanen upplevs inte från gaturummet, de har, likt de underliggande våningarna, fått sina fönster utbytta. Takterassen som tidigare upptog stora delar av takytan är idag till viss del överbyggd och inredd som kontorslokal.

VÄRDEBÄRANDE BYGGNADSDELAR/KARAKTÄRSDRAG

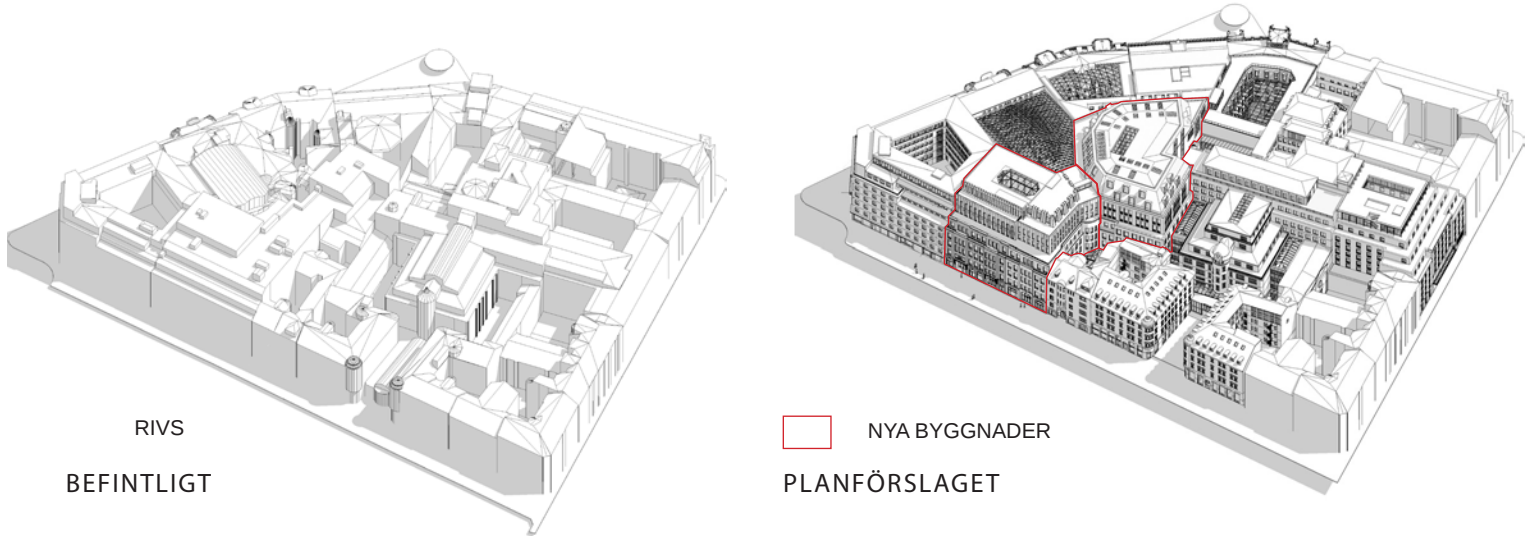
EXTERIÖR

- Fasadens uppbyggnad med fönsterrader och indragna övre våningar.
- Det kopparklädda burspråket.

INTERIÖR

- Ursprungliga stommar och vägglägen.
- Våningarnas öppna karaktär och bibehållna funktion som parkeringsyta.
- Fragment av Ostermans Marmorhallar i form av pelare och fast inredning av marmor.

Uppgifterna hämtade från antikvarisk förundersökning, Nyréns arkitektkontor 2014-06-30. För information om byggnadens historik, interiöra bevarandestatus och kulturhistoriska värde - se detta dokument.

KONSEKVENS

En särskilt kulturhistoriskt värdefull byggnad rivs. Läsbarheten av det tidslager som den moderna staden representerar i kvarteret minskar.

SAMLAD BEDÖMNING

Rivningen påverkar inte riksintresset men medför negativa konsekvenser för det lokala kulturmiljöintresset.

KONTORSHUS HUMLEGÅRDSGATAN 15-19 /STUREGALLERIAN/MM

1980-talsbebyggelsen består dels av fyra byggnader, dels av själva gallerian. Bebyggelsen utgörs av en "huvudbyggnad" med fasad mot Humlegårdsgatan, en "gårdsbyggnad" bakom Stureplan 4, "Sturebadet/Simhall" med rekonstruerad simhall placerad i sitt ursprungliga läge men inutien helt ny byggnad samt "Tures" en glasöverbyggnad över Privatgatan som utgör galleriaentré från Grev Turegatan. Gallerian består av ett stråk med butiker och restauranger i 1-2 plan som vindlar sig mellan ursprungliga gathus, överbyggda bakgårdar och ovanstående på 1980-talet uppförda byggnader.

PLANFÖRSLAGET - BYGGNADER

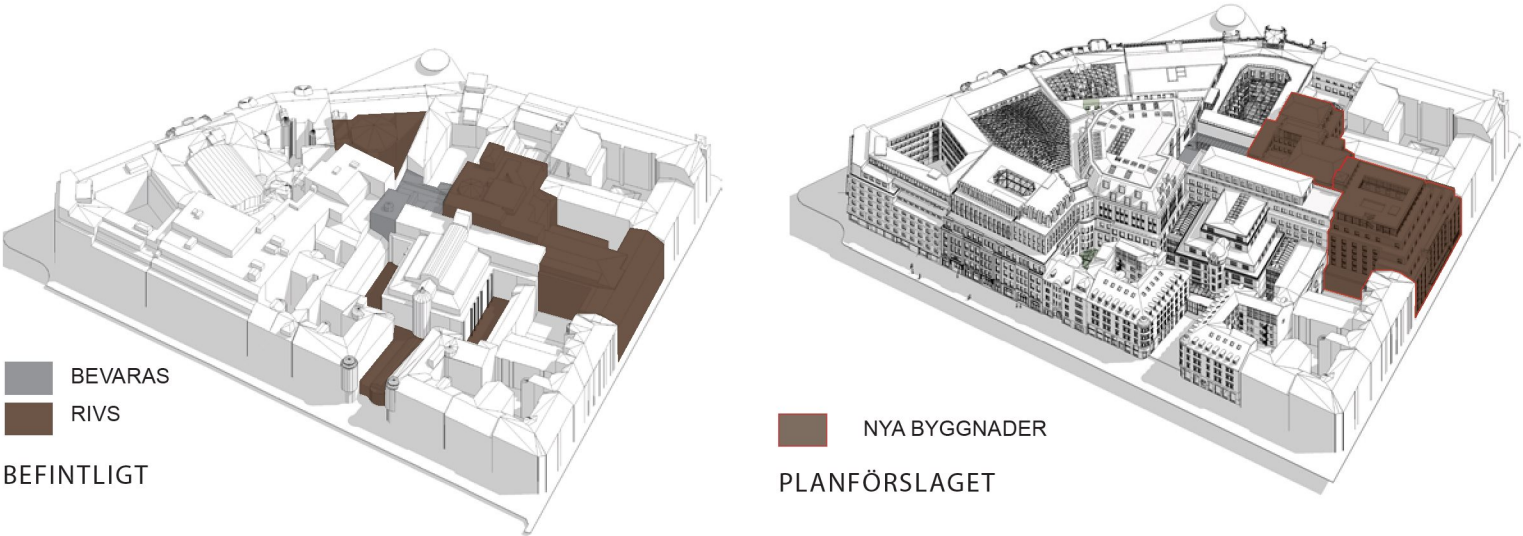
- Sturebadet/Simhall bevaras.
- Kontorshuset på Humlegårdsgatan 15-19 rivs. Lastfar och källarvåning bevaras.
- Gårdsbyggnaden bakom Stureplan 4 rivs.
- Stureplan 4:s scenografiska fasadrekonstruktion bevaras.
- Befintligt glastak över Privatgatan rivs och ersätts av ett nytt glastak som placeras längre in på gatan.

PLANFÖRSLAGET - GALLERIAN

- Sturebadet/Simhallen bevaras.
- Övrig 1980-talsbebyggelse rivs.
- Sturebadet/Gathusets funktion som galleriaentré bevaras.
- Bångska palatsets galleriaentré omgestaltas, byggnadens ursprungliga fasad rekonstrueras och funktionen som galleriaentré bibehålls. Gårdsrummet återskapas och blir nytt entrétorg.
- Stureplan 4:s entréer bevaras men funktionen som galleriaentré försvinner.
- Freys hyrverks bottenvåning omgestaltas och funktionen som galleriastråk/butikslokaler bibehålls.

KULTURHISTORISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Huvudbyggnaden saknar klassificering i Stockholms stadsmuseums inventering över innerstaden. I programsamrådsyttrandet skrev stadsmuseet att det inte fanns starka kulturhistoriska skäl för att avstyrka rivning av huvudbyggnaden på Humlegårdsgatan.

KONSEKVENS

Planförslaget innebär att den postmodernistiska gallerian rivs och ersätts av en ny galleria. Simhallsbyggnaden med den rekonstruerade simhallen bevaras men övriga byggnader från 1980-talet rivs. Vissa fragment från 1980-talets galleria, såsom Sturebadets entréfunktion från Sturegatan och Stureplan 4:s postmodernistiskt scenografiska fasadrekonstruktion, bevaras och integreras i den nya gallerian. Gallerians grundprincip med ett handelsstråk som leder genom kvarterets ursprungliga och nya byggnader bibehålls och förstärks i den nya gallerian. Bottenvåningarna på Grev Turegatan 9 & 13, Freys hyrverk och Bångska palatset bibehåller sin galleriafunktion med butiker och restauranger i bottenplan. Nya gårdsrum öppnas upp och integreras i den nya strukturen. Ett flertal fasader mot Stureplan/Birger Jarlsgatan rekonstrueras. En ny galleriastruktur med glasade stråk och nya ljusgårdar tillskapas.

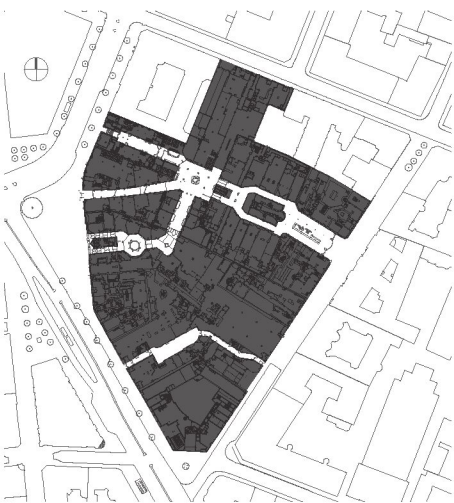
Möjligheten att avläsa och uppleva den postmodernistiska Sturegallerian försvinner men dess grundprincip med en struktur som vindlar sig mellan ursprungliga gathus, överbyggda bakgårdar och nya byggnader bibehålls och utvecklas.

Förslaget innebär också att befintliga delar av kontorshuset över mark mot Humlegårdsgatan, vars bottenvåning utgör en del av gallerian, rivs och ersätts av två nya byggnader. Befintliga delar under mark bevaras. Stadsmuseets bedömning är att byggnaden inte representerar sådana kulturhistoriska värden att rivning bör avstyrkas.

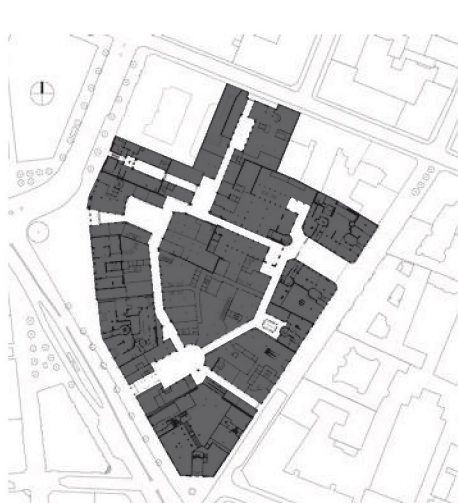
SAMLAD BEDÖMNING

Rivningarna påverkar inte riksintresset men medför negativa konsekvenser för det postmodernistiska tidslaget.

BEFINTLIG GALLERIA -STRÅK

PLANFÖRSLAGETS GALLERIA -STRÅK

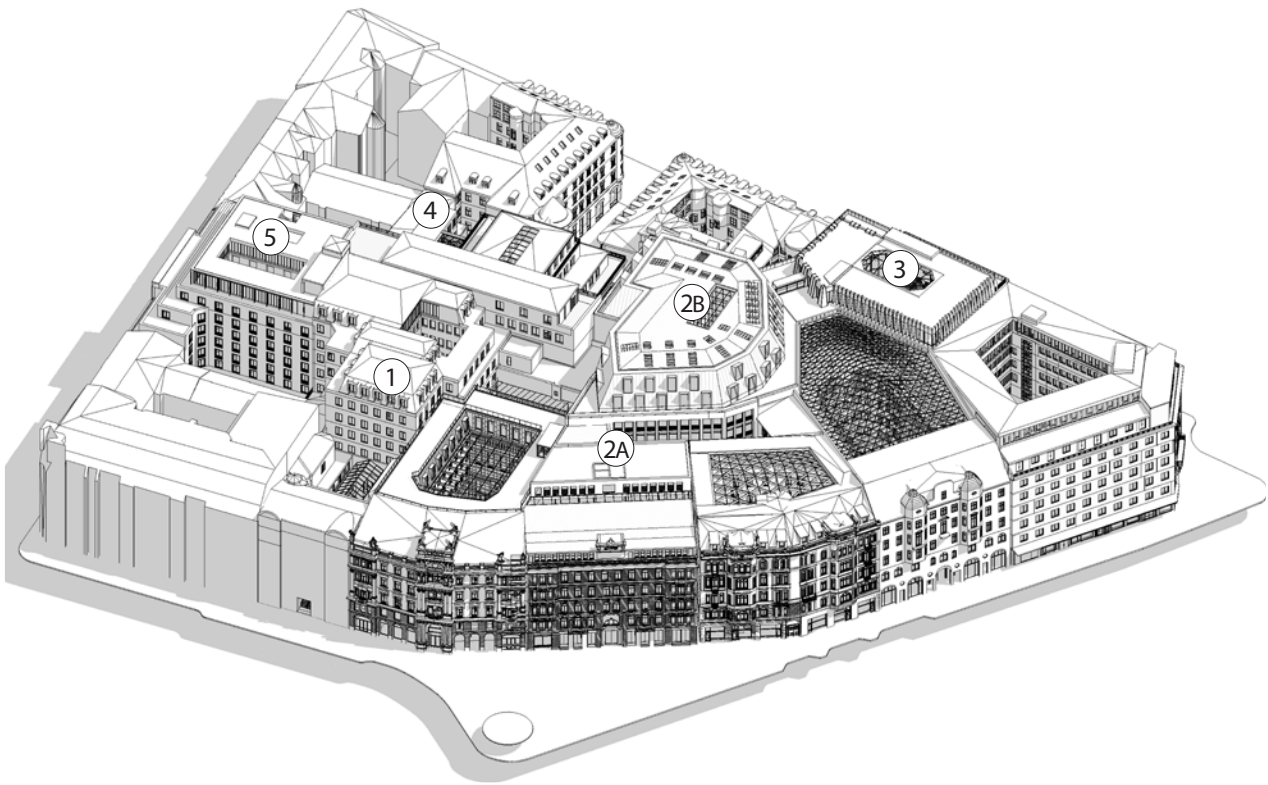

NYA BYGGNADER

ÖVERSIKT

- 1 KONTORSHUS BAKOM STUREBADET
- Ny byggnad i 8 vån.
- 2 KONTORSHUS BAKOM STUREPLAN 4
2A - Ny byggnad i sju vån.
2B - Ny byggnad i nio vån.
- 3 KONTORSHUS GREV TUREGATAN 3-5
- Ny byggnad i 4-8 vån.
- Byggnadskropp mot gata trappas från 4 till 8 vån.
- Byggnad mot gata gestaltas med två olika fasader.
- En mer småskalig/ursprunglig fastighetsindelningskaraktär återskapas.
- 4 KONTORSHUS FREYS/GREV TUREGATAN 11
- Ny flygelbyggnad i 4 vån.
- 5 HOTELL HUMLEGÅRDSGATAN 15-19
- Ny byggnad i 5-9 vån.

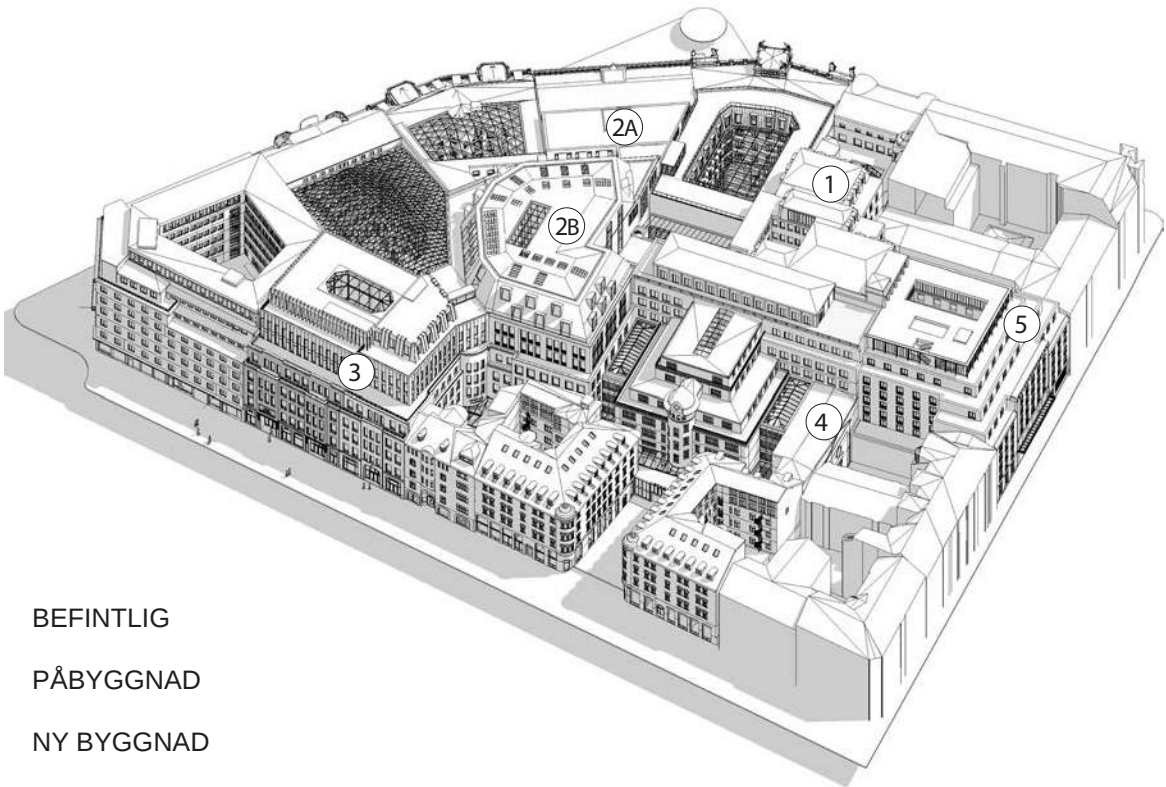
Nya byggnader som uppförs mot gata konsekvensbedöms på nästa uppslag. Övriga nya byggnader konsekvensbedöms utifrån deras påverkan på gatuvyer - se avsnitt stadsmiljö.

BEFINTLIG

PÅBYGGNAD

NY BYGGNAD

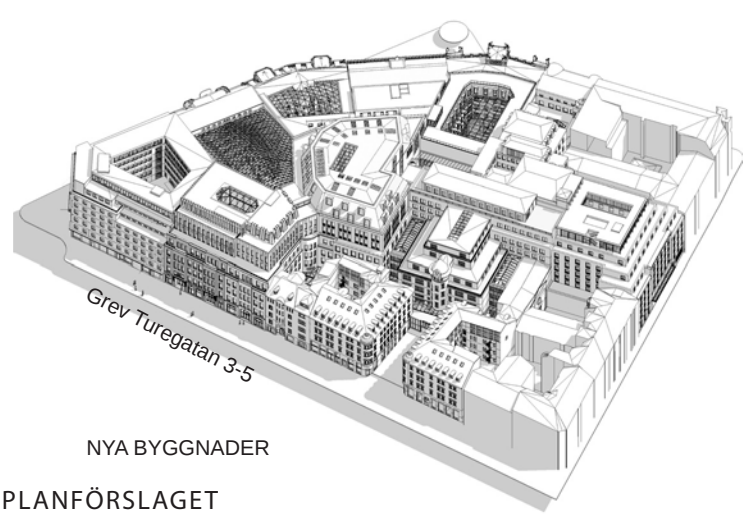

BEFINTLIG

PÅBYGGNAD

NY BYGGNAD

NYA BYGGNADER MOT GATA

NYA BYGGNADER
PLANFÖRSLAGET

KONTORSHUS GREV TUREGATAN 3-5

PLANFÖRSLAGET

- Ny byggnad i 4-8 våningar.
- Mot gatan trappas byggnaden från 4 till 8 våningar.
- Mot gatan gestaltas byggnaden med två olika fasader. En mer småskalig/ursprunglig fastighetsindelningsskara återskapas.
- Skala, volym och typologi mot gatan anpassas till stenstadens stadsbyggnadsprinciper.
- Inåt i kvarteret införs en ny högre skala.

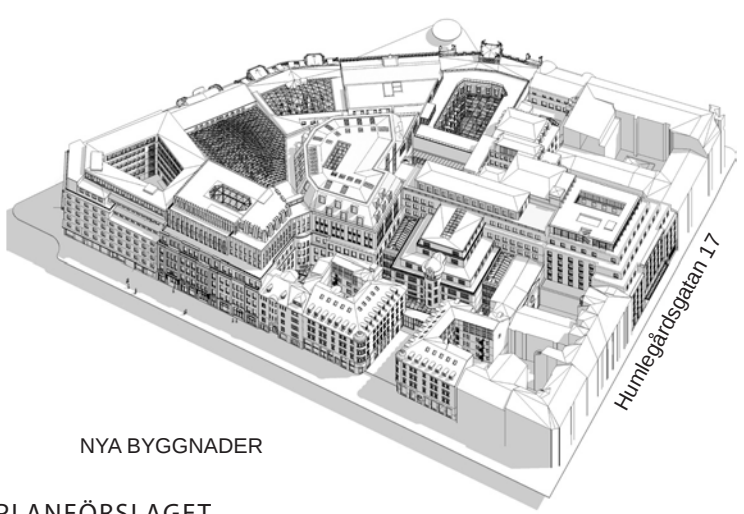
KONSEKVENS

Byggnaden inordnar sig i gatumiljön längs Grev Turegatan på ett medvetet sätt. Skala, volym och typologi mot gatan anpassas till den klassiska stenstadens stadsbyggnadsprinciper. Fasad mot gata uppförs i fyra våningar med markerad sockelvåning med butiker och kontorsentréer. Takfoten följer intilliggande byggnader. Byggnadens arkitektoniska gestaltning skapar ett nytt läsbart tidslager.

De indragna våningsplanen och den stegvisa trappningen gör att de högre volymerna mot kvarterets inre inte påverkar upplevelsen när man rör sig längs med Grev Turegatan. I de gatuvyer som studerats skymtas det övre våningsplanet från Lästmakargatan. Från övriga vyer syns inte byggnaden.

SAMLAD BEDÖMNING

Byggnaden bedöms vara förenlig med kvarterets funktion som del av stadsmiljön längs Grev Turegatan.

NYA BYGGNADER
PLANFÖRSLAGET

HOTELL HUMLEGÅRD SGATAN 15-19

PLANFÖRSLAGET

- Ny byggnad i 5-9 våningar.
- Mot gata trappas byggnaden från 5-9 våningar.
- Fasad mot gata gestaltas med förhöjt mittparti som flankeras av två lägre partier.
- Ett mer varierat fasaduttryck tillskapas.
- Skala mot gatan anpassas till den äldre bebyggelsen.
- Inåt i kvarteret införs en högre skala.

KONSEKVENS

Mot gatan följer byggnaden den klassiska stenstadens skala. Hotellvåningarna har lägre våningshöjd än intilliggande byggnader vilket innebär att byggnaden uppförs med fem våningar mot gata. Takfoten följer intilliggande byggnader men höjs i mittpartiet. Fasad mot gata gestaltas med markerad sockelvåning och med ett förhöjt sockelparti i mittdelen. Det förhöjda sockelpartiet markerar entrén till hotell och galleria. Byggnadens arkitektoniska gestaltning skapar ett nytt läsbart tidslager.

De indragna våningsplanen och den stegvisa trappningen gör att de högre volymerna i kvarterets inre inte upplevs när man rör sig längs med Humlegårdsgatan. I de primära vyer som studerats syns byggnadens högre delar från Humlegården och till viss del från korsningen Sturegatan/Humlegårdsgatan. Den synliga stegvisa trappningen är karaktäristisk för den moderna staden men innebär ett nytt inslag i kvarteret från studerade vyer. Den omgivande stadsmiljön präglas här av en blandning av stenstadsbebyggelse och nyare byggnader och i Humlegården dominerar det stora öppna parkrummet. Det gör att påverkan på stadsmiljön som helhet är begränsad. Väl inne på Humlegårdsgatan syns inte de övre våningsplanen.

SAMLAD BEDÖMNING

Byggnaden bedöms vara förenlig med kvarterets funktion som del av stadsmiljön längs Humlegårdsgatan.

Föreslagen ny byggnad Grev Turegatan 3-5.

Föreslagen ny byggnad Humlegårdsgatan 15-19.

4.2 KONSEKVENSBESKRIVNING KVARTERET

KLASSISKA STENSTADEN
BEVARAS RIVS

DEN KLASSISKA STENSTADEN

Planförslaget innebär att samtliga gathus från den klassiska stenstadens tidslager bevaras och genomgår olika former av ombyggnader. Några byggnader byggs på med nya våningsplan mot innergårdarna. Samtliga gårdsrum integreras i den nya gallerian och genomgår olika former av ombyggnader. Gårdsflyglar till Freys hyrverk samt delar av Jugendhusets vinkelbyggda gårdsflygel rivs. Föreslagna ändringar innebär både positiva och negativa konsekvenser för möjligheten att avläsa och uppleva den klassiska stenstadens arkitektur och stadsbyggnadsprinciper.

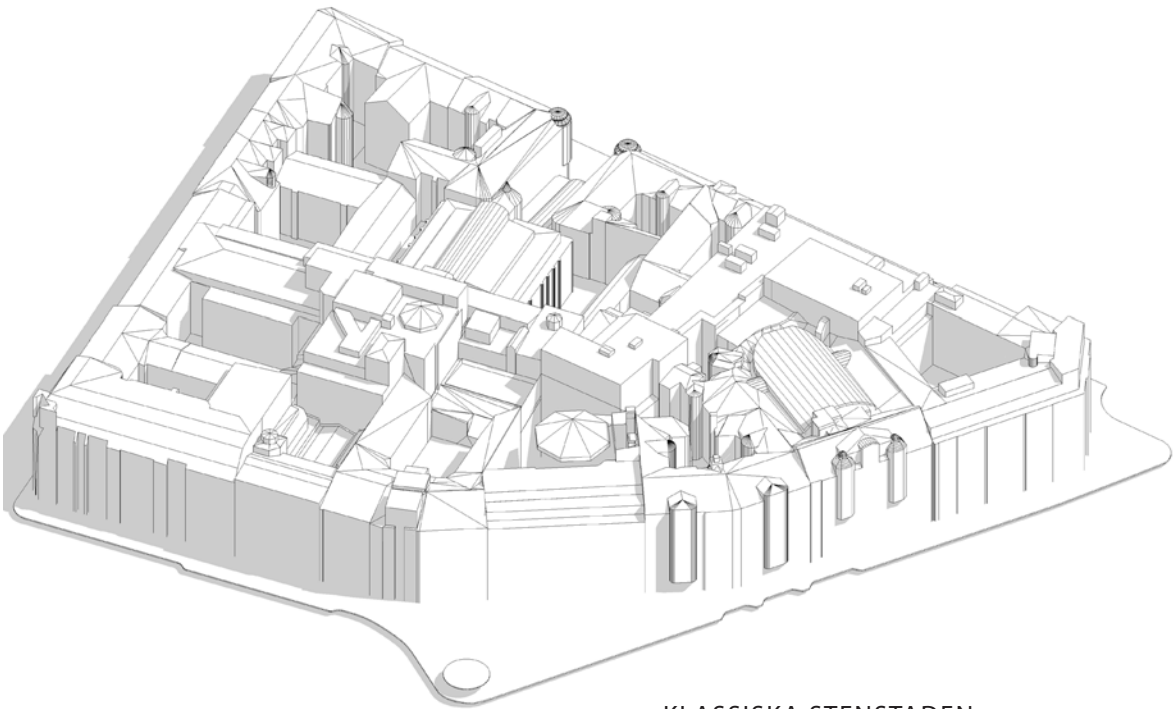
En positiv konsekvens är att förvanskade fasader mot Stureplan och Birger Jarlsgatan återfår en mer ursprunglig utformning. Bångska palatsets fasad rekonstrueras till ett ursprungligt utförande och fasaderna på Stureplan 2 samt bottenvåningen på Marmorhallarna återfår en mer ursprunglig karaktär. Det innebär att ursprungliga arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas. Därmed förstärks bebyggelsens upplevelsemässiga funktion som del av Birger Jarlsgatans representativa stadsmiljö och läsbarheten med avseende på den klassiska stenstadens arkitektoniska uttryck ökar. För Bångska palatset och Stureplan 2 innebär planförslaget att byggnadernas kulturhistoriska värde i det avseendet stärks. För Bångska palatset innebär förslaget även den positiva konsekvensen att det ursprungliga gårdsrummet återskapas.

En annan positiv konsekvens är att Privatgatans funktion som öppet gaturum återställs och att idag inbyggda/överbyggda/sammanbyggda bottenvåningar mellan Freys Hyrverk och de två flankerande byggnaderna längs med Privatgatan friställs. Det medför att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återställs och att läsbarheten med avseende på den ursprungliga gatumiljön och bebyggelsestrukturen ökar.

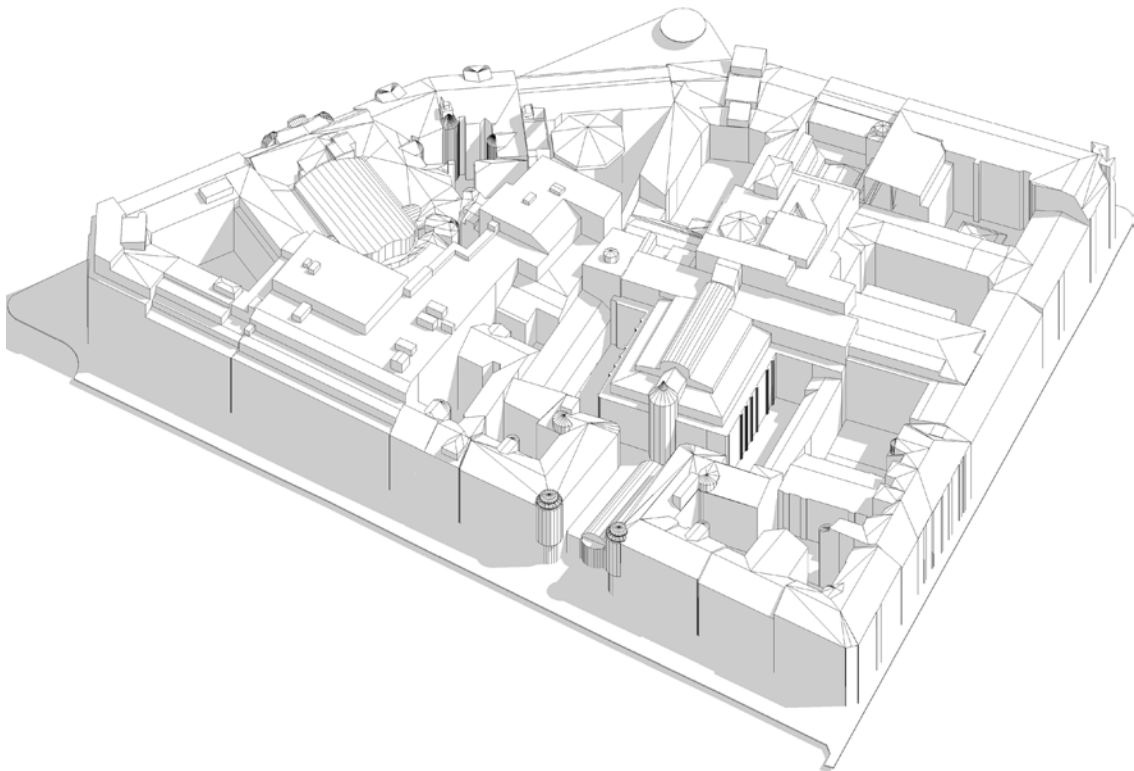
En negativ konsekvens av planförslaget är att bevarade slutna gårdsrum byggs om och integreras i en ny galleriastruktur samt att delar av Jugendhusets vinkelbyggda gårdsflygel rivs. Det medför stora ingrepp i befintliga byggnaders stomme och struktur och innebär att informationsbärande byggnadsdelar och miljöskapande karaktärsdrag i de inre gårdsmiljöerna förloras. Samtidigt innebär den nya galleriastrukturen att gårdsrummen görs om till inre torgrum och blir allmänt tillgängliga. Det innebär att fler bereds möjlighet att avläsa och uppleva kvarterets gårdsbildningar. Det gäller Bångska palatsets återskapade gårdsrum, den enkla bevarade gårdsmiljön på Stureplan 2, Marmorhallarnas arkitektoniskt gestaltade gårdsrum och Jugendhusets omgestaltade gårdsrum. Rivningen av flygelbyggnader till Freys hyrverk är i sammanhanget mindre betydelsefullt. Byggnaderna är senare tillkomna, förändrade såväl exteriört som interiört och den ursprungliga gårdsplanen har överbyggts och integrerats i befintlig galleria.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms planförslaget medföra positiva konsekvenser för möjligheten att avläsa och uppleva den klassiska stenstadsbebyggelsen i kvarteret. Under förutsättning att ändringar utförs med hög arkitektonisk kvalitet vad gäller gestaltning, materialval och utförande, och att utpekade värdebärande byggnadsdelar och karaktärsdrag för övrigt beaktas, bedöms planförslaget vara förenligt med de kulturhistoriska värden som befintliga byggnader från den klassiska stenstaden representerar i kvarteret.

KLASSISKA STENSTADEN
BEVARAS RIVS

DEN MODERNA STADEN

BEVARAS RIVS

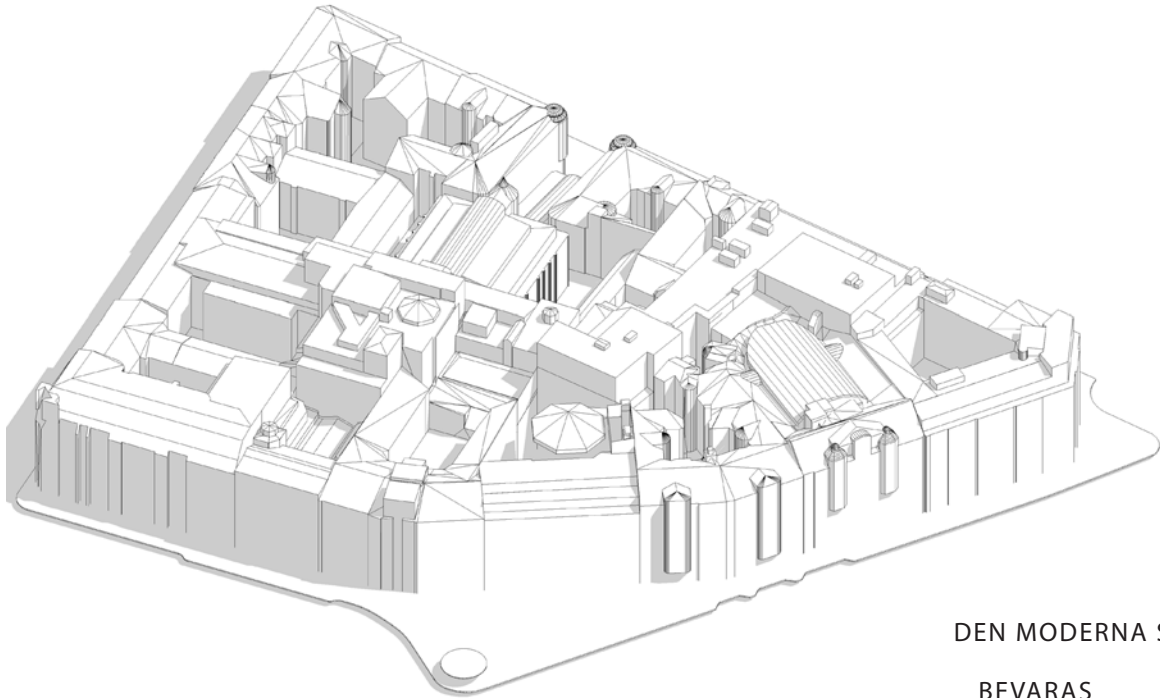
DEN MODERNA STENSTADEN

Planförslaget innebär att Hörnbyggnaden på Birger Jarlsgatan/Grev Turegatan bevaras medan Ostermans bilhall/garage på Grev Turegatan rivs och ersätts av en ny byggnad. Det medför att möjligheten att avläsa och uppleva den moderna stadens tidslager försvagas och att en särskilt kulturhistoriskt värdefull byggnad rivs. Samtidigt bibehålls periodens arkitektoniskt mest högklassiga byggnad och dess förvanskade bottenvåning mot Birger Jarlsgatan byggs om och återfår en mer ursprunglig karaktär. Det innebär att den bevarade byggnadens funktion som del av den representativa stadsmiljön längs med Birger Jarlsgatan förstärks.

Utöver direkt berörda byggnader representeras den moderna staden även av genomförda förenklingar av den äldre bebyggelsens fasader. Omgestaltningen av dessa fasader minskar därmed möjligheten att avläsa och uppleva den moderna stadens avskalade arkitekturideal och dess påverkan på den klassiska stenstadens mer dekorativt inriktade arkitektur.

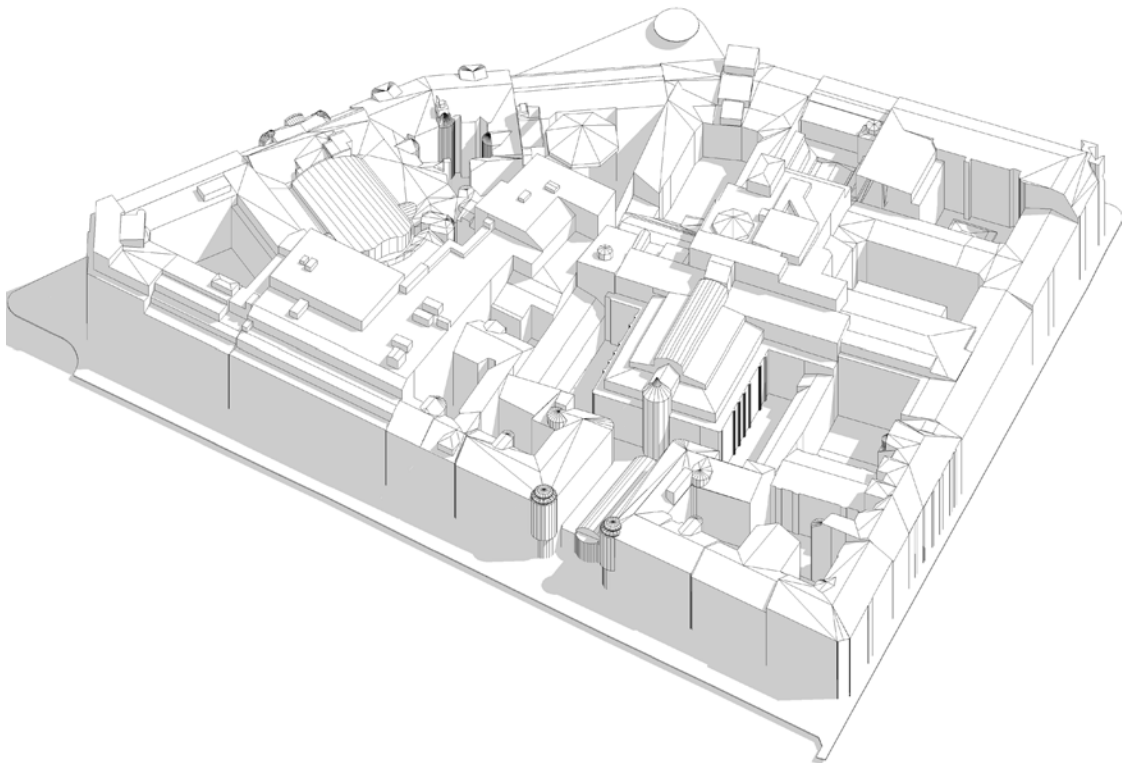
SAMLAD BEDÖMNING

Föreslagna åtgärder innebär att möjligheten att avläsa och uppleva det tidslager som den moderna staden representerar bevaras men försvagas. Förslaget bedöms inte påverka riksintresset men medför negativa konsekvenser för kulturhistoriska värden på lokal nivå.

DEN MODERNA STADEN

BEVARAS RIVS

DEN POSTMODERNA STADEN

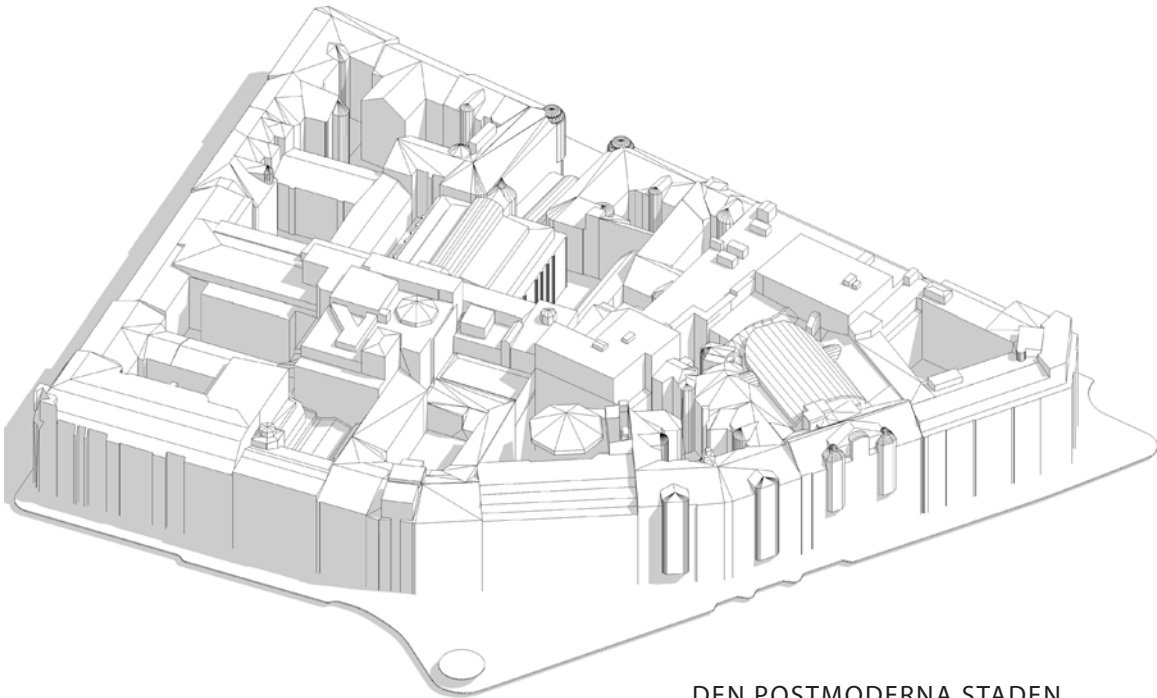
BEVARAS RIVS

DEN POSTMODERNA STADEN

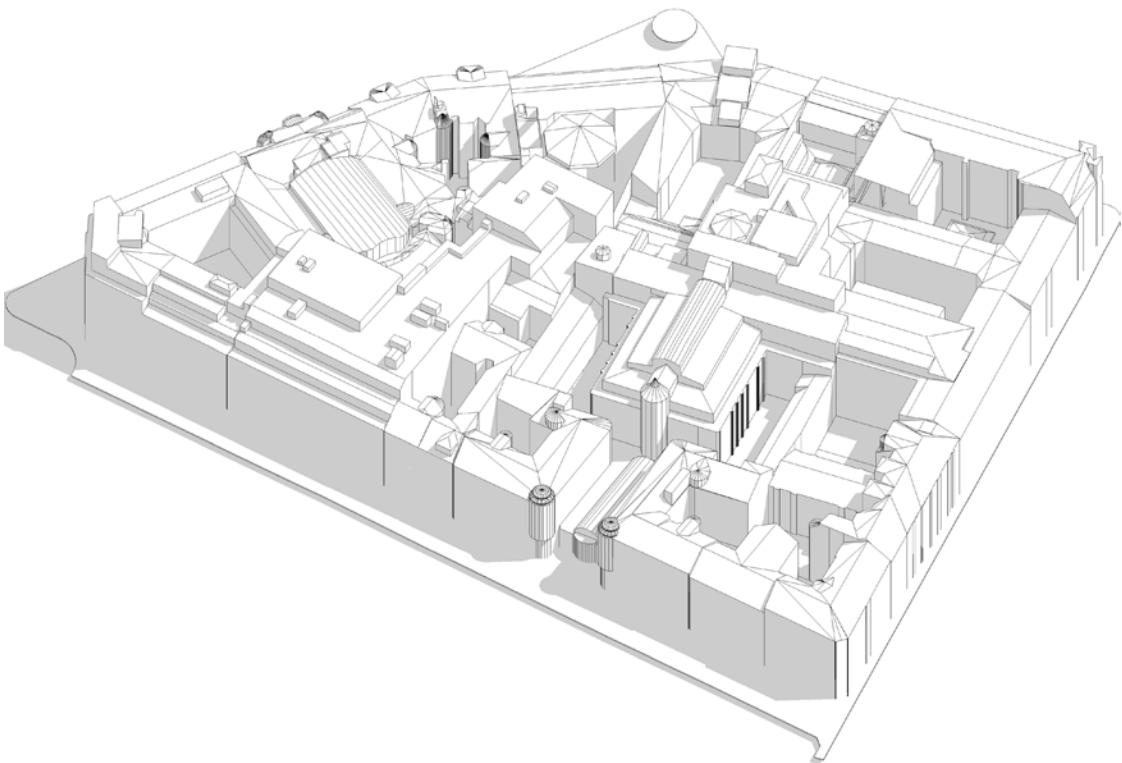
Planförslaget innebär att den postmodernistiska gallerian rivs och ersätts av en ny galleria. Sturebadets rekonstruerade simhall bevaras men övriga byggnader från 1980-talet rivs. Vissa fragment från 1980-talets galleria, såsom Sturebadets entréfunktion från Sturegatan och Stureplan 4:s postmodernistiskt scenografiska fasadrekonstruktion, bevaras och integreras i den nya gallerian. Gallerians grundprincip med ett handelsstråk som leder genom kvarterets ursprungliga och nya byggnader bibehålls och förstärks i den nya gallerian. Bottenvåningarna på Grev Turegatan 9 & 13, Freys hyrverk och Bångska palatset bibehåller sin galleriafunktion med butiker och restauranger i bottenplan. Fler gårdsrum öppnas upp och integreras i den nya strukturen. Möjligheten att röra sig genom kvarteret ökar.

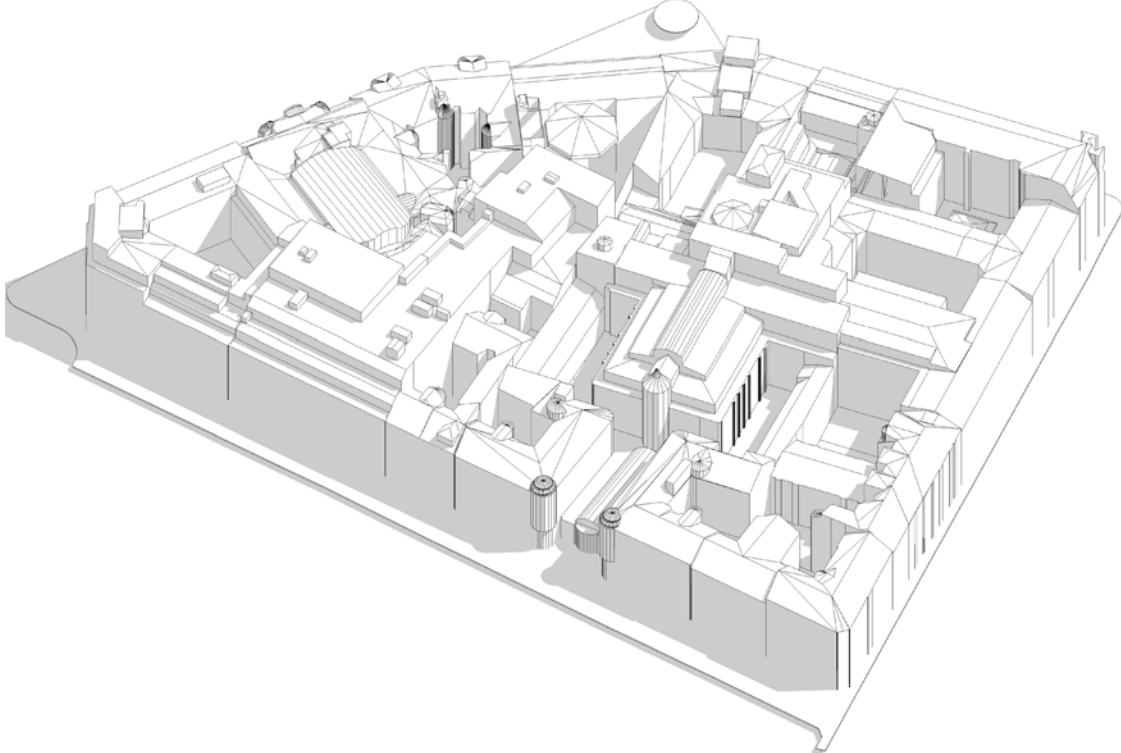
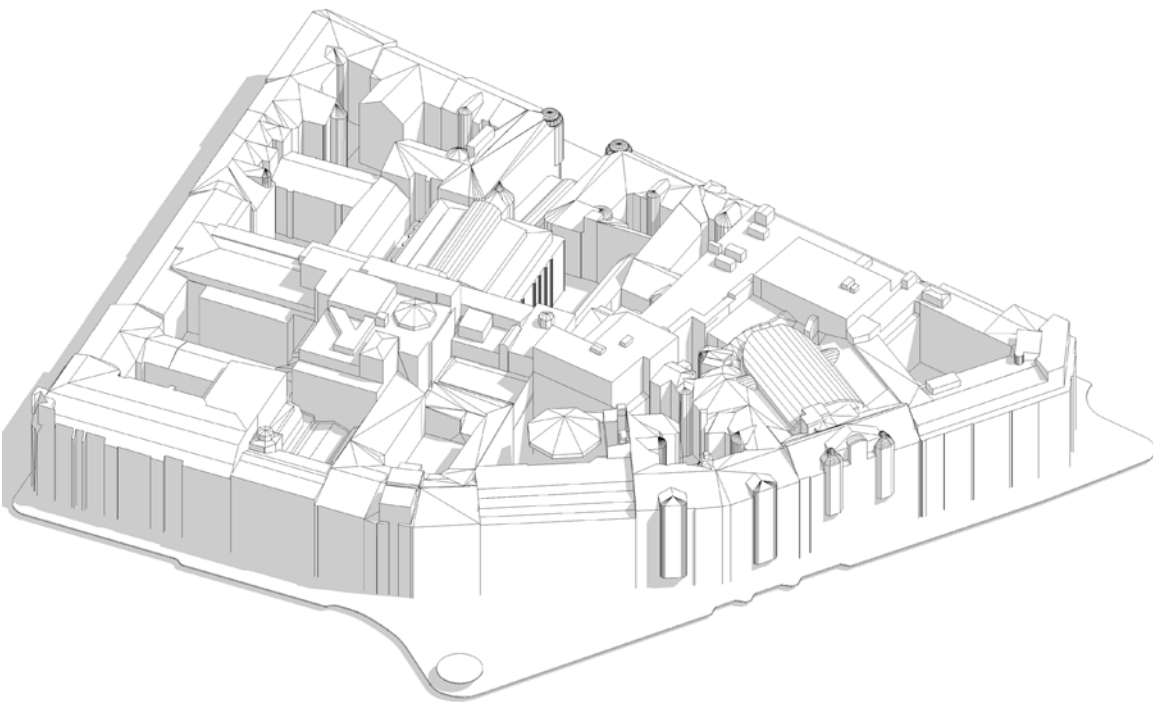
SAMLAD BEDÖMNING

Föreslagna åtgärder innebär att möjligheten att avläsa och uppleva det tidslager som den postmoderna staden representerar kraftigt reduceras. Förslaget bedöms inte påverka riksintresset men medför negativa konsekvenser för kulturhistoriska värden på lokal nivå.

DEN POSTMODERNA STADEN
BEVARAS RIVS

KLASSISKA STENSTADEN
DEN MODERNA STADEN
DEN POSTMODERNA STADEN

BEVARAS RIVS

KVARTERETS BYGGNADSHÖJDER

I förhållande till höjderna i den befintliga bebyggelse innebär planförslaget ingen drastisk förändring. Befintliga höjder ligger mellan + 26 - 38 m och nya hushöjder mellan + 26 - 41,5 m. Den stora förändringen handlar istället om storleken på de nya volymer som införs i kvarterets inre delar. I det avseendet innebär planförslaget att dagens mer uppbrutna volymstruktur med mindre uppskjutande byggnadsvolymer i form av mindre kontorsvolymer, teknikutrymmen och ljusgårdstak ersätts av större sammanhängande volymer i form av hela våningsplan. Det innebär att den samlade volymen på taklandskapet ökar. Hur denna förändring påverkar stadsmiljön från olika vyer beror på placering, volym och gestaltning vilket studeras i nästa avsnitt.

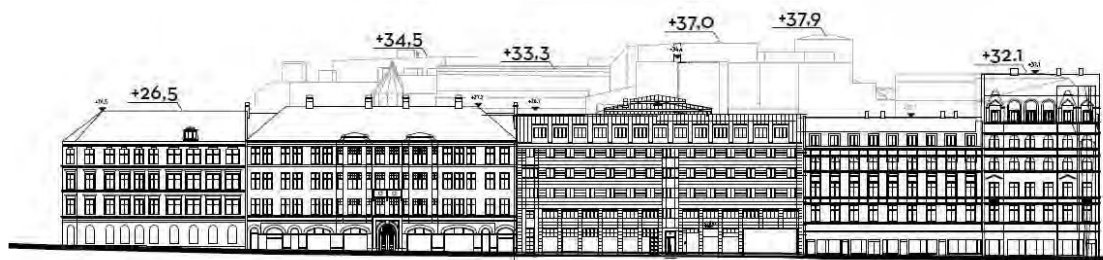
BEFINTLIGT

BIRGER JARLSGATAN

GREV TUREGATAN

HUMLEGÅRDSGATAN

PLANFÖRSLAGET

BIRGER JARLSGATAN

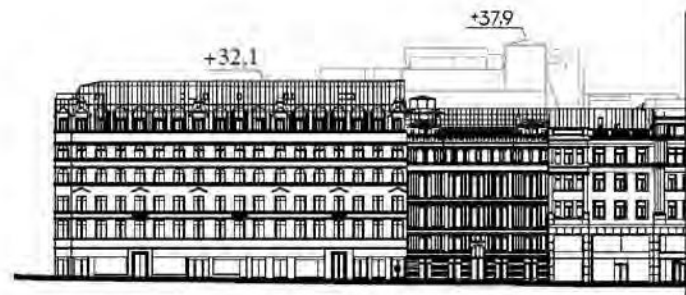
GREV TUREGATAN

HUMLEGÅRDSGATAN

BYGGNADSHÖJDER BIRGER JARLSGATAN

BEFINTLIGT

Den klassiska stenstadens byggnadshöjder:
Takfot mot bred gata: ca + 25 m
Taknock mot bred gata: ca + 30 - 32 m

Den moderna stadens hushöjder:
Takfot mot bred gata: ca + 25 m
Höjder kvarterets inre delar: ca + 30 - 34,5 m

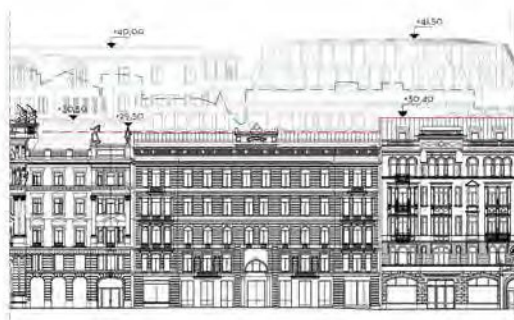

Den postmoderna stadens hushöjder:
Höjder kvarterets inre delar: ca + 26 - 38 m

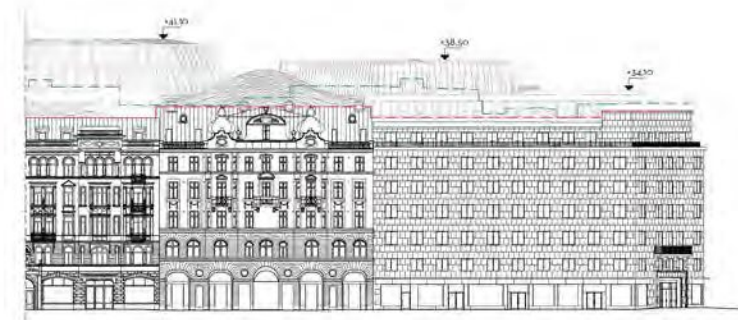
PLANFÖRSLAGET

Den klassiska stenstadens byggnadshöjder:
Takfot mot bred gata: ca + 25 m
Taknock mot bred gata: ca + 30 - 32 m

Den moderna stadens hushöjder:
Takfot mot bred gata: ca + 25 m
Höjder kvarterets inre delar: ca + 30 - 34,5 m

Den postmoderna stadens hushöjder:
Höjder kvarterets inre delar: ca + 26 - 38 m

Planförslaget hushöjder:
Takfot mot bred gata: ca + 25 m
Höjder kvarterets inre delar: ca + 26 - 41,5 m

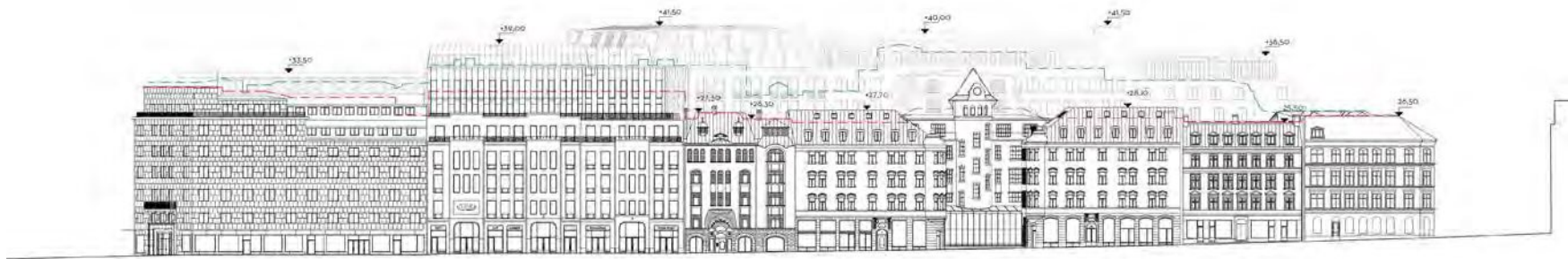
Röd linje markerar befintlig taknockslinje
Grön linje markerar befintlig taksiluett

BEFINTLIGT

Den klassiska stenstadens byggnadshöjder: Takfot mot gata: ca + 22 - 25 m Taknock mot gata: a + 26 - 32 m	Den moderna stadens hushöjder: Takfot mot gata: ca + 22 - 25 m Höjder kvarterets inre delar: ca + 30 - 34,5 m	Den postmoderna stadens hushöjder: Höjder kvarterets inre delar: ca + 26 - 38 m
---	---	--

PLANFÖRSLAGET

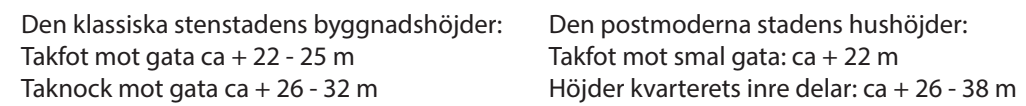
Den klassiska stenstadens byggnadshöjder: Takfot mot gata: ca + 22 - 25 m Taknock mot gata: ca + 26 - 32 m	Den moderna stadens hushöjder: Takfot mot gata: ca + 22 - 25 m Höjder kvarterets inre delar: ca + 30 - 34,5 m	Den postmoderna stadens hushöjder: Höjder kvarterets inre delar: ca + 26 - 38 m
--	---	--

Planförslaget hushöjder:
Takfot mot gata + 22 m
Påbyggnad taknock: ca + 27,5 - 28 m
Höjder kvarterets inre delar: ca + 26 - 41,5 m

Röd linje markerar befintlig taknockslinje
Grön linje markerar befintlig taksiluett

BEFINTLIGT

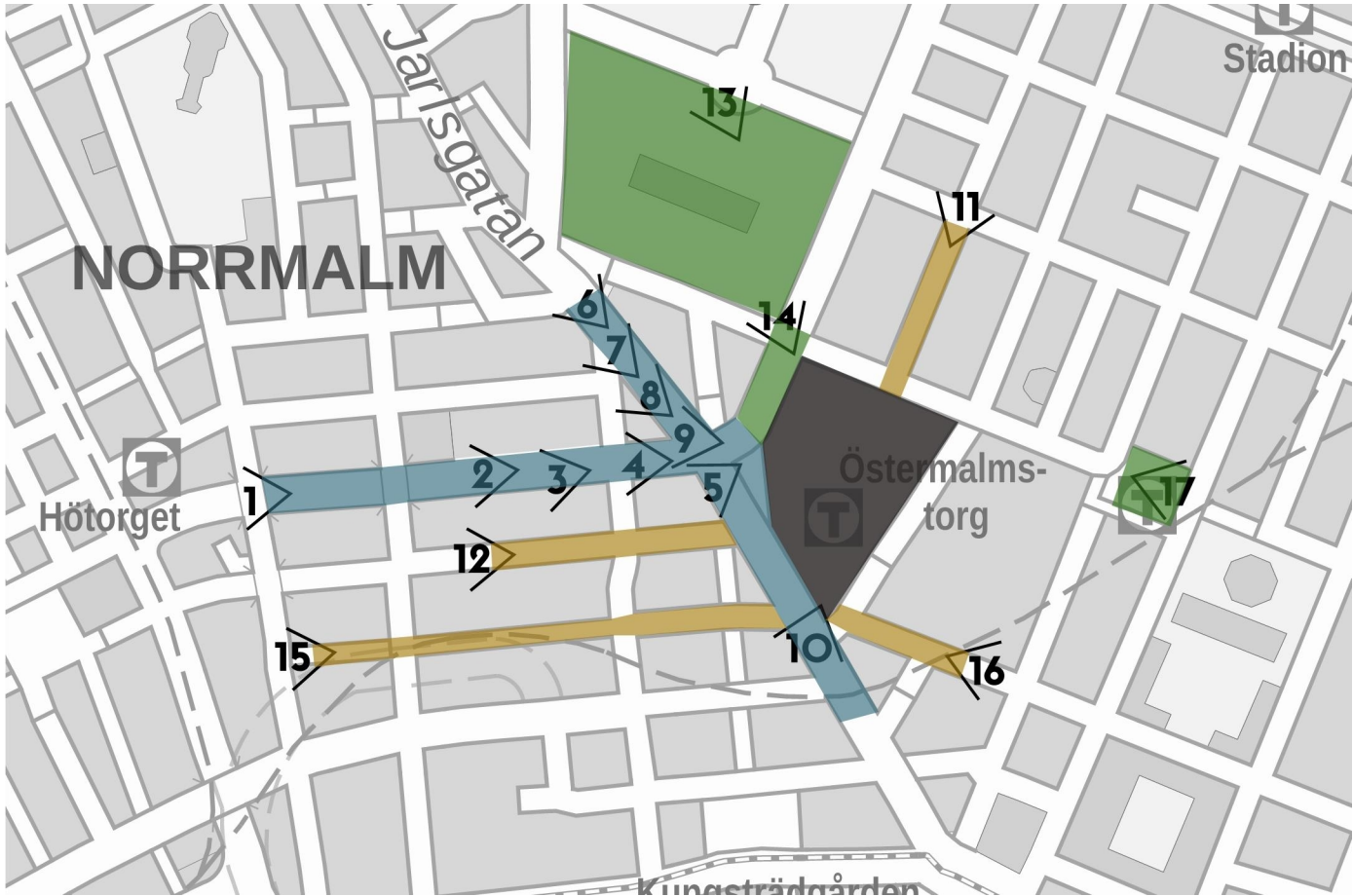
This architectural elevation drawing shows a multi-story building facade with various window patterns and rooflines. Height markers in meters are indicated by arrows pointing to specific levels: 28.50, 28.40, 34.00, 41.00, 41.50, 39.50, 40.00, 35.50, and 33.50. The drawing illustrates the vertical dimensions and structural elements of the building.

Planförslaget hushöjder:
Takfot mot gata: ca + 22 - 25 m m
Höjder kvarterets inre delar: ca + 26 - 41,5 m

KV SPERLINGENS BACKE - MKB för kulturmiljö 2019-05-29

4.3 KONSEKVENSBESKRIVNING STADSMILJÖN

VYPUNKTER STADSMILJÖN

KVARTERET SPERLINGENS BACKE

INGÅR I KÄRNOMRÅDE FÖR RIKSINTRESSET

vy 1- 5 Kungsgatan
vy 6 -10 Birger Jarlsgatan/Stureplan

PRIMÄR VY I STADSMILJÖN FÖR ÖVRIGT
Torg/Park/Huvudgata

vy 13 Humlegården
vy 14 Sturegatan/Humlegårdsgatan
vy 17 Östermalmstorg

SEKUNDÄR VY I STADSMILJÖN FÖR ÖVRIGT
Mindre gator, ej huvudgator

vy 11 Brahegatan
vy 12 Lästmakargatan
vy 15 Jakobsbergsgatan
vy 16 Riddargatan

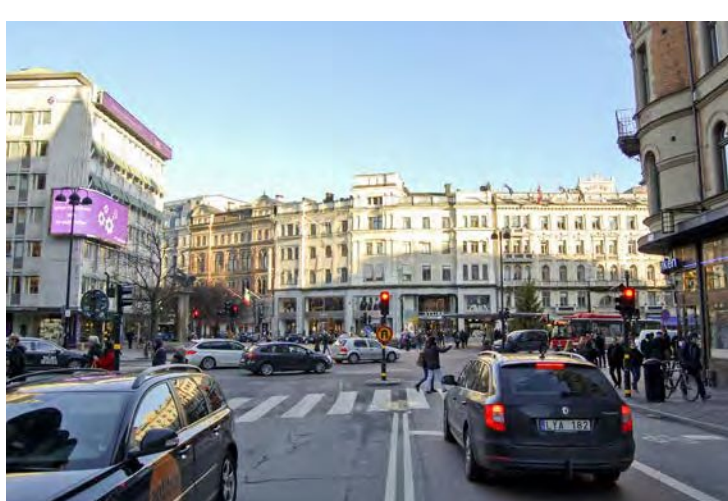
KVARTERET SOM FOND FÖR KUNGSGATAN - SAMLAD BEDÖMNING

SAMLAD BEDÖMNING PÅVERKAN STADSMILJÖN VY 1-5

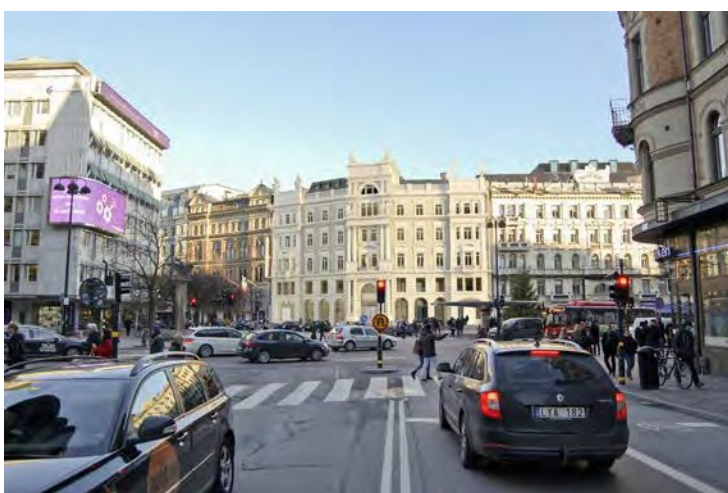
LITEN

STOR

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

LITEN

STOR

LITEN

STOR

LITEN

STOR

LITEN

STOR

KONSEKVENSBESKRIVNING

Med avseende på kvarterets funktion som fond för Kungsgatan innebär planförslaget att ett uppbrutet taklandskap med ett flertal mindre uppskjutande volymer ersätts av ett mer sammanhängande taklandskap med ett fåtal större uppskjutande volymer. De nya volymerna framträder tydligt i taksiluetten på långt håll och blir mindre synliga på nära håll. Synliga delar gestaltas i mörka kulörer för att inordna sig i taklandskapet på ett medvetet sätt.

I de vyer som studerats ligger tillkommande volymer något högre än befintliga byggnader i vissa vyer och på samma nivå eller lägre i andra vyer, men volymmässigt upptar de en större del av vyn. Det innebär att den samlade volymen av taklandskapet ökar. Föreslagna nya byggnader medför viss negativ påverkan på stadsmiljön och på upplevelsen av Bångska palatset som fondbyggnad längs vissa sträckor utmed Kungsgatan och marginell påverkan längs andra sträckor.

I planförslaget ingår även en rekonstruktion av Bångska palatsets förvanskade fasad. Det innebär att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas vilket medför positiva konsekvenser för byggnadens upplevelsemässiga funktion som fond i stadsmiljön.

I vyer där synfältet breddas och byggnaden på Stureplan 4 blir en del av vyn framträder även det övre planet på det nya kontorshuset i kvarterets inre del. Takplanet är gestaltat med smala takkupor som skjuter upp ovan en rakt avslutad taknock. Gestaltningen är inspirerad av de uppskjutande skorstenar som präglar taksiluetten längs Birger Jarlsgatans södra del. I vissa vyer från korsningen Kungsgatan/Stureplan, där taklandskapet präglas av en balustradförsedd takfot, medför gestaltningen att de uppskjutande takkuporna kontrasterar mot balustradens jämna linjer. Takplanet döljs till viss del av den uppskjutande takdekorationen på Stureplan 4 vilket delvis minskar denna kontrastverkan. I andra vyer läses/uppfattas de som en del av ett skorstensrikt taklandskap. Föreslagen gestaltning medför viss negativ påverkan på taksiluetten från Stureplan i vyer rakt framifrån och marginell påverkan på övriga vyer.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms föreslagna byggnader volymmässigt och i kombination med föreslagen rekonstruktion av Bångska palatsets fasad vara förenliga med kvarterets funktion som fond för Kungsgatan och med det uttryck som Kungsgatan representerar i riksintresset.

KUNGSGATAN - vy 1

BEFINTLIGT

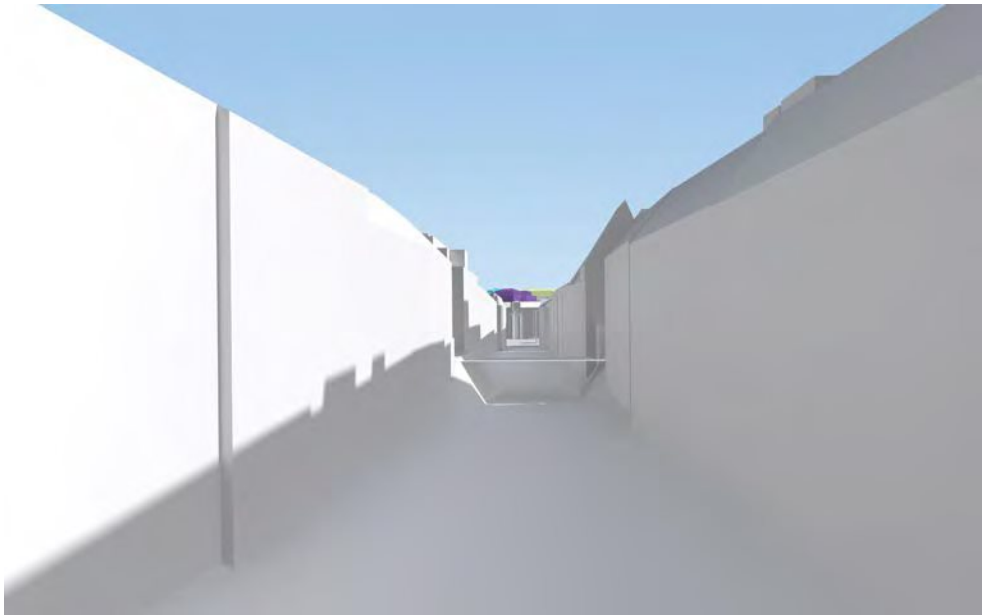
- Bångska palatsets fasad bildar fond långt framme i vyn.
- Där ovanför syns taklandskapet med uppskjutande byggnadskroppar från 1980-talsbebyggelsen i kvarterets inre delar. Byggnadskropparna består av ett antal byggnadsvolymer med olika byggnadshöjd, form och storlek - samtliga med fasader i mörk plåt.
- Avståndet gör det svårt att urskilja detaljer.
- Den mörka plåten kontrasterar mot Bångskas ljusa fasad, vilket gör att byggnadsvolymer, trots byggnadshöjderna, läses/uppfattas som en del av taklandskapet.
- Bångska palatsets två våningar höga entréparti skapar ett stort hål i sockelvåningen.

PLANFÖRSLAGET

- Bångska palatsets fasad bildar fond långt framme i vyn. Där ovan syns taklandskapet med uppskjutande byggnadskroppar från föreslagna nya byggnader och påbyggnader i kvarterets inre delar.
- Byggnadskropparna består av färre men större, mer samlade byggnadsvolymer. Det nya taklandskapet är mindre uppbrutet och mer sammanhängande. Byggnadsvolymer är större och högre. De mörka fasad- och takmaterialen gör att byggnadsvolymer läses/uppfattas som en del av ett taklandskap.
- Avståndet gör det svårt att urskilja detaljer.
- Bångska palatsets rekonstruerade fasad är knappt urskiljningsbar från detta avstånd men hålet som befintlig huvudentré skapar i sockelvåningen är borta. Sockelvåningen ger ett mer sammanhållet intryck.
- Höjdmässigt ligger nya byggnadsvolymer på en något högre nivå än befintlig taksiluett. Den stora förändringen är att det befintliga, uppbrutna taklandskapet har ersatts av större sammanhängande volymer i form av hela våningsplan. Det innebär en tydlig förändring av taklandskapet men begränsad påverkan för kvarterets funktion som fond för Kungsgatan. Det väl utformade taklandskapet gör att den förhöjda siluettlinjen inordnar sig i stadsmiljösyn på ett medvetet sätt.

PLANFÖRSLAGET/KONTURER BEFINTLIGT

Den axonometriska redovisningen till vänster med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns det nya kontorshuset bakom Sturebadet/Sturegatan 4 (lila), påbyggnaden på bakre delen av Freys hyrverk (ljusgrön) och den nya hotellbyggnaden vid Humlegårdsgatan (ljusblå - skymtar till vänster i bild).

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAPET	LITEN	STOR
PÅVERKAN STADSMILJÖN	LITEN	STOR

Höjdmässigt ligger nya byggnadsvolymer på en något högre nivå än befintlig taksiluett. Den stora förändringen är att det befintliga, uppbrutna taklandskapet har ersatts av större sammanhängande volymer i form av hela våningsplan. Det innebär en tydlig förändring av taklandskapet men begränsad påverkan för kvarterets funktion som fond för Kungsgatan. Det väl utformade taklandskapet gör att den förhöjda siluettlinjen inordnar sig i stadsmiljön på ett medvetet sätt.

- Bångska palatset bildar en tydlig fond i vyn. Dess ljusa fasad kontrasterar mot takland- skapets mörka plåtbeklädnad. Den balustradförsedda takfoten markerar den klassiska stenstadens hushöjd.
- Där bakom syns 1980-talets högre byggnadshöjder med uppskjutande volymer i form av kontorshus, teknikutrymmen och en ljusgård med glasat pyramidtak. Gestaltningen med uppskjutande mindre volymer med fasadmaterial i mörk plåt och de högre byggnadskropparnas placering i kvarterets inre delar gör att bebyggelsen, trots den högre byggnadshöjden, läses som en del av ett uppbrutet taklandskap.
- Bångska palatsets sockelvåning med två våningar höga entré- och fönsterpartier skapar stora hål i sockelvåningen. Den förändrade sockelvåningen avviker från huvudfasadens mer slutna karaktär.

- Bångska palatset bildar en arkitektoniskt mer gestaltad fond i vyn.
- Där bakom syns de två övre planen på den nya kontorsbyggnaden bakom Sturebadet/Sturegatan 4. Byggnaden syns här med två förskjutna byggnadsvolymer. Den främre delens mansardtak framträder tydligt i vyn. Där under skymtar en underliggande våning med fasader i mörk puts. Längre bort syns påbyggnaden på Freys bakre del.
- De nya uppskjutande volymerna är större och bildar ett mer sammanhängande taklandskap. Det medför att den samlade volymen av taklandskapet ökar. Från det här lägre gatuperspektivet framträder den nya kontorsbyggnaden bakom Sturebadet tydligt i vyn. Höjdmässigt ligger den något högre än befintlig tak-siluett och volymmässigt upptar den en större del av vyn. Det innebär en viss förändring av taklandskapet och en viss påverkan för kvarterets funktion som fond för Kungsgatan. Det väl utformade taklandskapet med mörka kulörer gör att volymen inordnar sig i stadsmiljön på ett medvetet sätt.
- Bångska palatsets rekonstruerade fasad stärker byggnadens arkitektoniska funktion som fond för Kungsgatan. Den ljusa fasaden kontrasterar mot taklandskapet mörka material. Den balustradförsedda takfoten bibehåller sin funktion som markering av den klassiska stenstadens hushöjd. Takfallet mot gata bibehåller sin nuvarande utformning. De återställda, mindre muröppningarna gör att fasaden upplevs mer sammanhållen och med en mer vertikalt betonad fasadkomposition. Sockelvåningen ger ett mer sammanhållet intryck.

Den axonometriska redovisningen till vänster med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns nya kontorshus bakom Sturebadet/Sturegatan 4 (lila) och påbyggnaden på bakre delen av Freys hyrverk (ljusgrön).

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAPET

LITEN

STOR

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

De nya uppskjutande volymerna är större och bildar ett mer sammanhängande taklandskap. Det medför att den samlade volymen av taklandskapet ökar. Från det här gatuperspektivet framträder den nya kontorsbyggnaden bakom Sturebadet tydligt i vyn. Det innebär en viss förändring av taklandskapet och en viss påverkan på kvarterets funktion som fond för Kungsgatan. Det väl utformade taklandskapet med mörka kulörer gör att volymen inordnar sig i stadsmiljön på ett medvetet sätt. Bångska palatsets rekonstruerade fasad stärker byggnadens arkitektoniska funktion som fond för Kungsgatan.

BEFINTLIGT

- Bångska palatset bildar fond i vyn. Dess ljusa fasad kontrasterar mot taklandskapets mörka plåtbeklädnad. Den balustradförsedda takfoten markerar den klassiska stenstadens hushöjd.
- Där bakom syns 1980-talets högre byggnadshöjder med uppskjutande volymer i form av kontorshus, teknikutrymmen och en ljusgård med glasat pyramidtak. Till vänster i bild skymtar Sturebadets gathus.
- De uppskjutande volymerna uppfattas som en del av ett uppbrutet taklandskap.
- Bångska palatsets sockelvåning med två våningar höga entré- och fönsterpartier skapar stora hål i sockelvåningen. Den förändrade sockelvåningen avviker från huvudfasadens mer slutna karaktär.

PLANFÖRSLAGET

- Bångska palatset bildar en arkitektoniskt mer gestaltad fond i vyn.
- Där bakom syns takplanet på föreslagen ny byggnad bakom Sturebadet/Sturegatan 4. Längre bort skymtar taket på den nya byggnadens inre del.
- Från det här lägre gatuperspektivet framträder den nya kontorsbyggnaden bakom Sturebadet tydligt i vyn. Den nya uppskjutande volymen är större och bildar en mer sammanhängande takvåning. Höjdmässigt ligger den lägre än befintlig taksilhuetten men volymmässigt upptar den en större del av vyn. Det innebär en viss förändring av taklandskapet och en viss påverkan för kvarterets funktion som fond för Kungsgatan. Det väl utformade taklandskapet med mörka kulörer gör att volymen inordnar sig i stadsmiljön på ett medvetet sätt.
- Bångska palatsets rekonstruerade fasad stärker byggnadens arkitektoniska funktion som fond för Kungsgatan. Dess ljusa fasad kontrasterar mot taklandskapets mörka plåtbeklädnad. Den balustradförsedda takfoten bibehåller sin funktion som markering av den klassiska stenstadens hushöjd. Takfallet mot gata bibehåller sin nuvarande utformning. De återställda, mindre muröppningarna gör att fasaden upplevs mer sammanhållen och med en mer vertikalt betonad fasadkomposition. Sockelvåningen ger ett mer sammanhållet intryck.

PLANFÖRSLAGET/KONTURER BEFINTLIGT

Den axonometriska redovisningen till vänster med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns det nya kontorshuset bakom Sturebadet/Sturegatan 4 (lila), påbyggnaden på bakre delen av Freys hyrverk (ljusgrön - skymtar till höger i vyn) och det nya hotellet på Humlegårdsgatan (ljusblå - skymtar till vänster i vyn).

4.3 KONSEKVENSBESKRIVNING STADSMILJÖN
PLANFÖRSLAGET

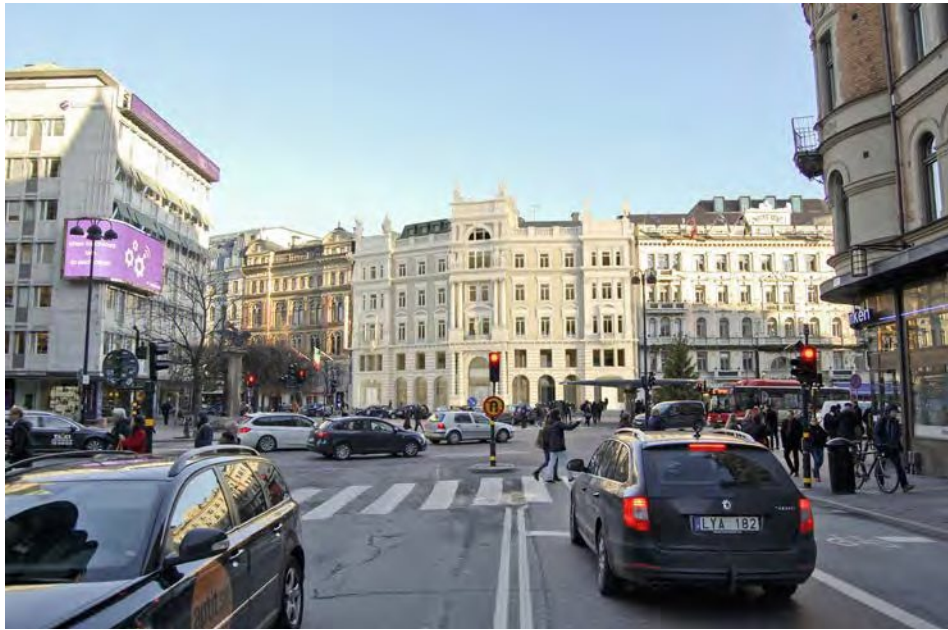
FÖRÄNDRING TAKLANDSKAPET	LITEN	STOR	Från det här gatuperspektivet framträder den nya kontorsbyggnaden bakom Sturebadet tydligt i vyn. Den nya uppskjutande volymen är större och bildar en mer sammanhängande takvåning. Höjdmässigt ligger den lägre än befintlig taksilhuett men volymmässigt upptar den en större del av vyn. Det innebär en viss förändring av taklandskapet och en viss påverkan för kvarterets funktion som fond för Kungsgatan. Det väl utformade taklandskapet med mörka kulörer gör att volymen inordnar sig i stadsmiljön på ett medvetet sätt. Bångska palatsets rekonstruerade fasad stärker byggnadens arkitektoniska funktion som fond för Kungsgatan.
PÅVERKAN STADSMILJÖN	LITEN	STOR	

BEFINTLIGT

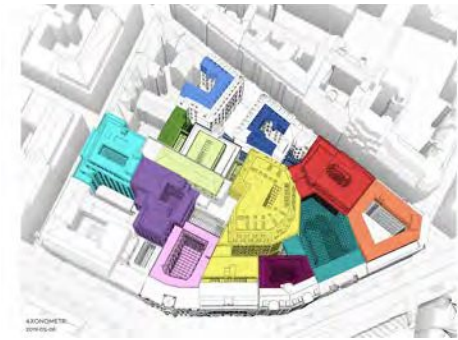
- Sturebadet/Sturegatan 4, Bångska palatset och Stureplan 4 bildar fond för vyn.
- Bebyggelsen i kvarterets inre delar syns inte i denna vy, endast några skorstenar skjuter upp ovanför fasaderna. Byggnadernas arkitektoniskt gestaltade takavslut med balustrader och uppskjutande partier bildar en jämn med ändå variationsrik fasadavslutning. Till vänster syns brandgaveln på hörnhusets takvåning.
- Bångska palatsets sockelvåning med två våningar höga entré- och fönsterpartier skapar stora hål i sockelvåningen. Den förändrade sockelvåningen avviker från huvudfasadens mer slutna karaktär.

PLANFÖRSLAGET

- Bångska palatset bildar en mer arkitektoniskt gestaltad fond i vyn.
- Bakom Bångska palatset skymtar den övre delen av takvåningen på det nya kontorshuset bakom Sturebadet/Sturegatan 4 som i den här vyn är nedtonad.
- Bakom Stureplan 4 syns det översta våningsplanet på det högre kontorshuset i kvarterets inre del. Den uppskjutande volymen skymms delvis av gathusets uppskjutande takdekoration men framträder ändå tydligt i vyn. Byggnadsvolymen är gestaltad med smala takkupor som skjuter upp ovanför en rakt avslutad taknock. Gestaltningen är inspirerad av de uppskjutande skorstenarna som präglar den södra delen av kvarteret. I denna vy, där taklandskapet präglas av en balustradförsedd takfot, bryter den uppskjutande volymen den jämna taksiluetten. Det innebär en viss förändring av taklandskapet och en viss påverkan för stadsmiljön. Fasaderna i mörk fasadplåt gör att volymen, trots den högre skalan och avvikande utformningen, uppfattas/läses som en del av taklandskapet. De uppskjutande takkupornas fönster inför ett transparent inslag för byggnadsdelar som traditionellt har en sluten karaktär i den klassiska stenstadens taklandskap. Utformningen signalerar att det är ett samtida tillskott i taklandskapet. Den lugna rytmen och välutformade gestaltningen skapar ett intressant och värdigt nytt uttryck som inordnar sig i miljön på ett medvetet sätt och utan att dominera vyn.
- Bångska palatsets rekonstruerade fasad stärker byggnadens arkitektoniska funktion som fond för Kungsgatan. De återställda, mindre muröppningarna gör att fasaden upplevs mer sammanhållen och med en mer vertikalt betonad fasadkomposition. Sockelvåningen ger ett mer sammanhållet intryck. Dess ljusa fasad kontrasterar mot taklandskapets mörka plåtbeklädnad. Den balustradförsedda takfoten bibehåller sin funktion som markering av den klassiska stenstadens hushöjd. Takfallet mot gata bibehåller sin nuvarande utformning.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

Den axonometriska redovisningen till vänster med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns nya kontorshuset bakom Sturebadet/Sturegatan 4 (lila), och bakom Stureplan 4 (gul).

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

STOR

I det här gatuperspektivet är det nya kontorshuset bakom Sturebadet/Sturegatan 4 nedtonat medan det nya kontorshuset bakom Stureplan 4 framträder i vyn. Den uppskjutande volymen skymms delvis av gathusets uppskjutande takdekoration men framträder ändå tydligt. Byggnadsvolymen är gestaltad med smala takkupor som skjuter upp ovanför en rakt avslutad taknock. Det innebär en viss förändring av taklandskapet och en viss påverkan på stadsmiljön. Fasaderna i mörk fasadplåt gör att volymen, trots den högre skalan och avvikande utformningen, uppfattas/läses som en del av taklandskapet. Bångska palatsets rekonstruerade fasad stärker byggnadens arkitektoniska funktion som fond för Kungsgatan.

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

- Från denna vy syns inte föreslagen ny bebyggelse.
- Ingen påverkan.

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

INGEN PÅVERKAN

SAMLAD BEDÖMNING PÅVERKAN STADSMILJÖN VY 6-10

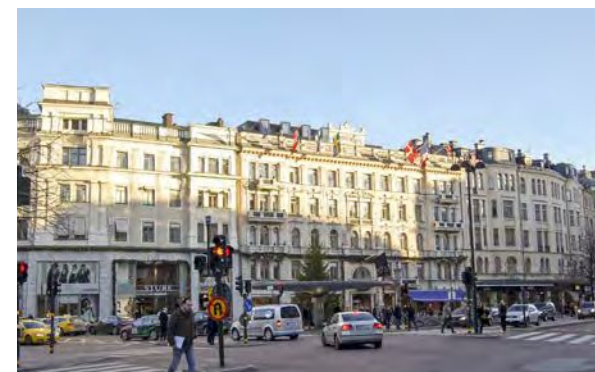
LITEN

STOR

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET
STADSMILJÖPÅVERKAN

LITEN

STOR

LITEN

STOR

LITEN

STOR

LITEN

STOR

LITEN

STOR

KONSEKVENSBESKRIVNING

Med avseende på kvarterets funktion som del av Birger Jarlsgatan och Stureplans representativa stadsmiljö innebär planförslaget att nya volymer tillkommer i taklandskapet bakom Stureplan 4. Kvarterets taksiluett präglas här av två olika karaktärer. Den norra delen med Bångska palatset och Stureplan 4 karaktäriseras av en arkitektoniskt gestaltad takfot med balustrader och uppskjutande fasadpartier som bildar en variationsrik men huvudsakligen jämn taklinje. Den södra delen med Stureplan 2 och Marmorhallarna karaktäriseras av ett skorstensrikt uppbrutet taklandskap med synliga takfall i mörk plåt.

Den lägre tillkommande volymen bakom Stureplan 4 gestaltas som en jämn låg uppskjutande volym i mörk plåt som i de vyer den syns inordnar sig i gathusets balustradförsedda jämna taklinje. Takvåningen inordnar sig i det befintliga taklandskapet på ett medvetet sätt.

Den högre volymen bakom Stureplan 4 gestaltas som ett uppbrutet taklandskap med smala uppskjutande takkupor ovanför en rak taklinje. I vyer där den nya takvolymen tecknar sig mot ett uppbrutet taklandskap bidrar denna gestaltning till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av taklandskapet. I vyer där taklandskapet präglas av en balustradförsedd takfot medför gestaltningen att de uppskjutande takkuporna kontrasterar mot balustradens jämna linjer. Takplanets uppskjutande byggnadsdelar döljs delvis av den uppstickande takdekorationen på Stureplan 4 vilket delvis minskar denna kontrastverkan.

Analysen av vyerna från norra Birger Jarlsgatan ner mot Stureplan visar att det högre kontorshusets takvåningar medför viss negativ påverkan på stadsmiljön i vissa vyer och marginell påverkan i andra vyer. Delar av sträckan påverkas inte alls av förslaget. Analyser

av vyer från korsningen Kungsgatan/Stureplan visar att det nya kontorshusets takvåningar medför viss negativ påverkan på kvarterssiluetten från Stureplan i vyer rakt framifrån och marginell påverkan på övriga vyer. Samtliga tillkommande volymer gestaltas i mörk plåt för att läsas/uppfattas som en del av taklandskapet. På själva Stureplan skymts de nya takvåningarna helt bakom gathusens höga fasader.

De uppskjutande takkupornas fönster inför ett transparent inslag för byggnadsdelar som traditionellt har en sluten karaktär i den klassiska stenstadens taklandskap. Utformningen signalerar att det är ett samtida tillskott i taklandskapet. Den lugna rytmen och välutformade gestaltningen skapar ett intressant och värdigt nytt uttryck som inordnar sig i miljön på ett medvetet sätt och utan att dominera vyn.

I planförslaget ingår även en rekonstruktion av Bångska palatsets förvanskade fasad samt återskapande av Stureplan 2:s ursprungliga gatufasad och takburspråk. Det innebär att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas vilket medför positiva konsekvenser för byggnadernas upplevelsemässiga funktion i stadsmiljön.

SAMLAD BEDÖMNING

Sammantaget bedöms föreslagna nya byggnader volymmässigt och i kombination med föreslagna fasadåtgärder på gathuset vara förenliga med kvarterets funktion som del av den representativa miljön kring Birger Jarlsgatan/Stureplan och med det uttryck Birger Jarlsgatan/Stureplan representerar i riksintresset.

Visualisering av planförslaget från Stureplan.

BIRGER JARLSGATAN - vy 6

BEFINTLIGT

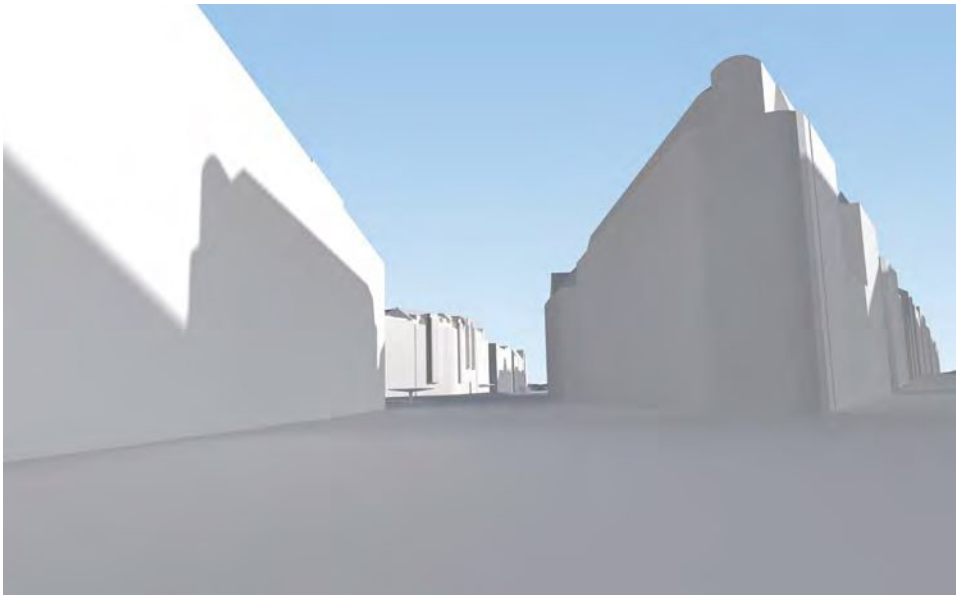

PLANFÖRSLAGET

- Planförslaget knappt urskiljbart i denna vy.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn skymtar påbyggnaden på hörnhuset Birger Jarls gata/Grev Turegatan (brandgul - knappt urskiljningsbar).

4.3 KONSEKVENSBESKRIVNING STADSMILJÖN
PLANFÖRSLAGET

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP	LITEN	STOR
PÅVERKAN STADSMILJÖN	LITEN	STOR
INGEN PÅVERKAN		

BIRGER JARLSGATAN - vy 7

BEFINTLIGT

- Bångska palatset, Stureplan 4, Stureplan 2 och Marmorhallarna framträder i vyn. Den borte delen av kvarteret präglas av ett skorstensrikt uppbrutet taklandskap med synliga takfall i mörk plåt. Den mörka takarkitekturen kontrasterar mot de ljusa fasaderna.
- Motsvarande taklandskap saknas på Stureplan 4. Där är det endast den uppskjutande takdekorationen som skymtar i vyn. Gathusets balustradförsedda takfot markerar den klassiska stenstadens takfotshöjd.

PLANFÖRSLAGET

- De övre planen på de två nya kontorshusen bakom Stureplan 4 framträder bakom träden. Volymerna läses/uppfattas som en stegvis trappad sammanhängande volym. Direkt bakom gathuset syns den övre delen på den lägre byggnaden närmast gathuset. Våningsplanet bildar en sammanhängande jämn linje bakom gathusets balustradförsedda takfot.
- Där bakom syns det översta planet på det högre kontorshuset längre in i kvarteret. Byggnadsvolymen är gestaltad med smala takkupor som skjuter upp ovan en rakt avslutad taknock. Gestaltningen är inspirerad av de uppskjutande skorstenarna som präglar den borte delen av kvarteret. Utformningen bidrar till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av det befintliga taklandskapet.
- De uppskjutande takkupornas fönster inför ett transparent inslag för byggnadsdelar som traditionellt har en sluten karaktär i den klassiska stenstadens taklandskap. Utformningen signalerar att det är ett samtida tillskott i taklandskapet. Den lugna rytmen och välutformade gestaltningen skapar ett intressant och värdigt nytt uttryck som inordnar sig i miljön på ett medvetet sätt och utan att dominera vyn.
- Volymmässigt underordnar sig tillkommande takvolym kvartersbebyggelsen på ett tydligt sätt. Den balustradförsedda takfoten på Stureplan 4 bibehåller sin funktion som markering av den klassiska stenstadens byggnadshöjd.
- Förslaget innebär en tydlig förändring av taklandskapet men begränsad påverkan på stadsmiljön som helhet.
- I planförslaget ingår även en rekonstruktion av Bångska palatsets förvanskade fasad samt återskapande av Stureplan 2:s ursprungliga gatufasad och takburspråk. Det innebär att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns de nya kontorshusen bakom Stureplan 4 i kvarterets inre del (gula).

4.3 KONSEKVENSBESKRIVNING STADSMILJÖN
PLANFÖRSLAGET

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

De övre planen på det nya kontorshuset i kvarterets inre del framträder bakom träden. De övre våningsplanen är gestaltade med smala takkupor som skjuter upp ovan en rakt avslutad taknock. Gestaltningen är inspirerad av de uppskjutande skorstenarna som präglar den borte delen av kvarteret. Utformningen bidrar till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av taklandskapet. Förslaget innebär en tydlig förändring av taklandskapet men begränsad påverkan på stadsmiljön som helhet.

BEFINTLIGT

- Bångska palatset, Stureplan 4, Stureplan 2 och Marmorhallarna framträder i vyn.
- Det mörka takfallen med uppskjutande byggnadsdelar på Stureplan 2 och Birger Jarlsgatan 18 framträder mer tydligt ju närmre man kommer. Den mörka takarkitekturen kontrasterar mot de ljusa fasaderna. Motsvarande taklandskap saknas på Stureplan 4 och på Bångska palatset. Där är det endast de markerade mittpartierna och enstaka skorstenar som skymtar bakom den balustradförsedda takfoten.
- Bångska palatsets takfall tecknar sig diskret i vyn.

PLANFÖRSLAGET

- Det övre planet på kontorshuset bakom Stureplan 4 skymtar i vyn och där bakom framträder det övre planet på kontorshuset längre in i kvarteret. Byggnadsvolymen är gestaltad med smala takkupor som skjuter upp ovan en rakt avslutad taknock. Gestaltningen är inspirerad av de uppskjutande skorstenarna som präglar den borte delen av kvarteret. Utformningen bidrar till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av taklandskapet. Den balustradförsedda takfoten bibehåller sin funktion som markering av den klassiska stenstadens byggnadshöjd.
- De uppskjutande takkupornas fönster inför ett transparent inslag för byggnadsdelar som traditionellt har en sluten karaktär i den klassiska stenstadens taklandskap. Utformningen signalerar att det är ett samtida tillskott i taklandskapet. Den lugna rytmen och välutformade gestaltningen skapar ett intressant och värdigt nytt uttryck som inordnar sig i miljön på ett medvetet sätt och utan att dominera vyn.
- Det nya kontorshuset bakom Sturebadet/Sturegatan 4 döljs bakom lövverket till vänster i bild men kommer sannolikt skymta mellan grenarna under vinterhalvåret. Takvåningen gestaltas med mörk plåt så att den läses/uppfattas som en del av taklandskapet.
- Förslaget innebär en tydlig förändring av taklandskapet men begränsad påverkan på stadsmiljön som helhet.
- I planförslaget ingår även en rekonstruktion av Bångska palatsets förvanskade fasad samt återskapande av Stureplan 2:s ursprungliga gatufasad och takburspråk. Det innebär att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas vilket stärker byggnadernas upplevelsemässiga funktion i stadsmiljön.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns nya kontorshus bakom Sturebadet/Sturegatan 4 (lila) och bakom Stureplan 4 (gul).

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

STOR

Det övre planet på det nya kontorshuset i kvarterets inre del framträder tydligt i vyn. Byggnadsvolymen är gestaltad med smala takkupor som skjuter upp ovan en rakt avslutad taknock. Gestaltningen är inspirerad av de uppskjutande skorstenarna som präglar den bortre delen av kvarteret. Utformningen bidrar till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av taklandskapet. Förslaget innebär en tydlig förändring av taklandskapet men begränsad påverkan på stadsmiljön som helhet.

BEFINTLIGT

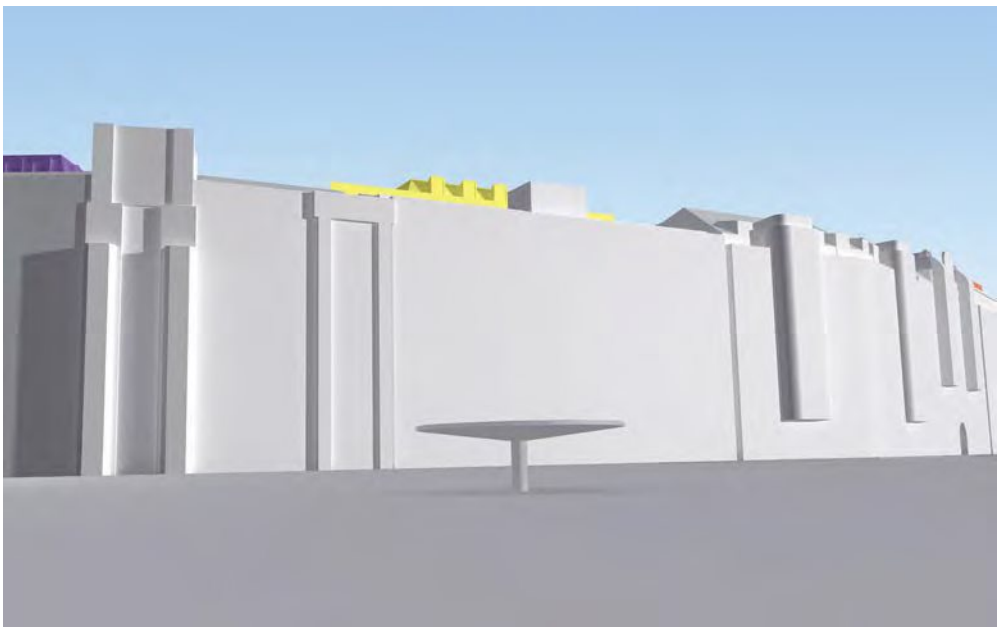
- Bångska palatset, Stureplan 4 och Stureplan 2 framträder i vyn.
- Det mörka takfallet med uppstickande skorstenar och andra byggnadsdelar på Stureplan 2 och framträder mer tydligt ju närmre man kommer kvarteret. Den mörka takarkitekturen kontrasterar mot de ljusa fasaderna.
- Motsvarande taklandskap saknas på Stureplan 4 och på Bångska palatset. Där är det endast den uppskjutande takdekorationen och enstaka skorstenar som skymtar i vyn. Gathusens markerade balustradförsedda takfot löper som en jämn linje längs med kvarteret.

PLANFÖRSLAGET

- Bakom Stureplan 4 syns det övre planet på det nya högre kontorshuset. Byggnadsvolymen är gestaltad med smala takkupor som skjuter upp ovan en rakt avslutad taknock. Gestaltningen är inspirerad av de uppskjutande skorstenarna som präglar den borte delen av kvarteret. Utformningen bidrar till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av det befintliga taklandskapet. Den balustradförsedda takfoten bibehåller sin funktion som markering av den klassiska stenstadens byggnadshöjd.
- De uppskjutande takkupornas fönster inför ett transparent inslag för byggnadsdelar som traditionellt har en sluten karaktär i den klassiska stenstadens taklandskap. Utformningen signalerar att det är ett samtida tillskott i taklandskapet. Den lugna rytmen och välutformade gestaltningen skapar ett intressant och värdigt nytt uttryck som inordnar sig i miljön på ett medvetet sätt och utan att dominera vyn.
- Bakom Bångska palatset, till vänster i bild, skymtar taket på det nya kontorshuset bakom Sturebadet/Sturegatan 4. Gestaltningen med mörk fasadplåt gör att volymerna uppfattas/läses som en del av taklandskapet.
- Förslaget innebär en viss förändring av taklandskapet men begränsad påverkan på stadsmiljön som helhet.
- I planförslaget ingår även en rekonstruktion av Bångska palatsets förvanskade fasad samt återskapande av Stureplan 2:s ursprungliga gatufasad och takburspråk. Det innebär att förlorade arkitektoniska och miljöskapande kvaliteter återskapas vilket stärker byggnadernas upplevelsemässiga funktion i stadsmiljön.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns nya kontorshuset bakom Sturebadet/Sturegatan 4 (lila) och bakom Stureplan 4 (gul).

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2019-05-29, Dnr 2014-00404

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

De övre planet på det nya kontorshuset i kvarterets inre del framträder i vyn. De övre våningsplanen är gestaltade med smala takkupor som skjuter upp ovan en rakt avslutad taknock. Gestaltningen är inspirerad av de uppskjutande skorstenarna som präglar den bortre delen av kvarteret. Utformningen bidrar till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av taklandskapet. Förslaget innebär en viss förändring av taklandskapet men begränsad påverkan på stadsmiljön som helhet.

BEFINTLIGT

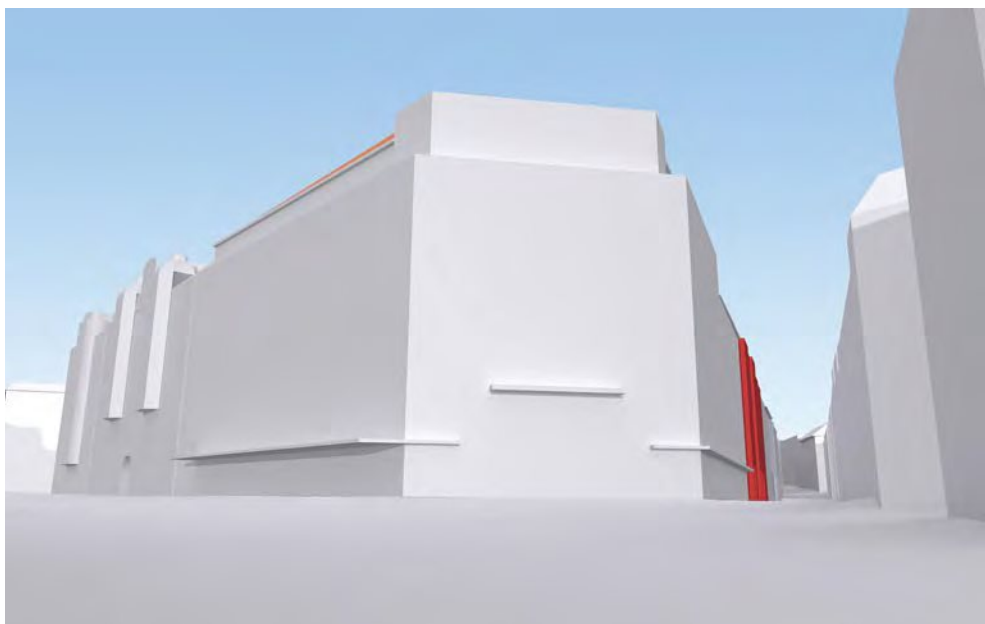

PLANFÖRSLAGET

- Den indragna påbyggnaden på hörnhuset är knappt urskiljningsbar i vyn.
- Ingen påverkan på stadsmiljön längs Birger Jarlsgratan.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka nya byggnader och tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn anas påbyggnaden på Hörnhuset vid Birger Jarlsgratan/Grev Turegatan (brandgul). Längs Grev Turegatan redovisas synliga delar av det nya kontorshuset (röd).

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

- Marginell förändring av taklandskapet
- Ingen påverkan på stadsmiljön.

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

INGEN PÅVERKAN

PRIMÄRA VYER - VY 13, 14 & 17
BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

HUMLEGÅRDEN/STUREGATAN
De övre planen på den nya hotellbyggnaden på Humlegårdsgatan fyller i vissa längre vyer upp det idag obebyggda luftrummet i taklandskapet längs med Humlegårdsgatans inre delar. Höjd-, volym- och gestaltningsmässigt läses/uppfattas byggnaden som ett tydligt nytt tidslager. Ju närmre man kommer hörnet Humlegårdsgatan/Sturegatan desto mindre syns den nya stegvis trappade byggnadsvolymen. Förslaget innebär en tydlig förändring av taklandskapet men begränsad påverkan på stadsmiljön. Den omgivande miljön präglas av en blandning av stenstadsbebyggelse och nyare byggnader och från Humlegården dominerar det stora öppna parkrummet. Det gör att påverkan på stadsmiljön som helhet är begränsad. Väl inne på Humlegårdsgatan syns inte de övre våningsplanen. Sammantaget bedöms planförslaget vara förenligt med riksintresset.

ÖSTERMALMSTORG
Planförslaget skymtar på avstånd från Östermalmstorg. Det innebär marginell förändring av taklandskapet, marginell påverkan på stadsmiljön och ingen påverkan på riksintresset.

SEKUNDÄRA VYER - VY 11, 12, 15 & 16
BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

BRAHEGATAN

Tillkommande volymer innebär att en jämn taksiluett ersätts av en högre, mer varierad/oregelbunden taksiluett med uppskjutande byggnadsvolymer på olika avstånd och nivåer. Det innebär en höjd- och volymmässig ökning av skalan i kvarteret. Hotellbyggnadens ljusa takvåningar uppfattas som ett tydligt nytt tidslager. Planförslaget innebär en stor förändring av taklandskapet och en tydlig påverkan på stadsmiljön. Då det handlar om en sidogata av sekundär betydelse bedöms de negativa konsekvenserna för stadsmiljön som helhet vara begränsade.

LÄSTMAKARGATAN

Tillkommande volymer innebär att en jämn taksiluett ersätts av en högre, mer varierad/oregelbunden taksiluett med uppskjutande byggnadsvolymer på olika avstånd och nivåer. Det innebär en höjd- och volymmässig ökning av skalan i kvarteret. Det nya kontorshusets övre takvåningar framträder tydligt i vyn. Takvåningarna är gestaltade med mörka fasader och smala takkupor vilket bidrar till att den högre volymen uppfattas/läses som en del av ett taklandskap. Takvolymens sidoordnade placering i gatuvyn gör att byggnaden, trots den ökade skalan, inte dominerar vyn. Planförslaget innebär en stor förändring av taklandskapet och en tydlig påverkan på stadsmiljön. Då det handlar om en sidogata av sekundär betydelse bedöms de negativa konsekvenserna för stadsmiljön som helhet vara begränsade.

JAKOBSBERGSGATAN/RIDDARGATAN

Planförslaget är knappt synligt från dessa vyer. Det innebär marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

BRAHEGATAN - vy 11

BEFINTLIGT

- I denna vy syns fasaderna på Fransreformerta kyrkans byggnad (till vänster i bild) och på kontorshuset från 1980-talet (till höger i bild). De ljusa fasaderna kontrasterar mot byggnadernas mörka takvåningar.
- Där bakom syns den befintliga takvåningen på den främre delen av Freys hyrverks huvudbyggnad. Takvåningen består dels av en uppglasad yta (det vita i bilden) dels av en mörk plåt (det mörka i bilden).
- Taklandskapet karaktäriseras av en rak taksiluett med jämna volymer med mörka slutna partier som kontrasteras mot ljusa glasade partier.

PLANFÖRSLAGET

- Fransreformerta kyrkans byggnad ligger kvar till vänster i bild. Där bredvid ligger den nya Hotellbyggnaden vid Humlegårdsgatan. Hotellet trappas stegvis från takfot (vån 5) till takplan (vån 9). Det översta planet är utformat som en indragen takvåning i mörk plåt. Övriga fasader är putsade i ljus kulör. De övre två planen är högre än befintlig taksiluett. Övriga plan ligger inom det befintliga taklandskapet. Den synliga stegvisa trappningen med putsade fasader är karaktäristisk för den moderna staden men innebär ett nytt inslag i den här vyn. Arkitekturen är inte utformad för att läsas som ett taklandskap utan ingår i en ny arkitektonisk helhetsgestaltning. Byggnaden utgör ett nytt, tydligt och välgestaltat tidslager.
- Bakom franskreformerta kyrkan syns den omgjorda takvåningen på den främre delen av Freys hyrverks huvudbyggnad. Takvåningen har en putsad ljus fasad med regelbundet placerade fönsteröppningar. Höjdmässigt ligger den strax under befintlig taksiluett. Skillnaden är att det idag välvda takplanet har byggts ut/breddats och ersatts av ett helt våningsplan med ljusa fasader.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

- Där bakom syns det översta planet på det nya kontorshuset bakom Stureplan 4 i kvarterets inre del. Höjdmässigt ligger byggnaden något högre än befintlig taksiluett.
- Tillkommande volymer innebär att en jämn taksiluett ersätts av en högre, mer varierad/oregelbunden taksiluett med uppskjutande byggnadsvolymer på olika avstånd och nivåer. Det innebär en höjd- och volymmässig ökning av skalan i kvarteret. Hotellbyggnadens ljusa takvåningar uppfattas som ett tydligt nytt tidslager. Planförslaget innebär en stor förändring av taklandskapet och en tydlig påverkan på stadsmiljön. Då det handlar om en sidogata av sekundär betydelse bedöms de negativa konsekvenserna för stadsmiljön som helhet vara begränsade.

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka fasader och tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns den nya hotellbyggnaden på Humlegårdsgatan 15-19 (ljusblå), påbyggnaden på främre delen av Freys hyrverk (ljusgrön) och det nya kontorhuset bakom Stureplan 4 i mitten av kvarteret (gul).

Tillkommande volymer innebär att en jämn taksiluett ersätts av en högre, mer varierad/oregelbunden taksiluett med uppskjutande byggnadsvolymer på olika avstånd och nivåer. Det innebär en höjd- och volymmässig ökning av skalan i kvarteret. Hotellbyggnadens ljusa takvåningar uppfattas som ett tydligt nytt tidslager. Planförslaget innebär en stor förändring av taklandskapet och en tydlig påverkan på stadsmiljön. Då det handlar om en sidogata av sekundär betydelse bedöms de negativa konsekvenserna för stadsmiljön som helhet vara begränsade.

BEFINTLIGT

- Stureplan 2:s fasad bildar fond i vyn. Dess ljusa fasad kontrasterar mot det mörka plåtklädda taket. Taksiluetten karaktäriseras av en rak linje med diskret uppskjutande skorstenar och andra byggnadsdelar.

PLANFÖRSLAGET

- Stureplan 2 bildar fond i vyn. Dess ljusa fasad kontrasteras mot det mörka plåtklädda taket.
- Där bakom syns de två övre planen på det nya kontorshuset bakom Stureplan 4 i kvarterets inre delar. Till vänster i bild syns taket på det övre våningsplanet på den nya byggnaden på Grev Turegatan.
- Tillkommande volymer är högre än befintlig bebyggelse och ligger på olika avstånd från gathuset. Tillsammans skapar de ett oregelbundet taklandskap med uppskjutande byggnadsvolymer i olika nivåer.
- Det nya kontorshuset i kvarterets inre delar inför en höjd- och volymmässigt ökad skala som tydligt framträder i denna vy. Takvåningarna är gestaltade med mörka fasader och smala takkupor. Det bidrar till att volymerna, trots den högre skalan, uppfattas/läses som en del av ett taklandskap.
- Den högre tillkommande takvolymen ligger sidoordnad i gatufonden och berör endast en del av vyn. Det gör att byggnaden, trots den ökade skalan, inte dominerar stadsmiljö vyn. Stureplan 2 bibehåller sin funktion som fondmotiv i gatumiljön. Tillkommande volymer för övrigt inordnar sig i taklandskapet på ett diskret sätt.
- Planförslaget innebär stor förändring av taklandskapet och en tydlig påverkan på stadsmiljö vyn. Då det handlar om en sidogata av sekundär betydelse bedöms de negativa konsekvenserna för stadsmiljön som helhet vara begränsade.

PLANFÖRSLAGET - FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka nya fasader och tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns det nya kontorshuset bakom Stureplan 4 i den inre delen av kvarteret (gul), den övre våningen på det nya kontorshuset på Grev Turegatan 3-5 (röd), det nya glastaket på marmorhallarna (turkos) och det nya glastaket på Stureplan 2 (mörklila).

Inkom till Stockholms stadsbyggnadskontor - 2019-05-29, Dnr 2014-00404

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP	LITEN	STOR	Det nya kontorshuset i kvarterets inre delar inför en höjd- och volymmässigt ökad skala som tydligt framträder i denna vy. Gestaltningen med mörk plåt och smala takkupor bidrar till att takvåningarna läses/uppfattas som en del av taklandskapet. Takvolymens sidoordnade placering i vyn gör att byggnaden, trots den ökade skalan, inte dominerar stadsmiljön. Tillkommande volymer för övrigt inordnar sig i taklandskapet på ett medvetet sätt. Planförslaget innebär en stor förändring av taklandskapet och en tydlig påverkan på stadsmiljön. Då det handlar om en sidogata av sekundär betydelse bedöms de negativa konsekvenserna för stadsmiljön som helhet vara begränsade.
PÅVERKAN STADSMILJÖN	LITEN	STOR	

BEFINTLIGT

- Hörnhuset Sturegatan/Humlegårdsgatan utgör en viktig del av vyn och av parkmiljöns rumsliga avgränsning mot Sturegatan. Dess höga mörka taklandskap kontrasterar mot den ljusa fasaden.
- Stadsmiljön för övrigt präglas av nyare byggnader.

PLANFÖRSLAGET

- Hörnhusets bibehåller sin funktion som en viktig del av vyn och som parkmiljöns rumsliga avgränsning mot Sturegatan.
- De övre våningsplanen på den nya hotellbyggnaden framträder till vänster om hörnbyggnaden. Byggnaden fyller upp det tomrum som idag präglar denna del av vyn. Den nya volymen är trappad i tre nivåer vilket skapar en stegvis ökning av skalan. Höjdmässigt ligger det översta våningsplanet i nivå med befintliga höjder i kvarterets inre delar men den branta lutningen på den stegvisa trappningen gör att de övre våningsplanen synliggörs i denna vy. Byggnaden läses/uppfattas som jämnhög med hörnhuset. Den synliga stegvisa trappningen är karaktäristisk för den moderna staden men innebär ett nytt inslag i kvartersbebyggelsen mot Humlegårdsgatan. Den översta takvåningen gestaltas med mörk plåt. De övre planen gestaltas som ett tydligt nytt tidslager med ljusa sandstensfärgade fasader.
- Byggnaden är placerad en bit in på Humlegårdsgatan och konkurrerar inte med hörnhuset.
- Den omgivande stadsmiljön präglas av en blandning av stenstadsbebyggelse och nyare byggnader. Det gör att byggnaden inordnar sig i stadsmiljön, trots att de övre takplanen synliggörs och gestaltas med ljusa fasader. Taklandskapet förändras på ett tydligt sätt men påverkan på stadsmiljön, som här domineras av det stora öppna parkrummet och av den högre bebyggelsen i angränsade kvarter, är begränsad.

PLANFÖRSLAGET - FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns den nya hotellbyggnaden på Humlegårdsgatan (ljusblå)

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

De övre planen på den nya hotellbyggnaden på Humlegårdsgatan fyller i vissa längre vyer upp det idag obebyggda luftrummet i taklandskapet längs med Humlegårdsgatans inre delar. Den omgivande stadsmiljön präglas av en blandning av stenstadsbebyggelse och nyare byggnader. Det gör att byggnaden inordnar sig i stadsmiljön, trots att de övre takplanen synliggörs och gestaltas med ljusa fasader. Taklandskapet förändras på ett tydligt sätt men påverkan på stadsmiljön, som här domineras av det stora öppna parkrummet och av den högre bebyggelsen i angränsade kvarter, är begränsad.

BEFINTLIGT

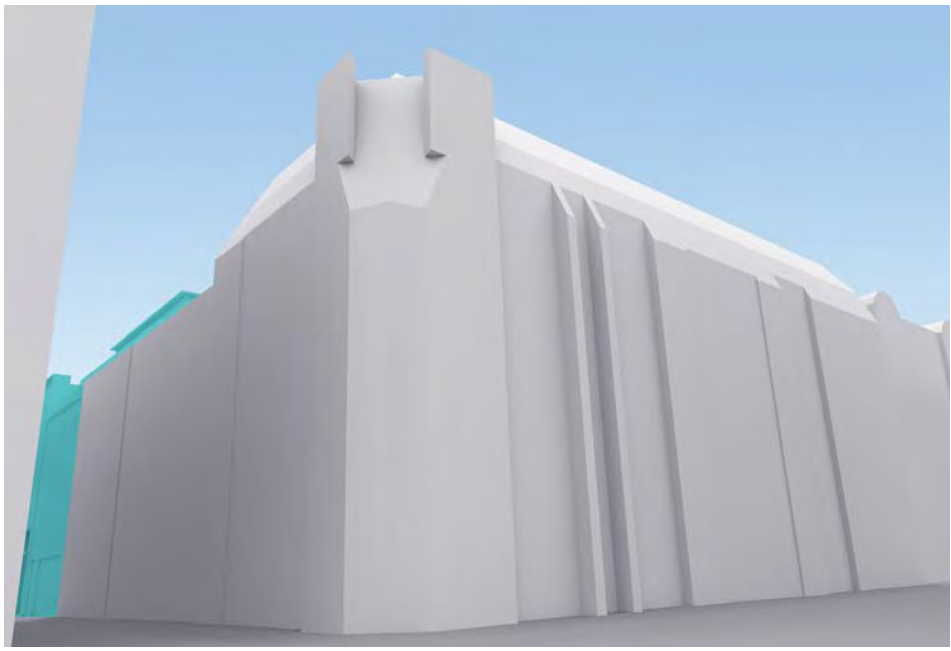
- Hörnhuset dominerar vyn. Skalan speglar den klassiska stenstadens reglerade hushöjder och takfotslinje, med fem våningar mot hörnet Sturegatan/Humlegårdsgatan och fyra våningar mot Humlegårdsgatans inre delar

PLANFÖRSLAGET

- Hörnhuset dominerar fortfarande vyn.
- Den övre delen på takvåningen på det nya hotellet vid Humlegårdsgatan skymtar ovanför hörnhusets lägre byggnadsvolym mot Humlegårdsgatan.
- Liten förändring av taklandskapet och liten påverkan på stadsmiljön.

PLANFÖRSLAGET/KONTURER BEFINTLIGT

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns den nya hotellbyggnaden på Humlegårdsgatan (ljusblå)

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

Liten förändring av taklandskapet och liten påverkan på stadsmiljön.

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

- Ena hörnet på tillkommande våningsplanet på hörnhuset Birger Jarlsgatan/Grev Turegatan skymtar i vyn.
- Marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns den nya påbygg-naden på Hörbyggnaden Birger Jarls-gatan/Grev Turegatan (brandgul).

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

Marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

BEFINTLIGT

PLANFÖRSLAGET

- Ena hörnet på tillkommande våningsplanet på hörnhuset Birger Jarlsgatan/Grev Turegatan skymtar i vyn.
- Marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

PLANFÖRSLAGET - FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns den nya påbygg-naden på Hörbyggnaden Birger Jarls-gatan/Grev Turegatan (brandgul).

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

Marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

BEFINTLIGT

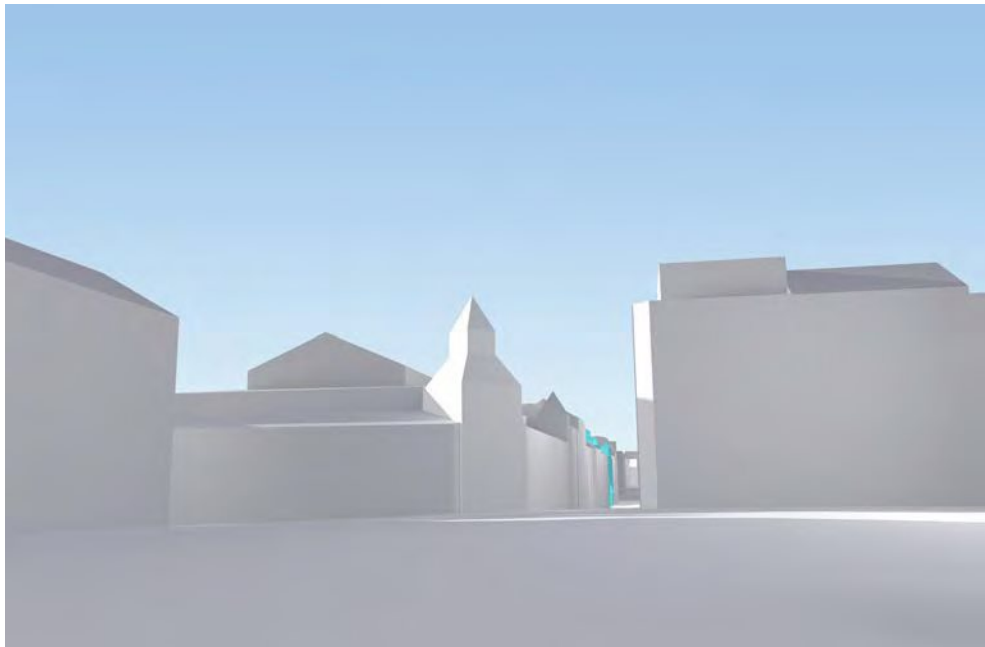

PLANFÖRSLAGET

- Hotellbyggnadens trappade övre våningar skymtar i vyn.
- Marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

PLANFÖRSLAGET/FÄRGAT MONTAGE

Den axionometriska redovisningen med nya byggnader och påbyggda volymer redovisade i olika färger visar vilka tillkommande volymer som syns i olika vyer. I den här vyn syns den nya hotellbyggnaden på Humlegårdsgatan (ljusblå).

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAP

LITEN

STOR

Marginell förändring av taklandskapet och marginell påverkan på stadsmiljön.

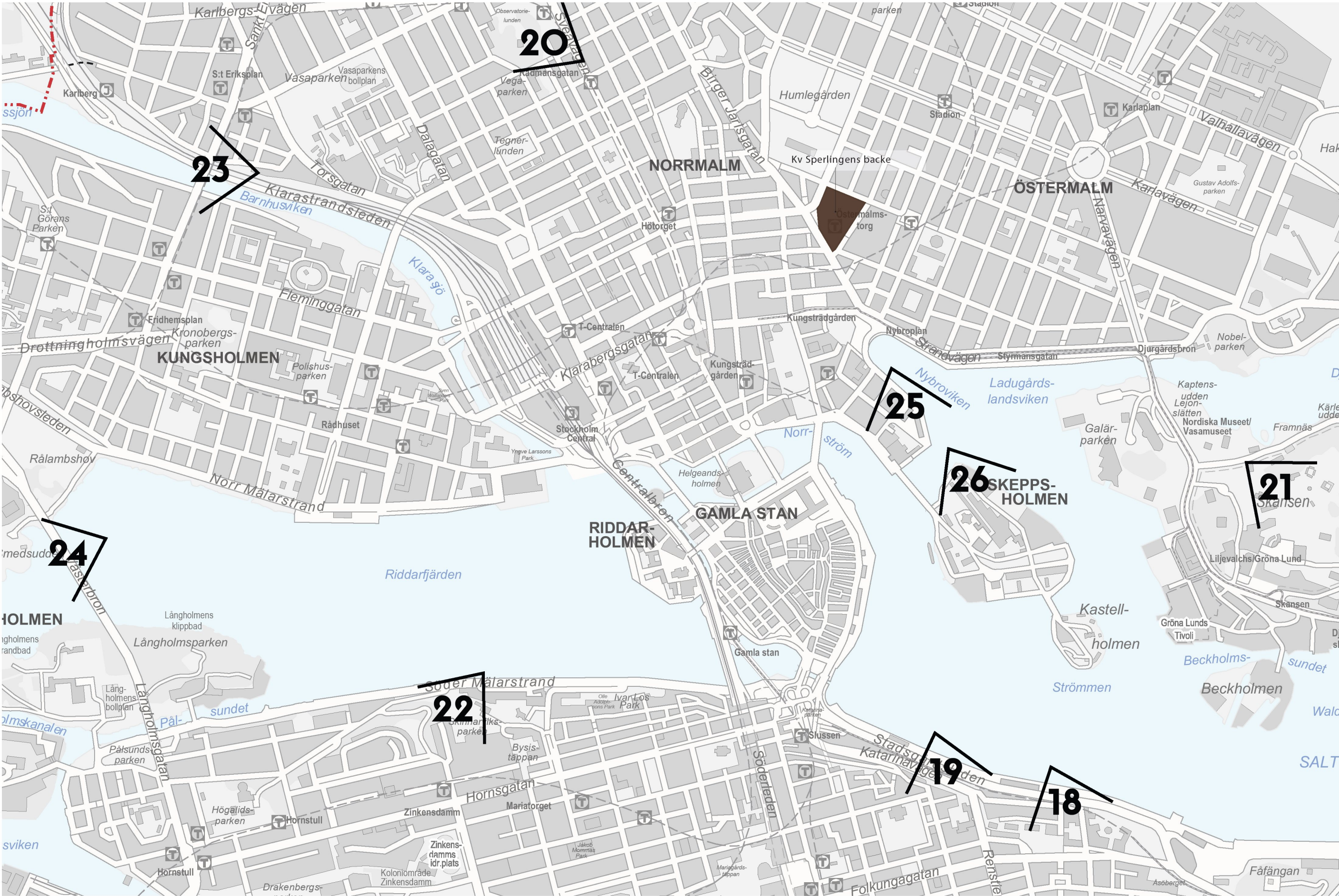
PÅVERKAN STADSMILJÖN

LITEN

STOR

4.4 KONSEKVENSBESKRIVNING STADENS SILUETT

VYPUNKTER

PLANFÖRSLAGET

STOR

STOR

STOR

STOR

INGEN PÅVERKAN

INGEN PÅVERKAN

STOR

INGEN PÅVERKAN

STO

INGEN PÅVERKAN

STOP

INGEN PÅVERKAN

STOR

INGEN PÅVERKAN

KV SPERLINGENS BACKE - MKB för kulturmiljö 2019-05-29

FJÄLLGATAN - vy 18

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

- Planförslaget skymtar i taklandskapet. Ingen påverkan på stadssiluetten.

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAPET	LITEN	STOR
PÅVERKAN STADSSILUETTEN	LITEN	STOR
INGEN PÅVERKAN		

KATARINAVÄGEN - vy 19

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

- Planförslaget skymtar i taklandskapet. Ingen påverkan på stadssiluetten.

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAPET

LITEN

STOR

PÅVERKAN STADSSILUETTEN

LITEN

STOR

INGEN PÅVERKAN

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

- Planförslaget knappt urskiljningsbart i denna vy. Ingen påverkan på stadssiluetten.

FÖRÄNDRING TAKLANDSKAPET

LITEN

STOR

PÅVERKAN STADSSILUETTEN

LITEN

STOR

INGEN PÅVERKAN

SKANSEN - vy 21

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

Plansförslagets samlade volym är markerad i blått och redovisas för att visa att förslaget inte syns från denna vy. Förslaget döljs av framförliggande bebyggelse.

- Ingen påverkan.

PÅVERKAN STADSSILUETTEN

LITEN

STOR

INGEN PÅVERKAN

SKINNARVIKSBERGET - vy 22

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

Plansförslagets samlade volym är markerad i blått och redovisas för att visa att förslaget inte syns från denna vy. Förslaget döljs av framförliggande bebyggelse.

- Ingen påverkan.

PÅVERKAN STADSSILUETTEN

LITEN

STOR

INGEN PÅVERKAN

ST ERIKSBRON - vy 23

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

Plansförslagets samlade volym är markerad i blått och redovisas för att visa att förslaget inte syns från denna vy. Förslaget döljs av framförliggande bebyggelse.

- Ingen påverkan.

PÅVERKAN STADSSILUETTEN

LITEN

STOR

INGEN PÅVERKAN

VÄSTERBRON - vy 24

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

Plansförslagets samlade volym är markerad i blått och redovisas för att visa att förslaget inte syns från denna vy. Förslaget döljs av framförliggande bebyggelse.

- Ingen påverkan.

PÅVERKAN STADSSILUETTEN

LITEN

STOR

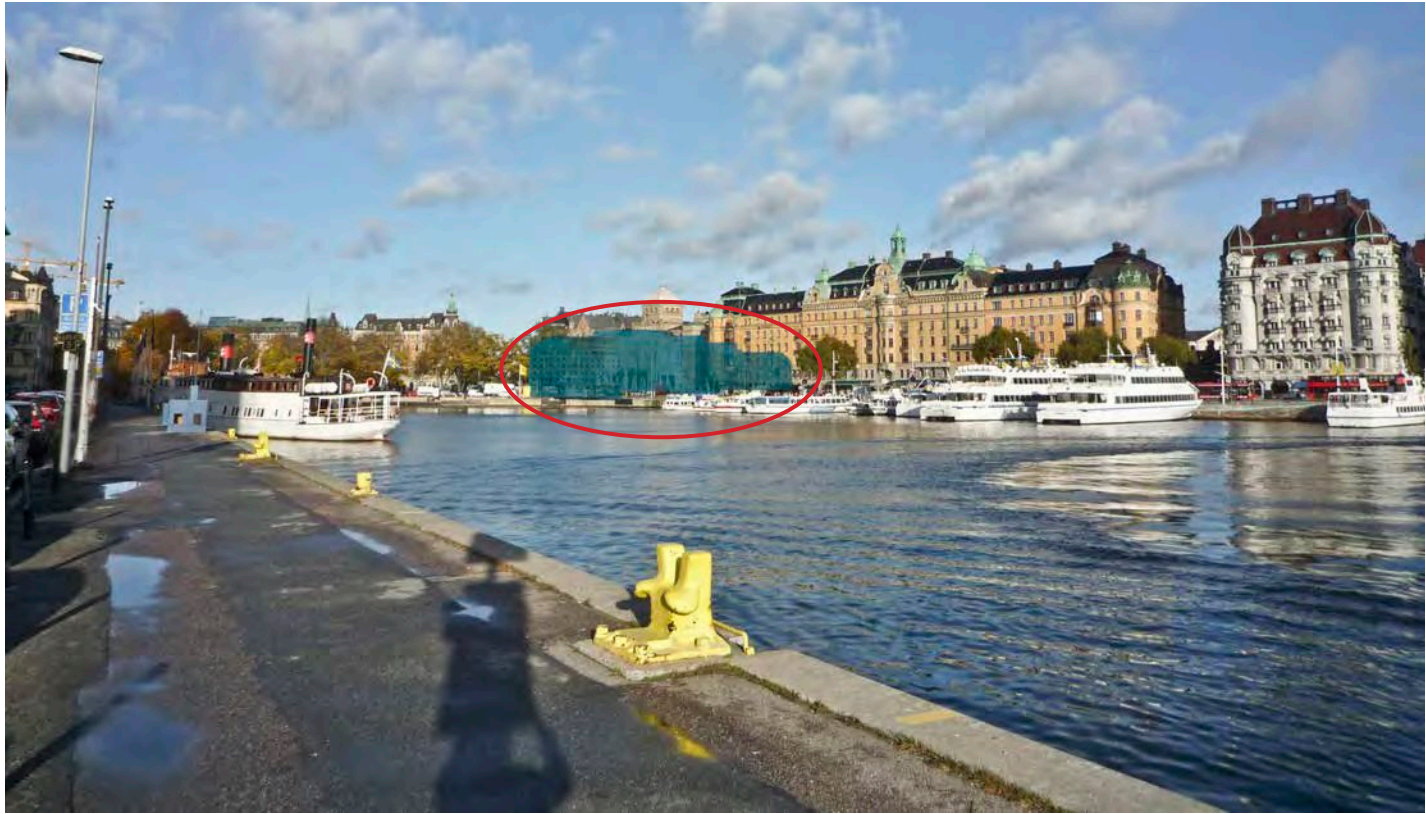
INGEN PÅVERKAN

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

Plansförslagets samlade volym är markerad i blått och redovisas för att visa att förslaget inte syns från denna vy. Förslaget döljs av framförliggande bebyggelse.

- Ingen påverkan.

PÅVERKAN STADSSILUETTEN

LITEN

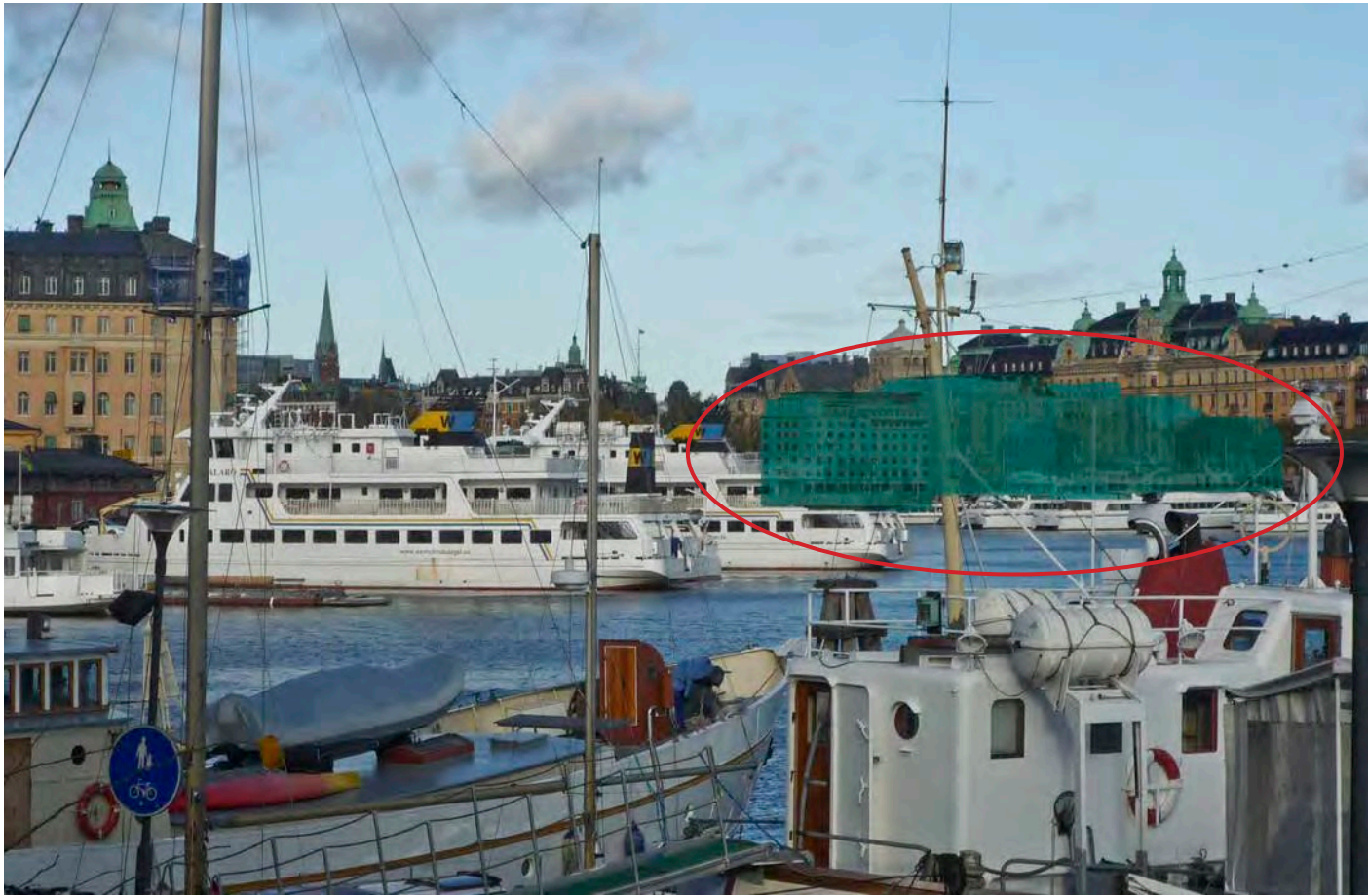
STOR

INGEN PÅVERKAN

BEFINTLIG VY

PLANFÖRSLAGET

Plansförslagets samlade volym är markerad i blått och redovisas för att visa att förslaget inte syns från denna vy. Förslaget döljs av framföriggande bebyggelse.

- Ingen påverkan.

PÅVERKAN STADSSILHUETTEN

LITEN

STOR

INGEN PÅVERKAN

